

Элективті пәндер каталогы

- 1. Кафедра:** Дәрілер технологиясы.
- 2. Білім беру деңгейі:** Магистратура (ғылыми-педагогикалық бағыты).
- 3. Білім бағдарламалары:** Фармация
- 4. Курс:** 2
- 5. Элективті пән атауы:** Парафармацевтикалық және нутрицевтикалық препараттардың технологиясы
- 6. Кредит саны:** 4
- 7. Мақсаты:** Аурулардың алдын-алу, адъективті терапия үшін қолданылатын табиғи ингредиенттер негізінде жасалынатын және адам ағзасының мүшелері мен жүйелерінің функционалды белсенділігін қамтамасыз ететін, ампелотерапия, аптерапия, ароматерапия, гирудотерапия дәрі-дәрмектерін өндірудің жаңа технологиялары негізінде құрылған дәстүрлі медицинаның жаңартылған әдістерін білу.
- 8. Міндеттері:**
 - осы заманғы адам денсаулығына тамақтанудың әсерін оқып білу;
 - тағамның негізгі компоненттерінің адам организміне әсерін оқып білу;
 - тағамға биологиялық белсенді қоспалардың адамның денсаулығына әсерінің маңызын оқып білу;
 - нутрицевтиктер мен парафармацевтиктердің орындайтын қызметтерін оқып білу;
 - ароматерапия, ампелотерапия және гирудотерапияның емдеу принциптерін оқып білу;
 - парафармацевтикалық және нутрицевтикалық препараттарды дайындау және қолдануды оқып білу.
- 9. Пән мазмұны:** Парафармацевтикалық және нутрицевтикалық препараттар технологиясы" пәнінің негізгі ұғымдары, міндеттері. Адамның тамақтануы және оның денсаулығы. Адам денсаулығын сақтаудағы тағамның негізгі компоненттерінің рөлі. Тағамға биологиялық белсенді қоспаларда пайдаланылатын табиғи өнімдер. Тағамдық биологиялық белсенді қоспалардың клиникалық тиімділігі. Ампелотерапияда, апитерапияда, ароматерапияда және гирудотерапияда қолданылатын дәрілік заттарды өндірудің жаңа технологиялары.
- 10. Пәнді таңдау негіздері:** «Парафармацевтикалық және нутрицевтикалық препараттардың технологиясы» пәні алғашқы рет ұсынылады және негізінен дипломнан кейінгі білім беру сатысында мамандардың біліктілігін жетілдіру және аттестаттау үшін қажет.

«Парафармацевтикалық және нутрицевтикалық препараттардың технологиясы» пәні сау және ауру адамдардың тамақтануының жаңа бағыты болып табылатын, тағамда қолдануға арналған биологиялық белсенді қоспаларды оқытады.

Тағамның биологиялық белсенді қоспалары (ББК) – тамақ өнімдерінің құрамына енгізілетін немесе тікелей қолдануға арналған (пилюля, таблетка, капсула және т.б. түрінде) табиғи немесе оларға сәйкес биологиялық белсенді заттар.

11. Оқыту нәтижелері:

1ОН	тағамға қосылатын биологиялық белсенді заттардың адам денсаулығына әсері туралы білімін; профилактикалық мақсатта қолданылатын табиғи ингредиенттер негізінде дайындалған препараттар, емдеуде қолданатын қосымша терапия және ағзаның функционалдық белсендігі және адам ағзасының жүйесі туралы білімін; нутрицевтиктер мен парафармацевтиктердің орындайтын қызметтері туралы білімін; ароматерапия, ампелотерапия және гирудотерапиямен емдеу принциптері туралы білімін; парафармацевтикалық және нутрицевтикалық препараттарды дайындау және қолдану туралы білімін көрсетеді.
2ОН	парафармацевтикалық және нутрицевтикалық дәрілік препараттарды өндіруде технологиялық әдістерді қолдана алады; парафармацевтикалық және нутрицевтикалық препараттарды жасап шығаруда ғылыми зерттеулер методологиясын қолдану
3ОН	ақпаратты жүйелейді және оны нақты кәсіби міндеттерді шешу үшін қолданады; кәсіби қызметте қарым-қатынас дағдыларын жетілдіру бойынша ұсыныстар түрінде өз тұжырымдарын тұжырымдайды.

4ОН	кәсіби қызмет саласында ақпараттық және компьютерлік технологияларды пайдалануға қабілетті; ақпаратпен (анықтамалық, ғылыми) жұмыс істеу бойынша өзінің білімі мен іскерлігін беруге қабілетті; өз пікірін, зерттелетін саладағы ғылыми нәтижелерді талдауды ұсынады; презентация, жоба түрінде ресімдейді, ғылыми конференциялардағы ғылыми зерттеулердің нәтижелерін ұсынады және т. б.
5ОН	өз ойларын, ақпаратты талдау және синтездеу арқылы көпшілік алдында сөйлеу дағдыларын меңгерген; Денсаулық сақтау қызметкерлерімен және әріптестерімен серіктестік, сенімді қарым-қатынас жасайды; жұмыста мультимәдениеттілік пен ашықтықты көрсетеді.
6ОН	кәсіби өсумен айналысады, өзін-өзі талдау дағдыларын, жоғары білім деңгейінде оқыту тәжірибесін көрсетеді; деректер базасында ақпарат іздеуді жүргізеді, ақпаратты жүйелейді және оны нақты кәсіби міндеттерді шешу үшін пайдаланады; ғылыми зерттеулер әдістерін қолданады, ғылыми жұмыстарды жазу кезінде идеяларды әзірлейді және сыни ойлау мен дағдыларды дамытады.

12. Әдебиет

Негізгі:

1. Биофармация және дәрілік препараттарды биофармацевтік зерттеу: оқу құралы / Б. А. Сағындықова, Р. М. Анарбаева. - - Қарағанды : Medet Group, 2021. - 172 б.
2. Нутрициология: оқулық / Л. З. Тель [ж. б.]. - М. : "Литтерра", 2015. - 512 бет. +эл. опт. диск (CD-ROM).
3. Терехин, С. П. Қазіргі таңда нутрициологияның өзекті сұрақтары кесте және схема түрінде: оқу-әдістемелік құрал . - ҚММУ ҒЫЛЫМ кеңесімен бекітілді. - Алматы: Эверо, 2012.
4. Нутрициология: учебник/Л. З. Тель и др.- Алматы, 2012.- 50 экз.

Қосымша:

1. Терехин, С. П. Қазіргі таңда нутрициологияның өзекті сұрақтары кесте және схема түрінде: оқу-әдістемелік құралы /. - ҚММУ Ғыл. кеңесі. - Алматы: Эверо, 2014. - 348 бет.
2. Дэвис А., Нутрицевтика. Питание для жизни, здоровья и долголетия. Пер. с англ. Второе издание, с изменениями и дополнениями. М.: Саттва, 2008. Твердый переплет, 656 стр.

1. **Кафедра:** Дәрілер технологиясы.

2. **Білім беру деңгейі:** Магистратура (ғылыми-педагогикалық бағыты).

3. **Білім бағдарламалары:** Фармация

4. **Курс:** 1

5. **Элективті пән атауы:** Тиісті фармацевтік тәжірибе.

6. **Кредит саны:** 4

7. **Мақсаты:** Тиісті фармацевтік тәжірибе талаптары туралы түсінікті қалыптастыру.

8. **Міндеттері:**

- GLP – тиісті зертханалық тәжірибенің талаптарын оқыту;
- GCP – тиісті клиникалық тәжірибенің талаптарын оқыту;
- GMP – тиісті өндірістік тәжірибенің талаптарын оқыту;
- GSP – тиісті сақтау тәжірибенің талаптарын оқыту;
- GDP – тиісті дистрибуторлық тәжірибенің талаптарын оқыту;
- GPP – тиісті дәріханалық тәжірибенің талаптарын оқыту;
- GPCL – дәрілік құралдарды бақылаудың ұлттық зертханаларға арналған тиісті тәжірибенің талаптарын оқыту.

9. **Пән мазмұны:** Фармацияның тиісті практикасының тұжырымдамасы – GXP. Қазақстанда GMP ережелерін енгізу тәсілдері. Дәрілік құралдарды әзірлеудің қазіргі жағдайы. Жаңа дәрілік құралдарды әзірлеуге әсер ететін факторлар. Тиісті зертханалық практика ережелері. Қолдану аясы. Клиникаға дейінгі зерттеулердің кезеңдері мен түрлері. GCP мақсаттары, негізгі принциптері және талаптары.

10. **Пәнді таңдауды негіздері:** «Тиісті фармацевтикалық тәжірибе» пәні алғашқы рет ұсынылады және негізінен дипломнан кейінгі білім беру сатысында мамандардың біліктілігін жетілдіру және аттестаттау үшін қажет.

Тиісті фармацевтикалық тәжірибе – бұл денсаулық сақтау ұйымының дәрілік құралдарды жасау, зерттеу, өндіру және іске асыру сатысында ұсынылған талаптар. Тиісті тәжірибе бойынша нұсқаулық ретінде дәрілік құралдардың әртүрлі «өмірлік» сатыларындағы сапалық стандарттар бекітілген.

«Тиісті фармацевтикалық тәжірибе» пәні тиісті зертханалық (GLP) және клиникалық (GCP) тәжірибенің талаптары бойынша зерттеулерді жүргізуге арналған бекітілген талаптарды оқытады. Препаратты өндіру және сату жөніндегі қаулыны тиісті өндірістік (GMP) және дистрибьюторлық (GDP) тәжірибе бойынша жетекшілер бекітеді. Тиісті сақтау тәжірибенің (GSP) нұсқаулығы фармацевтік өнімді сақтау, тасымалдау және тарату талаптарын бекітеді. Тиісті дәріханалық тәжірибе (GPP) фармацевтік қызметтің сапалық кепілдігіне, жеткізуді ұйымдастыруға, дәрілік құралдарды белгілеу және қолдануды жетілдіруге негізделген.

11. Оқыту нәтижелері:

І	GXP – талаптары бойынша білімін; GXP халықаралық стандарт талаптарын; ДЗ сапасын бақылау және стандарттаудың заманауи тәсілдерін; GLP халықаралық және ұлттық стандарттарына сай клиникаға дейінгі зерттеу принциптерін; жаңа ДЗ GMP талаптарына сай енгізу принциптерін көрсетеді.
І	GMP халықаралық стандартының талаптарына сәйкес дәрілік құралды өмірлік циклін бақылайды; дәрілік құралдың өндірісіне жауап беретін тиісті өндірістік тәжірибе (GMP) талаптарын қолданады; таза үй-жайларда жұмыс істеу мақсатында персоналды іріктеу үшін тиісті өндірістік тәжірибе (GMP) талаптарын пайдаланады; таза үй-жайларды ұйымдастыру бойынша тиісті өндірістік тәжірибе (GMP) талаптарын пайдаланады.
І	ақпаратты жүйелейді және оны нақты кәсіби міндеттерді шешу үшін қолданады; кәсіби қызметте қарым-қатынас дағдыларын жетілдіру бойынша ұсыныстар түрінде өз тұжырымдарын жүргізеді.
І	кәсіби қызмет саласында ақпараттық және компьютерлік технологияларды пайдалануға қабілетті; ақпаратпен (анықтамалық, ғылыми) жұмыс істеу бойынша өзінің білімі мен іскерлігін беруге қабілетті; өз пікірін, зерттелетін саладағы ғылыми нәтижелерді талдауды ұсынады; презентация, жоба түрінде ресімдейді, ғылыми конференциялардағы ғылыми зерттеулердің нәтижелерін ұсынады және т.б.
І	өз ойларын, ақпаратты талдау және синтездеу арқылы көпшілік алдында сөйлеу дағдыларын меңгерген; Денсаулық сақтау қызметкерлерімен және әріптестерімен серіктестік, сенімді қарым-қатынас жасайды; жұмыста мультимәдениеттілік пен ашықтықты көрсетеді.
І	кәсіби өсумен айналысады, өзін-өзі талдау дағдыларын, жоғары білім деңгейінде оқыту тәжірибесін көрсетеді; деректер базасында ақпарат іздеуді жүргізеді, ақпаратты жүйелейді және оны нақты кәсіби міндеттерді шешу үшін пайдаланады; ғылыми зерттеулер әдістерін қолданады, ғылыми жұмыстарды жазу кезінде идеяларды әзірлейді және сыни ойлау мен дағдыларды дамытады.

12. Әдебиет

Негізгі:

1. Приказ МЗ № ҚР ДСМ-15 от 4 февраля 2021 года. Об утверждении надлежащих фармацевтических практик. <https://adilet.zan.kz/rus/docs/V2100022167/history>
2. Меньшутина Н.В., Мишина Ю.В., Алвес С.В. Инновационные технологии и оборудование фармацевтического производства. - Т.1. – М.: Издательство БИНОМ, 2016.- 328 с., ил.
3. Меньшутина Н.В., Мишина Ю.В., Алвес С.В., Гордиенко М.Г., Гусева Е.В., Троянкин А.Ю. Инновационные технологии и оборудование фармацевтического производства.-Т.2. – М.: Издательство БИНОМ, 2013.- 480 с., ил.

Қосымша:

1. Государственная фармакопея Республики Казахстан. Т. 1: монография / М-во здравоохранения РК. - 3-е изд.; Утв. приказом М-ва здравоохранения РК. - Алматы: Изд. дом "Жибекжолы", 2008. - 590 с.

2. Государственная фармакопея Республики Казахстан. Т. 2: монография / М-во здравоохранения РК. - 3-е изд.; Утв. приказом М-ва здравоохранения РК. - Алматы: Изд. дом "Жибекжолы", 2009. - 797 с.
3. Государственная фармакопея Республики Казахстан. Т. 3: монография / М-во здравоохранения РК. - 3-е изд.; Утв. приказом М-ва здравоохранения РК. - Алматы: Изд. дом "Жибекжолы", 2014. - 872 с.
4. Сағындықова, Б. А. Дәрілердің өндірістік технологиясы: оқулық /. - Алматы : Эверо, 2011. - 346 бет. с. -251экз.

1. Государственная фармакопея Республики Казахстан. Т. 3: монография / М-во здравоохранения РК. - 3-е изд.; Утв. приказом М-ва здравоохранения РК. - Алматы: Изд. дом "Жибекжолы", 2014. - 872 с.
2. Сағындықова, Б. А. Дәрілердің өндірістік технологиясы: оқулық /. - Алматы : Эверо, 2011. - 346 бет. с. -251экз.

1. Кафедра: Дәрілер технологиясы.

2. Білім беру деңгейі: Магистратура (ғылыми-педагогикалық бағыты).

3. Білім бағдарламалары: Фармация

4. Курс: 1

5. Элективті пән атауы: Дәрілердің фармацевтикалық және медико-биологиялық аспектілері.

6. Кредит саны: 5

7. Мақсаты: Маманды кәсіби ақпаратқа ие болуға үйрету, дәріге сапасы (биологиялық тиімділігі) көптеген кезеңдерде (жасау, өндіру, тасымалдау, сақтау), оның ішінде оны қолдану шарттары мен тәсілі сақталуы тиіс фармацевтикалық қызметтің ерекше өнімі ретінде үлкен жауапкершілікпен қарауға үйрету.

8. Міндеттері:

- магистранттардың дәрілердің фармацевтикалық және медициналық-биологиялық аспектілері бойынша териялық және практикалық жеке дайындығын тереңдету арқылы жоғары сапалы білімге жету;
- магистранттардың фармация саласында жеке білім алу жолын таңдауы;
- дәрілер технологиясын жетілдіру әдіснамасымен және мүмкін жолдарымен, қолданыстағы фармацевтикалық терминология мәселелерімен және оның практикалық маңыздылығымен таныстыру;
- дәрілерді жасаудың, клиникаға дейін зерттеуі және клиникалық сынаулардың этикалық, құқықтық және ұйымдастыру мәселелерімен, олардың өндірісімен, сапасын бақылау және өткізумен таныстыру, сондай-ақ фармацевтикалық қызметтің осы түрлерін лиценциялаудың мемлекеттік саясатының мәселелері;
- дәрілердің медициналық-биологиялық аспектілерімен таныстыру және оларды дәрілік препараттардың тиімділігін қамтамасыз ететін фактор ретінде дұрыс қолдану;
- жаңа технологияларды пайдалану, медициналық тәжірбиеде белгіленген фармакокинетикалық қасиеттерімен терапиялық жүйелерді қолдану.

9. Пән мазмұны: Фармацевтикалық технологияның даму болашағы. Дәрілердің медициналық-биологиялық аспектілері. Дәрілердің биофармациясы және тиімділігі. Дәрілердің терапиялық тиімділігіне биофармацевтикалық факторлардың әсері. Заттың химиялық жағдайы. Заттың физикалық жағдайы. Дәрілік түрі. Қосымша заттар. Технологиялық процестер. Фармакокинетикасы. Дәрілердің биологиялық қолжетімділігі. Дәрілік заттарды өндіру мен сақтаудың теориялық және практикалық аспектілері. Дәрі-дәрмектерді жетілдіру мәселелері және жаңа фармацевтикалық технологиялар.

10. Пәнді таңдау негіздері: Дәрілердің фармацевтикалық және медико-биологиялық аспектілері пәні алғашқы рет ұсынылады және негізінен дипломнан кейінгі білім беру сатысында мамандардың біліктілігін жетілдіру және аттестаттау үшін қажет.

11. Оқыту нәтижелері:

1ОН	дәрілердің медициналық-биологиялық аспектілері дәрілік препараттардың тиімділігін қамтамасыз ететін фактор ретінде; препаратты жетілдіру мәселелері және жаңа фармацевтикалық технологиялар туралы .
2ОН	фармацевтикалық және медико-биологиялық аспектілерін ескере отырып ДЗ жасау өндірісінде жаңа технологиялық әдістерді қолданады .
3ОН	ақпаратты жүйелейді және оны нақты кәсіби міндеттерді шешу үшін қолданады; кәсіби қызметте қарым-қатынас дағдыларын жетілдіру бойынша ұсыныстар түрінде өз тұжырымдарын жүргізеді.
4ОН	кәсіби қызмет саласында ақпараттық және компьютерлік технологияларды пайдалануға қабілетті; ақпаратпен (анықтамалық, ғылыми) жұмыс істеу бойынша өзінің білімі мен іскерлігін беруге қабілетті; өз пікірін, зерттелетін саладағы ғылыми нәтижелерді талдауды ұсынады; презентация, жоба түрінде ресімдейді, ғылыми конференциялардағы ғылыми зерттеулердің нәтижелерін ұсынады және т. б.
5ОН	өз ойларын, ақпаратты талдау және синтездеу арқылы көпшілік алдында сөйлеу дағдыларын меңгерген; Денсаулық сақтау қызметкерлерімен және әріптестерімен серіктестік, сенімді қарым-қатынас жасайды; жұмыста мультимәдениеттілік пен ашықтықты көрсетеді.
6ОН	кәсіби өсумен айналысады, өзін-өзі талдау дағдыларын, жоғары білім деңгейінде оқыту тәжірибесін көрсетеді; деректер базасында ақпарат іздеуді жүргізеді, ақпаратты жүйелейді және оны нақты кәсіби міндеттерді шешу үшін пайдаланады; ғылыми зерттеулер әдістерін қолданады, ғылыми жұмыстарды жазу кезінде идеяларды әзірлейді және сыни ойлау мен дағдыларды дамытады.

12. Әдебиет

Негізгі:

1. Сағындықова Б. А., Анарбаева Р. М. Биофармация және дәрілік препараттарды биофармацевтік зерттеу: оқу құралы / - Электрон. текстовые дан. (2,211 КБ). - Қарағанды: Medet Group, 2021. - 172
2. Меньшутина Н.В., Мишина Ю.В., Алвес С.В. Инновационные технологии и оборудование фармацевтического производства. - Т.1. – М.: Издательство БИНОМ, 2016.- 328 с., ил.
3. Меньшутина Н.В., Мишина Ю.В., Алвес С.В., Гордиенко М.Г., Гусева Е.В., Троянkin А.Ю. Инновационные технологии и оборудование фармацевтического производства.-Т.2. – М.: Издательство БИНОМ, 2013.- 480 с., ил.
4. Технология лекарств промышленного производства: учебник: в 2 ч. / Чуешов В.И. и др. (и др.): Национальный фармацевтический университет. – Винница: Нова Книга, 2014. – Часть 2. – 696с.
5. Сағындықова, Б. А. Дәрілердің өндірістік технологиясы: оқулық /. - Алматы : Эверо, 2011. - 346 бет. с. -251экз.

Қосымша:

5. Государственная фармакопея Республики Казахстан. Т. 1: монография / М-во здравоохранения РК. - 3-е изд. ; Утв. приказом М-ва здравоохранения РК. - Алматы : Изд. дом "Жибекжолы", 2008. - 590 с.
6. Государственная фармакопея Республики Казахстан. Т. 2: монография / М-во здравоохранения РК. - 3-е изд. ; Утв. приказом М-ва здравоохранения РК. - Алматы : Изд. дом "Жибекжолы", 2009. - 797 с.
7. Государственная фармакопея Республики Казахстан. Т. 3: монография / М-во здравоохранения РК. - 3-е изд. ; Утв. приказом М-ва здравоохранения РК. - Алматы : Изд. дом "Жибекжолы", 2014. - 872 с.

Интернет ресурс:

1. Гладух Е.В., Чуешов В.И. Технология лекарств промышленного производства. Том 1. – 2014. – 696с. <https://www.twirpx.com/file/2721399/>

2. Технология лекарств промышленного производства: учебник: в 2 ч. / О.А. Ляпунова, Е.А.Рубан, Е.В.Гладух (и др.): Национальный фармацевтический университет. – Винница: Нова Книга, 2014. – Часть 2. – 662с. <https://www.twirpx.com/file/2721399/>

1. **Кафедра:** фармакогнозия
2. **Білім беру деңгейі:** магистратура
3. **ББ атауы:** 7М10142- « Фармация»
4. **Курс:** 1 (ғылыми-педагогикалық)
5. **Элективті пәннің атауы:** «Өсімдік және жануар тектес дәрілік шикізатының фитохимиялық талдау ерекшеліктері»
6. **Кредит саны:** 3
7. **Мақсаты:**

Магистранттарды фармакогнозияның өзекті мәселелерімен таныстыру, дәрілік өсімдік шикізатын дайындауды ұйымдастыру, дәрілік өсімдіктердің химиялық құрамы мен жіктелуі, негізгі табиғи рациональді қолдану, дәрілік өсімдік шикізатын стандарттауды, сапасын бақылауды және де дәрілік өсімдіктерді зерттеудегі негізгі бағыт-бағдар беру.

8. Міндеттері:

- дәрілік өсімдік шикізатының ылғалдылығын, күлін, сандық көрсеткіштерін анықтай білуі тиіс;
- дәрілік өсімдік шикізаты мен жануар тектес өнімдердің әсер етуші затының сапалық және сандық анықтауын меңгеру;
- дәрілік өсімдік шикізаты мен жануар тектес өнімдерге фитохимиялық талдау жүргізу;
- магистранттарға Қазақстан Республикасы Реестріне енген фитопрепараттарды стандарттауда қолданылатын дәрілік құралдар туралды жалпы түсінік беру;
- магистранттарға дәрілік өсімдік шикізаты және дәрілік өсімдік соның ішінде Қазақстан Республикасында дайын дәрілік түр ретінде қолданылатын дәрілік құралдарды стандарттауда негізгі тәжірибелік, коммуникативтік және құқықтық дағдыларды меңгерту;
- заманауи фитотерапияда қолданылатын дәрілік өсімдіктер және дәрілік өсімдік шикізатының заманауи перспективті өндірістік жағдайда дайындалатын дайын дәрілік түрлермен таныстыру;

9. Пәнді таңдауды негіздеу:

Өсімдік және жануар тектес дәрілік шикізатының фитохимиялық талдау ерекшеліктері – дәрілік өсімдіктерді, өсімдік және жануар тектес (кейбір топтар) дәрілік шикізаттарды және кейбір өсімдіктер мен жануарлардан алынатын біріншілік өңдеу өнімдерін зерттейтін фармацевтикалық ғылымдардың бірі. Дәрілік өсімдік шикізаты мен жануар тектес өнімдердің фитохимиялық талдау ерекшелігі фармакогнозияны оқудағы негізгі пәндердің бірі болып есептеледі. Фармакогнозия (от греч. pharmakon – дәрі, және gnosis - білім)- дәрілік өсімдік, дәрілік өсімдік шикізатын және жануар тектес өнімдерді зерттейтін ғылым.

10. Оқыту нәтижелері (күзыреттіліктер):

Білімі (когнитивтік сала)	Біліктілігі мен дағдылар (психомоторлық сала)	Жеке тұлғалық және кәсіби күзыреттіліктері (қатынастар)
- Фармация мамандығының тәжірибесіндегі қызметі үшін ұсақталған дәрілік өсімдік шикізаты мен өлшенген өнім сапасын бақылау мен стандартизациялау негізгі түсініктерді, пәнді және оның маңызын білу;	- дәрілік өсімдік шикізатының ылғалдылығын, күлін, сандық көрсеткіштерін анықтай білуі тиіс; - дәрілік өсімдік шикізаты мен жануар тектес өнімдердің әсер етуші затының сапалық және сандық анықтауын меңгеру; - дәрілік өсімдік шикізаты мен жануар тектес өнімдерге	- дәрілік өсімдік шикізатының ылғалдылығын, күлін, сандық көрсеткіштерін анықтау жүргізу; - дәрілік өсімдік шикізаты мен жануар тектес өнімдердің әсер етуші затының сапалық және

<p>- сапалы фитоөнімдер және ДӨШ алу мақсатында сұраныстың жоғарылауы бойынша ДӨ-дің химиялық құрамын жетік білу;</p> <p>- Химиялық сынақ зертханаларында жұмыс жасаудың қауіпсіздік техникасы, стандартизация, стандарттар, стандартизация кезінде қолданатын заңдар, дәрілік өсімдіктер, дәрілік өсімдік шикізаты, биологиялық белсенді заттар туралы түсінік, ҚР ГФ, Қазақстан республикасының Реестрімен танысу туралы жалпы түсінік;</p> <p>- Заманауи фитотерапияда стандартизациялау кезінде қолданатын, биологиялық белсенді қоспалар көзі ретінде, дәрілік өсімдік және дәрілік қсімдік шикізатының жалпы мағынасы;</p> <p>- Қазақстан республикасының сынақ зертханаларында сапасын бақылау мен стандартизациялау кезінде қолданатын, дәрілік өсімдік пен дәрілік өсімдік шикізатының жалпы номенклатурасымен танысу;</p> <p>- Құрамында дәрілік өсімдік шикізаты бар, әртүрлі дайын дәрі түрлерін (тұнбалар, таблеткалар, экстракттар, жақпалар және т.б.) стандартизациясы кезінде қолданатын, қажетті сапа көрсеткіштерін зерттеу, танысу және меңгеру.</p> <p>- Стандартизацияда қолдануы, негізгі химиялық құрамы, ДӨШ тұқымдасының сипаттамасы, негізгі белгілері, сыртқы жалпы белгілері бойынша дәрілік өсімдік және дәрілік өсімдік шикізатының медициналық препаратына жалпы сипаттаманы дұрыс беру;</p>	<p>фитохимиялық талдау жүргізу;</p> <p>- Май тәріздес заттар. Балауыз: ара балауызы, спермацевт, ланолин білуі тиіс;</p> <p>- Жануар шикізатын және табиғи препараттарды қолдану перспективалары. Сапасына қойылатын талаптарды білуі тиіс;</p> <p>- Жылан уы. Бал арасының өмірсүршеңдігі. Медициналық сүліктерді білуі тиіс;</p> <p>- Сапалы фитоөнімдер және ДӨШ алу мақсатында сұраныстың жоғарылауы бойынша ДӨ-дің химиялық құрамын анықтай білуі тиіс;</p> <p>- табиғи өнім шикізаты фитохимиялық және тауарлық талдау жүргізуге тиіс;</p> <p>- АНҚ-да қарастырылған тиісті әдістермен шикізаттағы ББЗ-дың сандық құрамын, ылғалдылығын, күлін, экстрактивті заттарды анықтауы тиіс;</p> <p>- Өсімдік текті дәрілік шикізаттарды дайындау, сақтау және оны алғашқы өңдеу және сақтау жұмыстарын жүргізуі тиіс;</p> <p>- НТҚ-ға сәйкес ДӨШ қабылдау және талдауға іріктеу жүргізеді, тауарлық талдау нәтижелерін безендіреді және статистикалық өңдеу жүргізуі тиіс;</p> <p>- Дәрілік өсімдік шикізаттарының сапасын бақылау, сертификаттау, стандарттау, қолданыстағы талдау әдістерін жетілдіруді қолданады, бизнес-жоспарды құрастырады, дәрілік өсімдіктерді фармакогностикалық және фитохимиялық зерттеу саласында ғылыми-зерттеу жұмыстарын жүргізеді</p> <p>-</p>	<p>сандық анықтауын жүргізу;</p> <p>- дәрілік өсімдік шикізаты мен жануар тектес өнімдерге фитохимиялық талдау жүргізу;</p> <p>шикізатына фитохимиялық талдау жүргізу;</p> <p>- жануар тектес өнімдер шикізатына фитохимиялық талдау жүргізу;</p> <p>- жылан уы</p> <p>- стандарттау үшін қолданатын дәрілік өсімдіктер мен дәрілік өсімдік шикізатымен химиялық зертханада жұмыс жасаудың қауіпсіздік техникасымен жұмыс жүргізу;</p> <p>- Дәрілік өсімдік шикізатының сапасын бақылау мен фитохимиялық зерттеу жүргізу;</p> <p>- Стандартизация, стандарттар, тіркеу түсінігі, ДӨШ фармацевтикалық өнімді ҚР тіркеу мен сертификаттау түсінігі мен жалпы көрінісі. Дайын фармацевтикалық өнім талап ететін көрсеткіштерге сәйкес жүргізу;</p> <p>- медицинада қолданылатын флавоноид туындылары болып табылатын дәрілік құралдарына фитохимиялық талдау жүргізу;</p> <p>- Дәрілік өсімдік шикізатының сапасына антропогенді факторлардың әсерін анықтау;</p> <p>- медицинада қолданатын антрацен туындылары болатын сенна жапырағынан, жостер жемісінен, рауғаш тамырынан жасалған</p>
--	---	--

<p>- Фитотерапияда қолданатын, дәрілік өсімдіктермен жұмыс барысында қажетті, келешек маман үшін қажетті ғылыми, оқу және кәсіби әдебиетті қолдана білу.</p>		<p>дәрілік препараттарына фитохимиялық талдау жүргізу; - Қазақстан Республикасында дәрілік шикізатты стандартизациялау мәселелері дәрілік өсімдік шикізатының импорты мен экспортын анықтау;</p>
--	--	--

11. Пререквизиттер бакалавриат

12. Постреквизиттер доктрантура

13. Әдебиет:

Негізгі:

1. Рахимов, Қ. Д. Фитофармакология. Фармакология - Тезаурус. [Мәтін] : оқу құралы = Фитофармакология. Фармакология -Тезаурус : учеб. пособие / Қ. Д. Рахимов. - 2-бас. толықт., өңд.. - Алматы : ЖШС "Жания-Полиграф", 2015. - 528 с.
2. Токсанбаева, Ж. С. Лекарственное ресурсование [Текст] : учеб. пособие / Ж. С. Токсанбаева, А. К. Патсаев, С. К. Сейдалиева ; М-во здравоохранения РК; ЮКГФА. - ; Утв. и разрешено в печать Методич. Совета ЮКГФА. - Шымкент : "RISO", 2014. - 104 с.
3. Рахимов, Қ. Д. Фитохимия, фитофармакология, фитотерапия [Мәтін] : оқу құралы / ҚР Ұлттық ғыл. акад.; "Фитохимия" халықаралық ғыл.-өндірістік холдингі.; Фармакология ин-ты. - Алматы ; Караганда : ЖШС "Жания-Полиграф", 2015. - 538 бет
4. Қазақстан Республикасының Мемлекеттік фармакопиясы. Т. 1. – Алматы: «Жібек жолы» баспа үйі, 2015. – 720 бет
5. Қазақстан Республикасының Мемлекеттік фармакопиясы. Т. 2. – Алматы: «Жібек жолы» баспа үйі, 2009. – 792 бет.
6. Қазақстан Республикасының Мемлекеттік фармакопиясы. Т. 3. – Алматы: «Жібек жолы» баспа үйі, 2014. – 864 бет
7. Государственная Фармакопия Республики Казахстан. Т.1. – Алматы: Издательский дом «Жибек жолы», 2015. – 720 с. –
8. Государственная Фармакопия Республики Казахстан. Т.2. – Алматы: Издательский дом «Жибек жолы», 2009 – 804 с. –
9. Государственная Фармакопия Республики Казахстан. Т.3. – Алматы: Издательский дом «Жибек жолы», 2014. – 872 с. –
10. Фармакопия США: USP 29. Национальный формуляр: NF 24. В 2 т. Т. 1 [Текст] : сб. стандартов: пер. с англ. - ; С разрешения Фармакопейной Конвенции США. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2009. - 1720 +эл. опт. диск (CD-ROM)
11. Фармакопия США: USP 29. Национальный формуляр NF 24. В 2 т. Т. 2 [Текст] : сб. стандартов: пер. с англ. - ; С разрешения Фармакопейной Конвенции США. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2009. - 1800 +эл. опт. диск (CD-ROM)
12. Фармакопия США. Национальный формуляр: избранные обновления и все новые материалы с USP 29 - NF 24 по USP 33 - NF28 включительно: пер. с англ. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2012.-888с

Қосымша:

1. Лекарственные растения, растительное сырье и некоторые продукты переработки сырья животного происхождения. Ч. 1. Лекарственные растения и лекарственное растительное сырье содержащие углеводы, жиры и жироподобные вещества, витамины, терпеноиды [Текст] : учеб.-методическое пособие по фармакогнозии / Д. М. Джангозина [др.]. - 2-е изд., доп. - Алматы : Эверо, 2014. - 208 с.
2. Лекарственные растения, лекарственное растительное сырье и некоторые продукты переработки сырья животного происхождения. Ч. 2. Лекарственные растения и лекарственное растительное сырье, содержащие сердечные гликозиды, сапонины,

- алколоиды [Текст] : учеб. - методическое пособие по фармакогнозии / Д. М. Джангозина [и др.]. - 2-е изд., доп. - Алматы : Эверо, 2014. - 194 с.
3. Лекарственные растения, лекарственное растительное сырье и некоторые продукты переработки сырья животного происхождения. Часть 3. Лекарственные растения и лекарственное растительное сырье, содержащие фенольные соединения и их гликозиды, кумарины, хромоны, лигнаны, антраценпроизводные, флавоноиды, дубильные вещества, биологически активные вещества малоизученного состава и лекарственные сырье животного происхождения [Текст] : учеб.-методическое пособие по фармакогнозии / Д. М. Джангозина [и др.]. - 2-е изд., доп. - Алматы : Эверо, 2014. - 220 с.
 4. Горянов, В. И. Лекарственные растения Южно-Казахстанской области [Текст] : справочник / В. И. Горянов. - Шымкент : Алем, 2017. - 152 с

Электронные ресурсы:

1. Медициналық-биологиялық деректерді статистикалық талдауда excel және spss statistics бағдарламаларын қолдану.
2. Чудиновских В.Р., Каипова А.Ш., Алтаева А.У., Абдикадыр Ж.Н. , 2016 ЦБ Акнурпресс <https://aknurpress.kz/reader/web/1341>
3. Абиев С.А. Фитопатология: оқу құралы/ I-ші бөлім. С.А. Абиев.- Алматы: Эверо, 2020.– 204 б https://www.elib.kz/ru/search/read_book/642/
4. Абиев С. Фитопатология. II-ші бөлім. Алматы: Эверо. 2020. – 228 б https://www.elib.kz/ru/search/read_book/643
5. Өсімдіктердің алуан түрлілігі және оларды тиімді пайдалану
6. Айдарбаева Д.Қ., Шолпанқұлова Г.А. , 2019 <https://www.aknurpress.kz/reader/web/2241>
7. Контроль качества и стандартизация лекарственных средств [Электронный ресурс] : методическое пособие / под ред. Раменской Г. В., Ордабаевой С. К. - ; ГБОУ ВПО "Первый МГМУ им И. М. Сеченова". РГП на ПХВ "ЮКГФА". - Электрон. текстовые дан. (4.91Мб). - Шымкент : ЮКГФА, 2015. -эл. опт. диск (CD-ROM).
8. Джангозина Д.М., Лосева И.В., Ивлева Л.П., Дербуш С.Н. Лекарственные растения, лекарственное растительное сырье и некоторые продукты переработки сырья животного происхождения. Учебное пособие по фармакогнозии. Издание второе, доп. Часть III: Лекарственные растения и лекарственное растительное сырье, содержащие фенольные соединения и их гликозиды; кумарины, хромоны, лигнаны, антраценпроизводные, флавоноиды, дубильные вещества, биологически активные вещества малоизученного состава и лекарственное сырье животного происхождения. –Алматы: издательство «Эверо», 2020. –https://www.elib.kz/ru/search/read_book/748/

1. Кафедра: фармакогнозия

2. Білім беру деңгейі: магистратура

3. ББ атауы: 7М10142- « Фармация»

4. Курс: 1 (ғылыми-педагогикалық)

5. Элективті пәннің атауы: «Дәрілік өсімдік шикізаты мен фитопрепараттарды стандарттау»

6. Кредит саны: 4

7. Мақсаты:

- теориялық білімін қалау;

- фитотерапияда қолданылатын дәрілік өсімдік шикізатына микроскопиялық және дайын дәрілік түрге толық талдау жүргізе білуі тиіс;

- Дәрілік өсімдік шикізатына және дәрілік өсімдіктің сыртқы көрінісіне сипаттама беру барысында коммуникативті дағдыларды кәсіби деңгейде жеткізе білу,

логикалық ойлау деңгейін қалау, өз ойын еркін жеткізу білу, талқылауларға еркін қатынасу;

- дәрілік өсімдік шикізатын және дәрілік өсімдіктердің тиімділігі мен қауіпсіздігін сапасын қадағалайтын нормативті құқықтық құжаттармен танысу және меңгерту;
- магистранттардың ғылыми зерттеу жұмыстарын жүргізу қағидалары мен ережелерін регламенттейтін нормативті құжат талаптарына сәйкес ғылыми зерттеу жұмыстарына үйрету және дағдылау.

8.Міндеттері:

- магистранттарға Қазақстан Республикасы Реестріне енген фитопрепараттарды стандарттауда қолданылатын дәрілік құралдар туралды жалпы түсінік беру;
- магистранттарға дәрілік өсімдік шикізаты және дәрілік өсімдік соның ішінде Қазақстан Республикасында дайын дәрілік түр ретінде қолданылатын дәрілік құралдарды стандарттауда негізгі тәжірибелік, коммуникативтік және құқықтық дағдыларды меңгерту;
- заманауи фитотерапияда қолданылатын дәрілік өсімдіктер және дәрілік өсімдік шикізатының заманауи перспективті өндірістік жағдайда дайындалатын дайын дәрілік түрлермен таныстыру;

9. Пәнді таңдауды негіздеу:

Дәрілік өсімдік шикізатына тиісті сапалық зерттеу жүргізу үшін нормативті құжаттарда көрсетілген талдау әдістерін қолдана отырып, тиімділігін және әсерін, сонымен қатар талап ету деңгейлерін ескере отырып ұйымдастыру шараларын жүргізе білу керек. Дәрілік өсімдік шикізатының және оның өнімдерін жалпы мемлекеттік талдау әдістерін оқып үйрену өндірушілер үшін де және тұтынушылар үшін де Қазақстан Республикасындағы негізгі өзекті мәселерлердің бірі болып отыр.

10. Оқыту нәтижелері (құзыреттіліктер):

Білімі (когнитивтік сала)	Біліктілігі мен дағдылар (психомоторлық сала)	Жеке тұлғалық және кәсіби құзыреттіліктері (қатынастар)
<p>- Фармация мамандығының тәжірибесіндегі қызметі үшін ұсақталған дәрілік өсімдік шикізаты мен өлшенген өнім сапасын бақылау мен стандартизациялау негізгі түсініктерді, пәнді және оның маңызын білу;</p> <p>- сапалы фитоөнімдер және ДӨШ алу мақсатында сұраныстың жоғарылауы бойынша ДӨ-дің химиялық құрамын жетік білу;</p> <p>- Химиялық сынақ зертханаларында жұмыс жасаудың қауіпсіздік техникасы, стандартизация, стандарттар, стандартизация кезінде қолданатын заңдар, дәрілік өсімдіктер,</p>	<p>- Сапалы фитоөнімдер және ДӨШ алу мақсатында сұраныстың жоғарылауы бойынша ДӨ-дің химиялық құрамын анықтай білуі тиіс;</p> <p>- табиғи өнім шикізаты фитохимиялық және тауарлық талдау жүргізуге тиіс;</p> <p>- АНҚ-да қарастырылған тиісті әдістермен шикізаттағы ББЗ-дың сандық құрамын, ылғалдылығын, күлін, экстрактивті заттарды анықтауы тиіс;</p> <p>- Өсімдік текті дәрілік шикізаттарды дайындау, сақтау және оны алғашқы өңдеу және сақтау жұмыстарын жүргізуі тиіс;</p> <p>- НТҚ-ға сәйкес ДӨШ қабылдау және талдауға іріктеу жүргізеді, тауарлық талдау нәтижелерін безендіреді және статистикалық өңдеу жүргізуі тиіс;</p>	<p>- стандарттау үшін қолданатын дәрілік өсімдіктер мен дәрілік өсімдік шикізатымен химиялық зертханада жұмыс жасаудың қауіпсіздік техникасымен жұмыс жүргізу;</p> <p>- Дәрілік өсімдік шикізатының сапасын бақылау мен стандартизация жүргізу;</p> <p>- Стандартизация, стандарттар, тіркеу түсінігі, ДӨШ фармацевтикалық өнімді ҚР тіркеу мен сертификаттау түсінігі мен жалпы көрінісі. Дайын фармацевтикалық өнім талап ететін көрсеткіштерге сәйкес жүргізу;</p> <p>- Фитотерапияда қолданылатын флавоноид туындылары болып табылатын « Новомаин-сыртқа қолданылатын спиртті ерітінді» дәрілік құралдарын талдау жүргізу;</p> <p>- Дәрілік өсімдік шикізатының сапасына антропогенді факторлардың әсерін анықтау;</p>

<p>дәрілік өсімдік шикізаты, биологиялық белсенді заттар туралы түсінік, ҚР ГФ , Қазақстан республикасының Реестрімен танысу туралы жалпы түсінік;</p> <p>- Заманауи фитотерапияда стандартизациялау кезінде қолданатын, биологиялық белсенді қоспалар көзі ретінде, дәрілік өсімдік және дәрілік өсімдік шикізатының жалпы мағынасы;</p> <p>- Қазақстан республикасының сынақ зертханаларында сапасын бақылау мен стандартизациялау кезінде қолданатын, дәрілік өсімдік пен дәрілік өсімдік шикізатының жалпы номенклатурасымен танысу;</p> <p>- Құрамында дәрілік өсімдік шикізаты бар, әртүрлі дайын дәрі түрлерін (тұнбалар, таблеткалар, экстракттар, жақпалар және т.б.) стандартизациясы кезінде қолданатын, қажетті сапа көрсеткіштерін зерттеу, танысу және меңгеру.</p> <p>- Стандартизацияда қолдануы, негізгі химиялық құрамы, ДӨШ тұқымдасының сипаттамасы, негізгі белгілері, сыртқы жалпы белгілері бойынша дәрілік өсімдік және дәрілік өсімдік шикізатының медициналық препаратына жалпы сипаттаманы дұрыс беру;</p>	<p>- Дәрілік өсімдік шикізаттарының сапасын бақылау, сертификаттау, стандарттау, қолданыстағы талдау әдістерін жетілдіруді қолданады, бизнес-жоспарды құрастырады, дәрілік өсімдіктерді фармакогностикалық және фитохимиялық зерттеу саласында ғылыми-зерттеу жұмыстарын жүргізеді</p> <p>- Химиялық сынақ зертханаларында жұмыс жасаудың қауіпсіздік техникасы, стандартизация, стандарттар, стандартизация кезінде қолданатын заңдар, дәрілік өсімдіктер, дәрілік өсімдік шикізаты, биологиялық белсенді заттар туралы түсінік, ҚР ГФ , Қазақстан республикасының Реестрімен жұмыс істей білуі тиіс;</p> <p>-Фитотерапияда қолданатын, дәрілік өсімдіктермен жұмыс барысында қажетті, келешек маман үшін қажетті ғылыми, оқу және кәсіби әдебиетті қолдана білуі тиіс .</p>	<p>- Фитотерапияда қолданатын антрацен туындылары болатын «Сенадиксен», «Кафиола», «Регулакс» таблеткалары дәрілік препараттарын талдау жүргізу;</p> <p>- Фитотерапияда қолданатын антрацен туындылары болатын сенна жапырағынан, жостер жемісінен, рауғаш тамырынан жасалған дәрілік препараттарды стандартизация жүргізу;</p> <p>- Қазақстан Республикасында дәрілік шикізатты стандартизациялау мәселелері дәрілік өсімдік шикізатының импорты мен экспортын анықтау;</p>
---	---	--

<p>- Фитотерапияда қолданатын, дәрілік өсімдіктермен жұмыс барысында қажетті, келешек маман үшін қажетті ғылыми, оқу және кәсіби әдебиетті қолдана білу.</p>		
--	--	--

11. Пререквизиттер бакалавриат

12. Постреквизиттер доктарантура

13. Әдебиет:

Негізгі:

1. Рахимов, Қ. Д. Фитофармакология. Фармакология - Тезаурус. [Мәтін] : оқу құралы = Фитофармакология. Фармакология -Тезаурус : учеб. пособие / Қ. Д. Рахимов ; ҚР ұлттық ғылым акад. Фармакология ин-ты; ҚР денсаулық сақтау және әлеуметтік даму Министрлігі; Қазақ мед. үздіксіз білім беру ун-ті АҚ. - 2-бас. толықт., өңд. және түзет. ; Алматы мемл. дәрігерлер білімін жетіл. ин-ты ғыл. кеңесі бас. ұсынған. - Алматы : ЖШС "Жания-Полиграф", 2015. - 528 с.
2. Тоқсанбаева, Ж. С. Дәрілік ресурстану: оқу құралы / Ж. С. Тоқсанбаева, Ә. Қ. Патсаев, Т. С. Серікбаева. - Алматы : Эверо, 2015. - 112 бет с.
3. Тоқсанбаева, Ж. С. Лекарственное ресурсоведение: учеб. пособие / Ж. С. Тоқсанбаева, А. К. Патсаев, С. К. Сейдалиева ; М-во здравоохранения РК; ЮКГФА. - Шымкент : "RISO", 2014. - 104 с.
4. Қазақстан Республикасының Мемлекеттік фармакопеясы. Т. 1. – Алматы: «Жібек жолы» баспа үйі, 2015. – 720 бет
5. Қазақстан Республикасының Мемлекеттік фармакопеясы. Т. 2. – Алматы: «Жібек жолы» баспа үйі, 2009. – 792 бет.
6. Қазақстан Республикасының Мемлекеттік фармакопеясы. Т. 3. – Алматы: «Жібек жолы» баспа үйі, 2014. – 864 бет
7. Государственная Фармакопея Республики Казахстан. Т.1. – Алматы: Издательский дом «Жибек жолы», 2015. – 720 с. –
8. Государственная Фармакопея Республики Казахстан. Т.2. – Алматы: Издательский дом «Жибек жолы», 2009 – 804 с. –
9. Государственная Фармакопея Республики Казахстан. Т.3. – Алматы: Издательский дом «Жибек жолы», 2014. – 872 с. –

Қосымша:

1. Фармакопея США. Национальный формуляр: избранные обновления и все новые материалы с USP 29 - NF 24 по USP 33 - NF28 включительно: пер. с англ. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2012. - 888 с
2. Фармакогнозия тестовые задания и ситуационные задачи: учеб. пособие / под ред. И. А. Самылиной. - ; Мин-во образования и науки РФ. Рек. ГОУ ВПО "Мос. мед. акад. им. И. М. Сеченова". - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 288
3. Фармакогнозия пәнінің зертханалық-тәжірибелік сабақтарына арналған қолданба [Мәтін] : оқу құралы / Ә. Қ. Патсаев. - Алматы : Эверо, 2018. - 392 бет
4. Келімханова, С. Е. Фармакогнозия [Мәтін] : практикум / С. Е. Келімханова ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі; С. Ж. Асфендияров атындағы ҚазҰМУ. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2014. - 180 бет.

Электронды ресурстар:

1. Сағындықова, Б. А. Дәрілердің дәріханалық технологиясы [Электронный ресурс] : оқулық / Б. А. Сағындықова, Р. М. Анарбаева. - Электрон. текстовые дан.(6,01МБ). - Шымкент : ОҚМА, 2018. - 512 бет. эл. опт. диск (CD-ROM). - 00. Тг.

2. Контроль качества и стандартизация лекарственных средств [Электронный ресурс] : методическое пособие / под ред. Раменской Г. В., Ордабаевой С. К. - ; ГБОУ ВПО "Первый МГМУ им И. М. Сеченова". РГП на ПХВ "ЮКГФА". - Электрон. текстовые дан. (4.91Мб). - Шымкент : ЮКГФА, 2015. - 285 о+эл. опт. диск (CD-ROM).
3. Медициналық-биологиялық зерттеулердегі таңдап алу әдісі. Чудиновских В.Р., Абдикадыр Ж.Н., Еділбайқызы М. , 2016 ЦБ Aknurpress /<https://aknurpress.kz/reader/web/1345>
4. Токсанбаева Ж.С., Патсаев А.К., Сейдалиева С.К. Лекарственное ресурсведение. – Учебное пособие. –Алматы: Эверо, 2020. – с. 116.https://www.elib.kz/ru/search/read_book/800/
5. Токсанбаева Ж.С., Патсаев Ә.Қ., Серікбаева Т.С. Дәрілік ресурстану – Оқу құралы – Алматы: Эверо,2020. – 112б https://www.elib.kz/ru/search/read_book/801/

1. **Кафедра:** фармакогнозия

2. **Білім беру деңгейі:** магистратура

3. **ББ атауы:** 7М10142- « Фармация»

4. **Курс:** 2 (ғылыми-педагогикалық)

5. **Элективті пәннің атауы:** «Өсімдік және жануар тектес дәрілік шикізаттарды мемлекеттік тіркеу және қайта тіркеу»

6. **Кредит саны:** 4

7. **Мақсаты:**

- Теориялық білімді қалыптастыру.

- Практикалық тәжірибе барысында фитотерапияда қолданылатын дәрілік өсімдік шикізаттарына микроскопия жүргізуді және дайын препараттарға толық анализ жасауды меңгеру.

- Болашақ мамандарды дәрілік өсімдік шикізатын тиімді, ғылыми-негізделген мақсатта дайындау туралы білім мен дағдыға, дәрілік өсімдік шикізатын стандарттауды, сапасын бақылауды және де өсімдік тектес дәрі-дәрмектерді тәжірибеде қолдануды үйрету.

- ДӨШ-тің сапасын және әсер етуін, қауіпсіздігін регламенттеуші нормативті құжаттармен танысуды меңгеру.

8. **Міндеттері:**

- Магистранттарға Қазақстан Республикасының Реестріне енгізілген және фитотерапияның стандартизациясында қолданылатын дәрілік препараттар туралы жалпы түсінік беру.

- Қазақстан Республикасының стандартизациясында қолданылатын ДӨШ-тегі өсімдік препараттары туралы толық білімді қалыптастыру.

- Қазақстан Республикасының стандартизациясында қолданылатын ДӨШ-ғы дәрілік препараттар туралы біртұтас түсінік қалыптастыру.

- Дәстүрлі медицинадағы дәрілік түрлердің стандартизациясында қолданылатын дәрілік өсімдіктер проблемаларымен танысу.

- Фитотерапияның стандартизациясында қолданылатын дәрілік өсімдіктерді, дәрілік өсімдік шикізаттарын және дайын дәрілік препараттарды өз бетінше таңдауды қалыптастыру.

9. **Пәнді таңдауды негіздеу:**

Тиісті дәрілік өсімдік шикізатының сапалылығын қамтамасыз ету үшін оның дұрыс ұйымдастырылуын, әсерін және эффективтілігін, нормативтік құжаттар (МФ, АНҚ, УАНҚ) бойынша қадағалау. Дәрілік өсімдік шикізаттарының және олардың өнімдерінің сапасын бақылау жүйесін, сынау әдістерін және т.б., оқыту өндірушілер мен тұтынушылар үшін Қазақстан Республикасында актуальды проблемаға айналып отыр.

10. **Оқыту нәтижелері (құзыреттіліктер) :**

Білімі (когнитивтік сала)	Біліктілігі мен дағдылар (психомоторлық сала)	Жеке тұлғалық және кәсіби
-------------------------------------	---	----------------------------------

		құзыреттіліктері (қатынастар)
<p>- Химиялық зертханадағы, стандартизациядағы техника қауіпсіздік жұмыстары және дәрілік өсімдіктері, дәрілік өсімдік шикізаттарының биологиялық активті заттары туралы жалпы түсінік. Қазақстан Республикасының Реестрі, ҚР МФ танысу;</p> <p>- Заманауи фитотерапияның стандартизациясында қолданылатын дәрілік өсімдіктермен дәрілік өсімдік шикізаттарының биологиялық активті қосылыстар ретінде жалпы түсінік;</p> <p>- Қазақстан Республикасының сынақ зертханаларындағы стандартизациясымен сапасын бақылауда қолданылатын дәрілік өсімдіктер, дәрілік өсімдік шикізаттар және дайын түрдегі фитопрепараттардың номенклатурасымен танысу;</p> <p>- Дәрілік өсімдік шикізатынан алынатын әртүрлі дайын дәрілік түрлердің (тұндырмалар, таблеткалар, экстракттар, жағар майлар және т.б.) стандартизациясында қолданылатын қажетті бақылау көрсеткіштерімен танысу;</p> <p>- Фитотерапияның стандартизациясында қолданылатын дәрілік өсімдіктермен дәрілік өсімдік шикізаттарын танып білу;</p> <p>- Стандартизацияда қолданылатын дәрілік өсімдіктермен дәрілік өсімдік шикізаттарының анализін және сапасын бақылау көрсеткіштерін жүргізу.</p>	<p>- Фитотерапиядағы дәрілік өсімдіктермен дәрілік өсімдік шикізаттарының жалпы сыртқы белгілерін білуі тиіс;</p> <p>- негізгі белгілері ДӨШ туысына тән негізгі химиялық құрамымен қолданылуына байланысты медициналық препараттарға жалпы мінездемелерді дұрыс беруі тиіс;</p> <p>- Фитотерапияда қолданылатын дәрілік өсімдіктердің стандартизация тақырыбын ашу үшін материалдарды таңдау және ізденуі тиіс;</p> <p>- Фитотерапияда қолданылатын дәрілік өсімдіктермен жұмыс жасауға болатын қажетті ғылыми, профессионалды әдебиеттерін қолдана білуі тиіс;</p> <p>- Фитотерапияда қолданылатын дайын дәрілік түрлердің стандартизация сұрақтары туралы нормативті құжаттарды (дәрілік туралы заң, ҚР МФ, ҚР Реестрі, стандартизациялар туралы қаулы, кодекстер және т.б.) қолдана алуы тиіс;</p> <p>- Өсімдік және жануар тектес дәрілік шикізаттарды мемлекеттік тіркеу және қайта тіркеу. Қазақстан Республикасындағы жануар және өсімдік тектес шикізаттан алынған фармацевтикалық өнімдерді тіркеу, қайта тіркеу және сертификациясы туралы білуі тиіс;</p>	<p>- Фитотерапияда қолданылатын дәрілік өсімдік шикізаттарын және дәрілік өсімдіктерді қолдану кезіндегі химиялық зертханадағы техника қауіпсіздік ережесімен жұмыс жүргізу;</p> <p>- Дәрілік өсімдік шикізатын мемлекеттік тіркеу, қайта тіркеу және сапасын бақылауды жүргізу;</p> <p>- Фитотерапияда қолданылатын кейбір дайын дәрілік түрлерді: «Долананың тұндырмасы», «Сасықшөп тұндырмасы», «Меруертгүл тұндырмасы» Мемлекеттік тіркеу және қайта тіркеу. Тұндырмаларда қолданылатын дәрілік өсімдік шикізаттары туралы жалпы үйрену. Қазақстан Республикасының МФ-ғы жалпы мақалалармен жұмыс жасауды жүргізу;</p> <p>- Фитотерапияда қолданылатын эфир майларының туындылары: «Сыртқа қолданылатын Сальвин ерітіндісі», «Хлорофиллипт – 1%-тік спирттік ерітіндісі», «Қайыңның бүйрек тұндырмасы және тұнбасы», «Мелисса</p>

		шөбінің тұнбасы» дәрілік препараттарын Мемлекеттік тіркеу және қайта тіркеу. Дайын дәрілік түрлердің сапалық көрсеткіштерін анықтауды үйрену.
--	--	---

11. **Пререквизиттер** бакалавриат

12. **Постреквизиттер** доктарантура

13. **Әдебиет:**

Негізгі:

1. Орынбасарова, К. К. Дәрілік өсімдік шикізаттарын фармакогнос-тикалық талдау: оқу құралы. - Шымкент : Кітап ЖШС, 2016. – 320б.
2. Контроль качества и стандартизация лекарственных средств [Текст] : учебное пособие / под ред. Г. В. Раменской. - ; М-во образования и науки РФ. Рек. ФГАУ "Фед. ин-т развития образования". - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2018. - 352 с
3. Мырзағали-ұлы, Ә. Фармакогнозия [Мәтін] / Ә. Мырзағали-ұлы, Б. Дүйсембаева. - 2-ші бас. - Қарағанды : Medet Group, 2018. - 278 б. с.
4. Қазақстан Республикасының Мемлекеттік фармакопеясы. Т. 1. – Алматы: «Жібек жолы» баспа үйі, 2015. – 720 бет
5. Қазақстан Республикасының Мемлекеттік фармакопеясы. Т. 2. – Алматы: «Жібек жолы» баспа үйі, 2009. – 792 бет.
6. Қазақстан Республикасының Мемлекеттік фармакопеясы. Т. 3. – Алматы: «Жібек жолы» баспа үйі, 2014. – 864 бет
7. Государственная Фармакопея Республики Казахстан. Т.1. – Алматы: Издательский дом «Жибек жолы», 2015. – 720 с. –
8. Государственная Фармакопея Республики Казахстан. Т.2. – Алматы: Издательский дом «Жибек жолы», 2009 – 804 с. –
9. Государственная Фармакопея Республики Казахстан. Т.3. – Алматы: Издательский дом «Жибек жолы», 2014. – 872 с. –
10. Фармакопея США. Национальный формуляр: избранные обновления и все новые материалы с USP 29 - NF 24 по USP 33 - NF28 включительно: пер. с англ. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2012. - 888 с

Қосымша:

1. Токсанбаева, Ж. С. Лекарственное ресурсведение [Текст] : учебное пособие / Ж. С. Токсанбаева, А. К. Патсаев, С. К. Сейдалиева. - Алматы : Эверо, 2018. - 116 с.
2. Горянов, В. И. Лекарственные растения Южно-Казахстанской области: справочник . - Шымкент : Алем, 2017. - 152 с
3. Фармакогнозия тестовые задания и ситуационные задачи [Текст] : учеб. пособие / под ред. И. А. Самылиной. - ; Мин-во образования и науки РФ. Рек. ГОУ ВПО "Мос. мед. акад. им. И. М. Сеченова". - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 288
4. Фармакогнозия пәнінің зертханалық-тәжірибелік сабақтарына арналған қолданба [Мәтін] : оқу құралы / Ә. Қ. Патсаев. - Алматы : Эверо, 2018. - 392 бет
5. Келімханова, С. Е. Фармакогнозия [Мәтін] : практикум / С. Е. Келімханова ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі; С. Ж. Асфендияров атындағы ҚазҰМУ. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2014. - 180 бет.

Электронды ресурстар:

1. Джангозина Д.М., Лосева И.В., Ивлева Л.П., Дербуш С.Н. Лекарственные растения, лекарственное растительное сырье и некоторые продукты переработки сырья животного происхождения. Учебное пособие по фармакогнозии. Издание второе, доп. Часть II: Лекарственные растения и лекарственное растительное

- сырьё, содержащие сердечные гликозиды, сапонины, алкалоиды. – Алматы: издательство «Эверо», 2020/ https://www.elib.kz/ru/search/read_book/746
2. Джангозина Д.М., Лосева И.В., Ивлева Л.П., Дербуш С.Н. Лекарственные растения, лекарственное растительное сырьё и некоторые продукты переработки сырья животного происхождения. Учебное пособие по фармакогнозии. Издание второе, доп. Часть I: Лекарственные растения и лекарственное растительное сырьё, содержащие углеводы, жиры и жироподобные вещества, витамины, терпеноиды. – Алматы: издательство «Эверо», 2018. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/744/
 3. Джангозина Д.М., Лосева И.В., Ивлева Л.П., Дербуш С.Н. Лекарственные растения, лекарственное растительное сырьё и некоторые продукты переработки сырья животного происхождения. Учебное пособие по фармакогнозии. Издание второе, доп. Часть III: Лекарственные растения и лекарственное растительное сырьё, содержащие фенольные соединения и их гликозиды; кумарины, хромоны, лигнаны, антраценпроиз-водные, флавоноиды, дубильные вещества, биологически активные вещества малоизученного состава и лекарственное сырьё животного происхождения. –Алматы: издательство «Эверо», 2020. –https://www.elib.kz/ru/search/read_book/748/

1. **Кафедра фармакогнозия**

2. **Білім беру деңгейі:** магистратура

3. **ББ атауы:** 7М10142- «Фармация»

4. **Курс:** 1 (ғылыми-педагогикалық)

5. **Элективті пән атауы:** «Халық медицинасындағы дәрілік өсімдіктер»

6. **Кредит саны:** 4

7. **Мақсаты:**

Магистранттарды халық медицинасындағы дәрілік өсімдіктермен , ДӨШ дайындауды, дәрілік өсімдіктермен химиялық құрылысы және жіктелуі, табиғи рационалды қолдану негізі, дайындалған ДӨШ қабылдауды және оның стандартталуын үйрету, ДӨ зерттеу барысында негізгі бағыт-бағдар беру және таныстыру.

6: Міндеттері:

- сапалы фитоөнімдер және ДӨШ алу мақсатында сұраныстың жоғарылауы бойынша ДӨ-дің химиялық құрамын жетік білу;

- кең қолданысқа енген заманауи фармакотерапиялық препараттарды қолдану мақсатында жануар тектес өнімдер мен минералды өнімдердің химиялық құрамын жетік білу;

- табиғи өнім шикізаты фитохимиялық және тауарлық талдау жүргізу;

- магистранттардың ғылыми зерттеу жұмыстарын жүргізу қағидалары мен ережелерін регламенттейтін нормативті құжат талаптарына сәйкес ғылыми зерттеу жұмыстарына үйрету және дағдылау.

7. Пәнді таңдауды негіздеу:

Халық медицинасындағы дәрілік өсімдіктер - халық медицинасы ретінде және халықтық емдеу тәсілі ретінде дәрігерлер мен ғалымдардың назарын өзіне аудара отырып, ЖОО-ын бітірген фармацевтикалық білімі бар мамандарды дайындауда үлкен роль атқарады. Сондай бір өсімдіктерді клиникалық зерттеуден кейін заманауи медицинаға еніп, қазіргі таңда дәрілік өсімдік маңызды орын алып отыр.

Халық медицинасындағы дәрілік өсімдіктер фармакогнозияны негізгі пән ретінде оқыту үшін арнайы пән болып есептеледі.

Тәжірибелік фармация мен медицинада қолданылатын халық медицинасындағы дәрілік өсімдіктерге деген талаптардың жоғарылауына байланысты, «Халық медицинасындағы дәрілік өсімдіктер » пәні көптеген сұрақтарды қарастырады, солардың ішінде дәрілік өсімдік шикізатының дайындалуы, дәрілік өсімдіктер қорының қолданылуы,

минералды және жануар тектес өнімдерді, ДӨШ қайта өңдеп медицинада қолдануын қарастырады.

8. Оқыту нәтижелері «құзыреттіліктер»

Білімі (когнитивтік сала)	Біліктілігі мен дағдылар (психомоторлық сала)	Жеке тұлғалық және кәсіби құзыреттіліктері (қатынастар)
<p>- Фармация мамандығының тәжірибесіндегі қызметі үшін халық медицинасындағы дәрілік өсімдіктер негізгі түсініктерді, пәнді және оның маңызын білетіндігін демонстрация жасайды;</p> <p>- сапалы фитоөнімдер және ДӨШ алу мақсатында сұраныстың жоғарылауы бойынша ДӨ-дің химиялық құрамын жетік білу;</p> <p>- кең қолданысқа енген заманауи фармакотерапиялық препараттарды қолдану мақсатында жануар тектес өнімдер мен минералды өнімдердің химиялық құрамын жетік білу;</p> <p>табиғи өнім шикізаты фитохимиялық және тауарлық талдау жүргізу;</p> <p>- магистранттардың ғылыми зерттеу жұмыстарын жүргізу қағидалары мен ережелерін регламенттейтін нормативті құжат талаптарына сәйкес ғылыми зерттеу жұмыстарына үйрету және дағдылау.</p> <p>-АНҚ-да қарастырылған тиісті әдістермен шикізаттағы ББЗ-дың сандық құрамын, ылғалдылығын, күлін, экстрактивті заттарды анықтайды</p> <p>Өсімдік текті дәрілік шикізаттарды дайындау, сақтау және оны алғашқы өңдеу және сақтау жұмыстарын жүргізеді</p> <p>- НТҚ-ға сәйкес ДӨШ қабылдау және талдауға іріктеу жүргізеді, тауарлық талдау нәтижелерін безендіреді және</p>	<p>- ҚР денсаулық сақтау саласындағы заңдарын, халықаралық стандарттарды, оның құрылымын және басқа дәрілік өсімдік шикізаттарының сапасын, дайындау, қабылдау ережесін, сақтау жағдайы мен мерзімін реттейтін нормативтік-техникалық құжаттарды, Қазақстанның құқықтық жүйе негіздерін және т.б. білуі тиіс;</p> <p>- Фармацевттерге және халыққа дәрілік өсімдік шикізаттарын дайындау, сақтау, қолдану жөнінде кеңес беру үшін интернет ресурсына іздеу жүргізеді және деректерді өңдей білуі тиіс;</p> <p>-Халық медицинасындағы дәрілік өсімдіктер саласында өзінің білімдерін жетілдіруі тиіс;</p> <p>- Халық медицинасында қолданылатын дәрілік өсімдіктердің қолдану тәсілі мен мөлшеріне білуі тиіс;</p> <p>- Бауыр және ұйқы безі ауруларында қолданылатын дәрілік өсімдіктерді білуі тиіс;</p> <p>- Халық медицинасында зәр шығару жолдары ауруларында қолданылатын дәрілік өсімдіктерді білуі тиіс;</p> <p>- Халық медицинасында тыныс алу мүшелері ауруларында қолданылатын дәрілік өсімдіктерді білуі тиіс;</p> <p>- Емдік мақсатта халық медицинасында қолданылатын улы дәрілік өсімдіктерді білуі тиіс.</p>	<p>- ҚР денсаулық сақтау саласындағы заңдарын, халықаралық стандарттарды, оның құрылымын және басқа дәрілік өсімдік шикізаттарының сапасын, дайындау, қабылдау ережесін, сақтау жағдайы мен мерзімін реттейтін нормативтік-техникалық құжаттарды, Қазақстанның құқықтық жүйе негіздерін және т.б. жұмыс жүргізу;</p> <p>- Фармацевттерге және халыққа дәрілік өсімдік шикізаттарын дайындау, сақтау, қолдану жөнінде кеңес беру үшін интернет ресурсына іздеу жүргізеді;</p> <p>-Халық медицинасындағы дәрілік өсімдіктер саласында өзінің білімдерімен жұмыс жүргізу;</p> <p>- Халық медицинасында қолданылатын дәрілік өсімдіктердің қолдану тәсілі мен мөлшеріне анықтауы тиіс;</p> <p>- Бауыр және ұйқы безі ауруларында қолданылатын дәрілік өсімдіктермен жұмыс жүргізу;</p> <p>- Халық медицинасында зәр шығару жолдары ауруларында қолданылатын дәрілік өсімдіктермен жұмыс жүргізу;</p>

<p>статистикалық өңдеу жүргізеді</p> <p>- ҚР денсаулық сақтау саласындағы заңдарын, халықаралық стандарттарды, оның құрылымын және басқа дәрілік өсімдік шикізаттарының сапасын, дайындау, қабылдау ережесін, сақтау жағдайы мен мерзімін реттейтін нормативтік-техникалық құжаттарды, Қазақстанның құқықтық жүйе негіздеріне және т.б. сай жүргізеді.</p>		<p>- Халық медицинасында тыныс алу мүшелері ауруларында қолданылатын дәрілік өсімдіктермен жұмыс жүргізу;</p> <p>- Емдік мақсатта халық медицинасында қолданылатын улы дәрілік өсімдіктермен жұмыс жүргізу.</p>
--	--	---

11. **Пререквизиттер** бакалавриат
12. **Постреквизиттер** докторантура
13. **Әдебиет**

Негізгі:

1. Айдарбаева, Д. К. Растительные ресурсы Казахстана и их рациональное использование: учебное пособие / Д. К. Айдарбаева. - 2-е изд. - Караганда : АҚНҰР, 2019. - 194 с.
2. Қазақстан Республикасының Мемлекеттік фармакопеясы. Т. 1. – Алматы: «Жібек жолы» баспа үйі, 2015. – 720 бет
3. Қазақстан Республикасының Мемлекеттік фармакопеясы. Т. 2. – Алматы: «Жібек жолы» баспа үйі, 2009. – 792 бет.
4. Қазақстан Республикасының Мемлекеттік фармакопеясы. Т. 3. – Алматы: «Жібек жолы» баспа үйі, 2014. – 864 бет
5. Государственная Фармакопея Республики Казахстан. Т.1. – Алматы: Издательский дом «Жибек жолы», 2015. – 720 с. –
6. Государственная Фармакопея Республики Казахстан. Т.2. – Алматы: Издательский дом «Жибек жолы», 2009 – 804 с. –
7. Государственная Фармакопея Республики Казахстан. Т.3. – Алматы: Издательский дом «Жибек жолы», 2014. – 872 с.

Қосымша:

1. Келімханова, С. Е. Фармакогнозия: практикум / С. Е. Келімханова ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі; С. Ж. Асфендияров атындағы ҚазҰМУ. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2014. - 180 бет. с.
2. Горянов, В. И. Лекарственные растения Южно-Казахстанской области [Текст] : справочник / В. И. Горянов. - Шымкент : Алем, 2017. - 152 с.
3. Болдыш, С. К. Летопись истории фармации Казахстана: моно-графия- Утв. Учен. Советом КГМУ. -Алматы:Эверо, 2014. - 168
4. Тулебаев, Р. К. Лекарственные травы при заболеваниях органов дыхания: практическое руководство. - 2-е изд., испр. и доп. - Караганда : Medet Group, 2021. - 364 с.

Электронды ресурстар:

1. Мырзағали-ұлы Ә., Дүйсембаева Б. Фармакогнозия: оқу құралы. 2018 Мырзағали-ұлы Ә., Дүйсембаева Б. Фармакогнозия: оқу құралы. 2018 <https://aknurpress.kz/reader/web/1858>
2. Қазақстанның пайдалы өсімдіктері АйдарбаеваД.Қ., 2019 <https://www.aknurpress.kz/reader/web/1046>
3. Тоқсанбаева, Ж. С. Фармакогнозия [Электронный ресурс] : оқулық / Ж. С. Тоқсанбаева, Т. С. Серікбаева, К. К. Патсаева. - Электрон. текстовые дан. (13 465 КБ). - Шымкент : ОҚМА, 2021. - 207 б. эл. опт. диск (CD-ROM).
4. Джангозина Д.М., Лосева И.В., Ивлева Л.П., Дербуш С.Н. Лекарственные растения, лекарственное растительное сырье и некоторые продукты переработки сырья животного происхождения. Учебное пособие по фармакогнозии.

Издание второе, доп. Часть II: Лекарственные растения и лекарственное растительное сырье, содержащие сердечные гликозиды, сапонины, алкалоиды. – Алматы: издательство «Эверо», 2020/ https://www.elib.kz/ru/search/read_book/746

5. Джангозина Д.М., Лосева И.В., Ивлева Л.П., Дербуш С.Н. Лекарственные растения, лекарственное растительное сырье и некоторые продукты переработки сырья животного происхождения. Учебное пособие по фармакогнозии. Издание второе, доп. Часть I: Лекарственные растения и лекарственное растительное сырье, содержащие углеводы, жиры и жироподобные вещества, витамины, терпеноиды. – Алматы: издательство «Эверо», 2018. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/744/
6. Джангозина Д.М., Лосева И.В., Ивлева Л.П., Дербуш С.Н. Лекарственные растения, лекарственное растительное сырье и некоторые продукты переработки сырья животного происхождения. Учебное пособие по фармакогнозии. Издание второе, доп. Часть III: Лекарственные растения и лекарственное растительное сырье, содержащие фенольные соединения и их гликозиды; кумарины, хромоны, лигнаны, антраценпроиз-водные, флавоноиды, дубильные вещества, биологически активные вещества малоизученного состава и лекарственное сырье животного происхождения. – Алматы: издательство «Эверо», 2020. – https://www.elib.kz/ru/search/read_book/748/

1. **Кафедра:** фармакогнозия
2. **Білім беру деңгейі:** магистратура
3. **Білім беру бағдарламасының атауы:** 7М10142- « Фармация»
4. **Курс:** 2 (ғылыми-педагогикалық)
5. **Элективті пән атауы:** «Майдаланған дәрілік өсімдік шикізаты мен дайындалған өнімнің сапасын бақылау мен стандарттау»
6. Кредит саны: 4
7. **Мақсаты:**
 - Теориялық білімді қалыптастыру (когнитивті компонент);
 - Дәрілік өсімдік шикізатына микроскопия жүргізу бойынша тәжірибелік дағдыларды меңгеру және фитотерапияда қолданатын, дайын дәрілік препараттарға толық талдау жүргізу;
 - ДЗ мен ДӨШ сыртқы сипаттамасын кәсіби мазмұндау, айтылғанды аргументтеу, өзінің көзқарасын сақтау, логикалық ойлау қабілетін қалыптастыру, дискуссияларға қатысуды үйрету және т.б. бойынша студенттерге коммуникативті дағдыларды дарыту;
 - ДЗ мен ДӨШ (ҚР ГФ және т.б.) тиімділігі мен қауіпсіздігі, сапасын регламенттейтін, нормативті құжаттармен танысу арқылы құқықты құзыреттілікті меңгеру;
 - Дәрілік өсімдік шикізаты бойынша материалдарды өзіндік және шығармашылық меңгеру қабілеттілігін дамыту мен үздіксіз жетілдіруге магистранттар оқуын ынталандыру.
8. **Міндеттері:**
 - Фитотерапияда стандартизациялау кезінде қолданатын және Қазақстан Республикасының Реестріне енгізілген, дәрілік препараттар туралы жалпы көрініс беру;
 - Қазақстан республикасында стандартизациялау кезінде қолданатын, дәрілік өсімдіктер мен олардан дайындаған дәрі түрлері, дәрілік өсімдік шикізаты туралы негізгі ережелермен, оқушылардың тәжірибелік, коммуникативті және құқықты дағдыларын меңгеру және танысу;
 - Қазақстан республикасында стандартизациялау кезінде қолданатын ДӨШ дәрілік препараттары туралы толық көріністі қалыптастыру;
 - Стандартизациялау кезінде қолданатын дәрілік өсімдіктер мәселелерімен, дәстүрлі медицинада дайын дәрі түрлері мен ғылыми жолдарды ашу туралы магистранттарды құқықты таныстыру ;
 - Заманауи фитотерапияда қолданатын, дайын дәрі түрлерін (тұнба, экстракттар, таблеткалар және т.б.) зауыттық әдіспен дайындау мен дәрілік өсімдіктерді пайдаланудың заманауи перспективті бағыттарымен таныстыру;

- Фитотерапияда стандартизациялау кезінде пайдаланатын, дайын дәрілік препараттар мен дәрілік өсімдік шикізаты, дәрілік өсімдіктерді өздігінен талқылау дағдысын қалыптастыру.

9. Пәнді таңдауды негіздері:

Дәрілік өсімдік шикізатының тиісті сапасын қамтамасыз ету, көп жағдайда, бақылауды дұрыс ұйымдастыруға, оның әсер етуі мен тиімділігіне, және де, нормативті құжаттарға (ГФ, АНД, ВАНД) енгізілген талаптар деңгейіне, қолданылатын талдау әдістеріне байланысты. Жалпы мемлекеттік тәртіпте бекітілген және кндірушілер мен тұтынушыларға міндетті, дәрілік өсімдік шикізатының сапа нормасының жүйесін, оның өнімін, сынау әдістерін және т.б. зерттеу, қазіргі кезде Қазақстан Республикасында өзекті мәселе қатарына жатады.

10. Оқыту нәтижелері (құзыреттіліктер):

Білімі (когнитивтік сала)	Біліктілігі мен дағдылар (психомоторлық сала)	Жеке тұлғалық және кәсіби құзыреттіліктері (қатынастар)
<p>- Фармация мамандығының тәжірибесіндегі қызметі үшін ұсақталған дәрілік өсімдік шикізаты мен өлшенген өнім сапасын бақылау мен стандартизациялау негізгі түсініктерді, пәнді және оның маңызын білу;</p> <p>- сапалы фитоөнімдер және ДӨШ алу мақсатында сұраныстың жоғарылауы бойынша ДӨ-дің химиялық құрамын жетік білу;</p> <p>- Химиялық сынақ зертханаларында жұмыс жасаудың қауіпсіздік техникасы, стандартизация, стандарттар, стандартизация кезінде қолданатын заңдар, дәрілік өсімдіктер, дәрілік өсімдік шикізаты, биологиялық белсенді заттар туралы түсінік, ҚР ГФ, Қазақстан республикасының Реестрімен танысу туралы жалпы түсінік;</p> <p>- Заманауи фитотерапияда стандартизациялау кезінде қолданатын, биологиялық белсенді қоспалар көзі ретінде, дәрілік өсімдік және дәрілік қсімдік шикізатының жалпы мағынасы;</p> <p>- Қазақстан республикасының сынақ зертханаларында сапасын бақылау мен стандартизациялау кезінде қолданатын, дәрілік өсімдік пен дәрілік өсімдік шикізатының жалпы номенклатурасымен танысу;</p>	<p>- Сапалы фитоөнімдер және ДӨШ алу мақсатында сұраныстың жоғарылауы бойынша ДӨ-дің химиялық құрамын анықтай білуі тиіс;</p> <p>- табиғи өнім шикізаты фитохимиялық және тауарлық талдау жүргізуге тиіс;</p> <p>- АНҚ-да қарастырылған тиісті әдістермен шикізаттағы ББЗ-дың сандық құрамын, ылғалдылығын, күлін, экстрактивті заттарды анықтауы тиіс;</p> <p>- Өсімдік текті дәрілік шикізаттарды дайындау, сақтау және оны алғашқы өңдеу және сақтау жұмыстарын жүргізуі тиіс;</p> <p>- НТҚ-ға сәйкес ДӨШ қабылдау және талдауға іріктеу жүргізеді, тауарлық талдау нәтижелерін безендіреді және статистикалық өңдеу жүргізуі тиіс;</p> <p>- Дәрілік өсімдік шикізаттарының сапасын бақылау, сертификаттау, стандарттау, қолданыстағы талдау әдістерін жетілдіруді қолданады, бизнес-жоспарды құрастырады, дәрілік өсімдіктерді фармакогностикалық және фитохимиялық зерттеу саласында ғылыми-зерттеу жұмыстарын жүргізеді</p>	<p>- стандарттау үшін қолданатын дәрілік өсімдіктер мен дәрілік өсімдік шикізатымен химиялық зертханада жұмыс жасаудың қауіпсіздік техникасымен жұмыс жүргізу;</p> <p>- Дәрілік өсімдік шикізатының сапасын бақылау мен стандартизация жүргізу;</p> <p>- Стандартизация, стандарттар, тіркеу түсінігі, ДӨШ фармацевтикалық өнімді ҚР тіркеу мен сертификаттау түсінігі мен жалпы көрінісі. Дайын фармацевтикалық өнім талап ететін көрсеткіштерге сәйкес жүргізу;</p> <p>- Кейбір дәрілік препараттарды стандартизациялау: «Кофеин - ұнтақ», «Ново - Пассит» таблеткалары, «Сенна» таблеткалары және басқа фитотерапияда</p>

<p>- Құрамында дәрілік өсімдік шикізаты бар, әртүрлі дайын дәрі түрлерін (тұнбалар, таблеткалар, экстракттар, жақпалар және т.б.) стандартизациясы кезінде қолданатын, қажетті сапа көрсеткіштерін зерттеу, танысу және меңгеру.</p> <p>- Стандартизацияда қолдануы, негізгі химиялық құрамы, ДӨШ тұқымдасының сипаттамасы, негізгі белгілері, сыртқы жалпы белгілері бойынша дәрілік өсімдік және дәрілік өсімдік шикізатының медициналық препаратына жалпы сипаттаманы дұрыс беру;</p> <p>- Фитотерапияда қолданатын, дәрілік өсімдіктермен жұмыс барысында қажетті, келешек маман үшін қажетті ғылыми, оқу және кәсіби әдебиетті қолдана білу.</p>	<p>- Химиялық сынақ зертханаларында жұмыс жасаудың қауіпсіздік техникасы, стандартизация, стандарттар, стандартизация кезінде қолданатын заңдар, дәрілік өсімдіктер, дәрілік өсімдік шикізаты, биологиялық белсенді заттар туралы түсінік, ҚР ГФ, Қазақстан республикасының Реестрімен жұмыс істей білуі тиіс;</p> <p>-Фитотерапияда қолданатын, дәрілік өсімдіктермен жұмыс барысында қажетті, келешек маман үшін қажетті ғылыми, оқу және кәсіби әдебиетті қолдана білуі тиіс .</p>	<p>қолданатын алколоидтар туындылары. ҚР ГФ бойынша дайын дәрі түрлері мен таблеткалар сапасының көрсеткіштерін зерттеу жүргізу;</p> <p>- Дәрілік өсімдік шикізатының сапасына антропогенді факторлардың әсерін анықтау;</p> <p>- Фитотерапияда қолданатын антрацен туындылары болатын «Сенадиксен», «Кафиола», «Регулакс» таблеткалары дәрілік препараттарын талдау жүргізу;</p> <p>- Фитотерапияда қолданатын антрацен туындылары болатын сенна жапырағынан, жостер жемісінен, рауғаш тамырынан жасалған дәрілік препараттарды стандартизация жүргізу;</p> <p>- Қазақстан Республикасында дәрілік шикізатты стандартизациялау мәселелері дәрілік өсімдік шикізатының импорты мен экспортын анықтау;</p>
---	---	---

11. Пререквизиттер бакалавриат
12. Постреквизиттер доктарантура
13. Әдебиет:
Негізгі:

1. Контроль качества и стандартизация лекарственных средств [Текст] : учебное пособие / под ред. Г. В. Раменской. - ; М-во образования и науки РФ. Рек. ФГАУ "Фед. ин-т развития образования". - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2018. - 352 с
2. Қазақстан Республикасының Мемлекеттік фармакопеясы. Т. 3. – Алматы: «Жібек жолы» баспа үйі, 2014. – 864 бет
3. Государственная Фармакопея Республики Казахстан. Т.3. – Алматы: Издательский дом «Жибек жолы», 2014. – 872 с. –
4. Гаврилов, А. С. Фармацевтическая технология. Изготовление лекарственных препаратов: учебник. - 2-е изд., перераб. ; Мин-во образования и науки РФ. Рек. ГБОУ ВПО "Первый Мос. гос. мед. ун-т им. И. М. Сеченова". - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 760 с.

Қосымша:

1. Кузьменко, А. Н. Стандартизация лекарственного растительного сырья и растительных сборов методами ионо- эксклюзионной и газо- жидкостной хроматографии [Текст] : монография / А. Н. Кузьменко, В. Ю. Решетняк. - Алматы : Эверо, 2017. - 120 с
2. Кейтлин , И. М. Проблемы высокоэффективной жидкостной хроматографии, валидации и трансфера аналитических методик в вопросах и ответах [Текст] : монография / И. М. Кейтлин . - 1-е изд. - М. : ВИАЛЕК, 2019. - 224 с.
3. Келімханова, С. Е. Дәрілік өсімдік шикізатының фитохимиялық және тауарлық талдауы [Мәтін] : мед. жоғары оқу орнының фарм. фак. мен фарм. колледждерінің студенттеріне арналған оқу құралы / ҚР денсаулық сақтау министрлігі; С. Ж. Асфендияров атындағы ҚазҰМУ. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2014. - 186 бет.

Электронды ресурстар:

1. Сағындықова, Б. А. Дәрілердің дәріханалық технологиясы [Электронный ресурс] : оқулық / Б. А. Сағындықова, Р. М. Анарбаева. - Электрон. текстовые дан.(6,01МБ). - Шымкент : ОҚМА, 2018. - 512 бет. эл. опт. диск (CD-ROM). - 00. Тг.
2. Контроль качества и стандартизация лекарственных средств [Электронный ресурс] : методическое пособие / под ред. Раменской Г. В., Ордабаевой С. К. - ; ГБОУ ВПО "Первый МГМУ им И. М. Сеченова". РГП на ПХВ "ЮКГФА". - Электрон. текстовые дан. (4.91МБ). - Шымкент : ЮКГФА, 2015. - 285 о+эл. опт. диск (CD-ROM).
3. Медициналық-биологиялық зерттеулердегі таңдап алу әдісі.Чудиновских В.Р., Абдикадыр Ж.Н., Еділбайқызы М. , 2016 ЦБ Aknurpress [://aknurpress.kz/reader/web/1345](http://aknurpress.kz/reader/web/1345)

1. Кафедра: фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология

2. Дайындық деңгейі: магистратура (ғылыми педагогикалық бағыт)

3. Білім беру бағдарламасы: «Фармация», ғылыми-педагогикалық бағыт

4. Курс: 1,2

5. Элективті пәннің атауы: Тиісті клиникалық тәжірибе.

6. Кредиттер саны: 5

7. Мақсаты: «Фармация» БББ жоғары медициналық оқу орындарының түлектеріне халықаралық стандарттарға сәйкес клиникалық зерттеулер жүргізу әдістемесін үйрету.

8. Пәннің мазмұны: GCP стандарты (Good Clinical Practice) – адамдардың субъектілер (клиникалық зерттеулер) ретінде қатысуын көздейтін зерттеулерді әзірлеу, жүргізу, құжаттау және есеп беру ережелерін сипаттайтын этикалық стандарттар мен ғылыми зерттеулер сапасының халықаралық стандарты. Пән зерттеудің осы стандартқа сәйкестігін көрсетеді: зерттеуге қатысушылардың құқықтары; олардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету ережелері; зиян келтірмеуге ұмтылу; зерттеулердің сенімділігіне қойылатын талаптар.

9. Тапсырмалар:

- халықаралық стандарттарға сәйкес клиникалық зерттеулер жүргізу әдістемесін үйрету;
- волонтерлерге зерттеу жүргізудің этикалық ережелерімен таныстыру;
- еріктілерге жүргізілген эксперименттерде дәрілердің жанама әсерлерін болжау және бағалау.

10. Пәнді таңдаудың негіздемесі: «Тиісті клиникалық тәжірибе (GCP)» элективті пәні фармацевтика факультетінде биомедициналық пәндерді оқу тізбегінің соңғы буыны болып табылады. Интегративті пән ретінде «Тиісті клиникалық тәжірибе (GCP)» бірқатар логикалық байланысты, үйлесімді толықтыратын пәндерді біріктіреді: фармакология, фармакотерапия және дәлелді медицина

11. Оқыту нәтижелері:

ОН1	Клиникалық зерттеулер жүргізеді, құжаттарды және зерттеулер туралы есептерді ұсынады.
ОН2	Зерттеушілерге ақпараттық және консультациялық көмек көрсетеді.
ОН3	Клиникалық тәжірибеде дәлелдемелерді құрастырады және мәселелерді шешеді. Ақпаратты, идеяларды, проблемалар мен шешімдерді мамандарға да, маман еместерге де жеткізе білу.
ОН4	Ол дәрі-дәрмектің жанама әсерлерінің қаупін болжай және бақылай алады, егер олар пайда болса, түзету және алдын алу әдістерін қолдана алады.
ОН5	Тиісті клиникалық тәжірибе деректерінен ақпаратты іздейді және түсіндіреді.

12. Пререквизиттер: Жеке топтар мен препараттардың формулалық жүйесі және клиникалық-фармакологиялық сипаттамасы.

13. Постреквизиты: кәсіби даму.

14. Әдебиеттер:

Негізгі:

- Калиева Ш. С. Клиническая фармакология и рациональная фармакотерапия. Том 1 [Текст]: учебник / Ш. С. Калиева., Н. А. Минакова . - Алматы : Эверо, 2016. - 460 с.
- Калиева, Ш. С. Клиническая фармакология и рациональная фармакотерапия. Том 2: учебник / Ш. С. Калиева, Н. А. Симохина. - Алматы: Эверо, 2016. - 288 с.
- Құлмағамбетов И. Р. Клиникалық фармакология. 1-бөлім : оқу құралы / И. Р. Құлмағамбетов. - Алматы : New book, 2022. - 320 бет. с. (Шифр 615.03/Қ 74-913249).
- Құлмағамбетов И. Р. Клиникалық фармакология. 2-бөлім : оқу құралы / И. Р. Құлмағамбетов. - Алматы : New book, 2022. - 376 бет. с. (Шифр 615.03/Қ 74-858117)
- Рахимов, Қ. Д. Клиникалық фармакология: оқу құралы. - Алматы : ЖШС "Жания-Полиграф", 2013. – 406 бет.с
- Орманов, Н. Ж. Фармакотерапия болезней органов пищеварения [Текст] : Н. Ж. Орманов, Т. Н. Орманов, Г. Ж. Садырханова; Учеб. пособие утв. на ЦМС ЮКГФА. - Шымкент : ЮКГФА, 2013. - 200 с.
- Рахимов Қ.Д. Фармакология: оқу құралы. -Алматы:ЖШС"Жания-Полиграф", 2014. - 554бет.с.
- Кардиологиялық фармакотерапия [Мәтін] : оқулық / Н. Ж. Орманов [ж/б] ; ҚР денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрлігі. ОҚМФА. - Шымкент : ОҚМФА, 2015. - 216 бет с
- Орманов , Н. Ж. Ревматологиялық фармакотерапия [Мәтін] : оқу құралы / Н. Ж. Орманов . - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 180 бет.
- Рациональная фармакотерапия в онкологии [Текст] : рук. для практикующих врачей / под ред. М. И. Давыдова., В. А. Горбунова. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 844 с. - (Серия руководств для практикующих врачей).
- Клинико-фармак. подходы к периоперационной антитромботической терапии Дюсембаева н.к. , 2016 <https://www.aknurpress.kz/reader/web/1560>

Ағылшын тілінде

- Katzung , Bertram G. Basic and Clinical Pharmacology [Text] : textbook / Katzung Bertram G. - 14 nd ed. - [S. l.] : McGrawHilleducation, 2018.-1250 p.
- Goodman end Gilman's A. The Pharmacological Basis of Therapeutics [Text]: textbook / Goodman & Gilman's A.; editor L. L. Brunton . - 13 nd ed. - New York: McGraw-Hill Education, 2018. - 1419 p.

Қосымша әдебиеттер

- Фармакология: нұсқаулық = Фармакология : руководство / Г. М. Пичхадзе [т.б.]. - М. : "Литтерра", 2017. - 640 бет

2. Машковский М. Д. Лекарственные средства. 16-е издание. перераб., доп. и испр. М. Новая волна. 2017. – 1216 с.

3. Микробқа қарсы дәрілердің фармакологиясы: оқу құралы / Т. А. Муминов [ж/б.]; қаз. тіл. ауд. Н. М. Малдыбаева. - Алматы: Литер Принт. Қазақстан, 2016. - 552 бет. с.

4. Фармакология антимикробных средств : учеб. пособие / Т. А. Муминов. - Алматы : Литер Принт. Қазақстан, 2016. - 784 с.

5. Жаугашева, С. К. Фармакологический глоссарий / С. К. Жаугашева, Н. Т. Дилдабекова, Рашид. Саджид = Фармакологиялық глоссарий / сөздік = PHARMACOLOGIC GLOSSARY: соварь. - 2-е изд ; Утв. и рек. к изд. Ученым советом КГМУ. - Алматы: Эверо, 2013. - 132 с.

6. Орманов Н. Ж. Фармакологический справочник лекарственных препаратов (классификация, номенклатура, механизм действия и показания к применению): учеб.-методическое пособие / ЮКГФА. - ; Утв. на ученом Совете ЮКГФА. - Алматы: Эверо, 2013. - 138 с.

Электронные издания:

1. Петров, В. И. Клиническая фармакология и фармакотерапия в реальной врачебной практике мастер-класс [Электронный ресурс]: учебник / В. И. Петров. - Электрон. текстовые дан. (63,5 МБ). - М. : Издательская группа "ГЭОТАР- Медиа", 2011. - 880 с. эл. опт. диск (CD-ROM).

2.. Консультант врача. Клиническая фармакология. Версия 1.1 [Электронный ресурс] : руководство. - Электрон. текстовые дан. (132 МБ). - М. : Издательская группа "ГЭОТАР- Медиа", 2010. - эл. опт. диск (CD-ROM).

3. Асқорыту ағзалары ауруларының фармакотерапиясы [Электронный ресурс] : оқулық / З. А. Керимбаева [т.б.]. - Электрон. текстовые дан. (37,7 МБ). - Шымкент : ОҚМА, 2018. - 234 бет. эл. опт. диск (CD-ROM).

4. Калиева Ш.С., Минакова Н.А.. Клиническая фармакология и рациональная фармакотерапия. Том 1 – Учебник. – Эверо, 2020. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/835/.

5. Калиева Ш. С. Клиническая фармакология и рациональная фармакотерапия том 2 / Калиева Ш. С., Симохина Н. А., 2020. - 289 с. <https://www.elib.kz/ru>

6. Калиева Ш. С. Клиническая фармакология и рациональная фармакотерапия в гастроэнтерологии / Калиева Ш. С., 2020. - 401 с. <https://www.elib.kz/ru>

1. Кафедра: фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология

2. Дайындық деңгейі: магистратура

3. Білім беру бағдарламасы: «Фармация», ғылыми-педагогикалық бағыт

4. Курс: 1

5. Элективті пәннің атауы: Дәрілік заттарды пайдалануды бағалау және клиникалық-фармакологиялық сараптама.

6. Кредиттер саны: 5

7. Мақсаты: Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 3 қарашадағы № ҚР ДСМ-179/2020 бұйрығы негізінде дәрілік заттарды ұтымды пайдалануды бағалауда дағдыларды қалыптастыру. Дәрілік заттарды ұтымды пайдалануды бағалауды жүргізу қағидаларын бекіту туралы.

8. Пәннің мазмұны: клиникалық-экономикалық сараптама ұғымдары. Медициналық көмектің сапасын экономикалық бағалау. Медициналық технологиялардың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалаудағы дәлелді медицина әдістемесі. Медициналық көмектің сапасын басқару және клиникалық-Экономикалық талдаудың рөлі. Фармакоэкономикалық талдау әдістері VEN-ABC талдау, Талдау "аурудың құны", шығындарды азайту, "шығындар-тиімділік". Клиникалық-экономикалық сараптамада өмір сүру сапасын бағалау. Полипрагмазия. Фармакотерапияның тиімділігін бақылау.

9. Тапсырмалар:

- дәрілік заттарды ұтымды пайдалануды бағалауды жүргізу және фармакотерапияға фармакологиялық сараптама жүргізу дағдыларын үйрету;

- ҒДО әдістемелік ұсынымдары негізінде дәрілік заттарды ұтымды пайдалануды бағалау бойынша жұмыс дағдыларын дамыту.

10. Пәнді таңдаудың негіздемесі: тиісті фармацевтикалық практиканы бекіту туралы Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2021 жылғы 4 ақпандағы № ҚР ДСМ-15 бұйрығы негізінде Медициналық және фармацевтикалық ұйымдарда фармакологиялық қадағалау жүйесінің жұмыс істеуі.

11. Оқыту нәтижелері:

ОН1	Тиімді және қауіпсіз фармакотерапияға клиникалық-экономикалық зерттеулер жүргізу саласындағы негізгі білімдерін көрсетеді
ОН2	Клиникалық-экономикалық зерттеулердің нәтижелерін жүргізу және пайдалану тәсілдерін іздеу
ОН3	Тиімді және қауіпсіз фармакотерапия жүргізу мониторингін жүзеге асыруға қабілетті
ОН4	Медициналық ұйымдарды дәрі-дәрмекпен қамтамасыз ету саласында медициналық көмек көрсету сапасын бағалауды ұсынуға қабілетті
ОН5	Тиімді және қауіпсіз фармакотерапия мониторингі, өмір сүру сапасын бағалау мәселелері бойынша кәсіпқойаралық топта тиімді өзара іс-қимыл жасайды, бұл болашақта қажетті оқыту дағдылары игерілетін салада оқыту болып табылады.
ОН6	Дәрі-дәрмекпен қамтамасыз ету және дәрілік заттарды пайдалану саласында медициналық көмек көрсету сапасын қамтамасыз ету үшін дәрілік заттарды пайдалануды талдау, клиникалық-экономикалық зерттеулер саласындағы құзыреттер деңгейін дербес арттырады.

12. Пререквизиттер: жекелеген топтар мен препараттардың клиникалық-фармакологиялық сипаттамасы және формулярлық жүйе.

13. Постреквизиты: кәсіби даму.

14. Әдебиеттер:

1. Калиева Ш. С. Клиническая фармакология и рациональная фармакотерапия. Том 1 [Текст]: учебник / Ш. С. Калиева., Н. А. Минакова. - Алматы : Эверо, 2016. - 460 с.
2. Калиева, Ш. С. Клиническая фармакология и рациональная фармакотерапия. Том 2: учебник / Ш. С. Калиева, Н. А. Симохина. - Алматы: Эверо, 2016. - 288 с.
3. Құлмағамбетов И. Р. Клиникалық фармакология. 1-бөлім : оқу құралы / И. Р. Құлмағамбетов. - Алматы : New book, 2022. - 320 бет. с. (Шифр 615.03/Қ 74-913249).
4. Құлмағамбетов И. Р. Клиникалық фармакология. 2-бөлім : оқу құралы / И. Р. Құлмағамбетов. - Алматы : New book, 2022. - 376 бет. с. (Шифр 615.03/Қ 74-858117)
5. Рахимов, Қ. Д. Клиникалық фармакология: оқу құралы. - Алматы : ЖШС "Жания-Полиграф", 2013. – 406 бет.с
6. Орманов, Н. Ж. Фармакотерапия болезней органов пищеварения [Текст] : Н. Ж. Орманов, Т. Н. Орманов, Г. Ж. Садырханова; Учеб. пособие утв. на ЦМС ЮКГФА. - Шымкент : ЮКГФА, 2013. - 200 с.
7. Рахимов Қ.Д. Фармакология: оқу құралы. -Алматы:ЖШС"Жания-Полиграф", 2014. - 554бет.с.
8. Кардиологиялық фармакотерапия [Мәтін] : оқулық / Н. Ж. Орманов [ж/б] ; ҚР денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрлігі. ОҚМФА. - Шымкент : ОҚМФА, 2015. - 216 бет с
9. Орманов , Н. Ж. Ревматологиялық фармакотерапия [Мәтін] : оқу құралы / Н. Ж. Орманов . - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 180 бет.
10. Рациональная фармакотерапия в онкологии [Текст] : рук. для практикующих врачей / под ред. М. И. Давыдова., В. А. Горбунова. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 844 с. - (Серия руководств для практикующих врачей).
11. Клинико-фармак. подходы к периоперационной анти тромботической терапии Дюсембаева н.к. , 2016 <https://www.aknurpress.kz/reader/web/1560>

Ағылшын тілінде

1. Katzung , Bertram G. Basic and Clinical Pharmacology [Text] : textbook / Katzung Bertram G. - 14 nd ed. - [S. l.] : McGrawHilleducation, 2018.-1250 p.

2. Goodman and Gilman's A. The Pharmacological Basis of Therapeutics [Text]: textbook / Goodman & Gilman's A.; editor L.

L. Brunton. - 13th ed. - New York: McGraw-Hill Education, 2018. - 1419 p.

Қосымша әдебиеттер

1. Фармакология: нұсқаулық = Фармакология : руководство / Г. М. Пичхадзе [т.б.]. - М. : "Литтерра", 2017. - 640 бет

2. Машковский М. Д. Лекарственные средства. 16-е издание, перераб., доп. и испр. М. Новая волна. 2017. - 1216 с.

3. Микробқа қарсы дәрілердің фармакологиясы: оқу құралы / Т. А. Муминов [ж/б.]; қаз. тіл. ауд. Н. М. Малдыбаева. - Алматы: Литер Принт. Қазақстан, 2016. - 552 бет. с.

4. Фармакология антимикробных средств : учеб. пособие / Т. А. Муминов. - Алматы : Литер Принт. Қазақстан, 2016. - 784 с.

5. Жаугашева, С. К. Фармакологический глоссарий / С. К. Жаугашева, Н. Т. Дилдабекова, Рашид. Саджид = Фармакологиялық глоссарий / сөздік = PHARMACOLOGIC GLOSSARY: соварь. - 2-е изд ; Утв. и рек. к изд. Ученым советом КГМУ. - Алматы: Эверо, 2013. - 132 с.

6. Орманов Н. Ж. Фармакологический справочник лекарственных препаратов (классификация, номенклатура, механизм действия и показания к применению): учеб.-методическое пособие / ЮКГФА. - ; Утв. на ученом Совете ЮКГФА. - Алматы: Эверо, 2013. - 138 с.

Электронные издания:

1. Петров, В. И. Клиническая фармакология и фармакотерапия в реальной врачебной практике мастер-класс [Электронный ресурс]: учебник / В. И. Петров. - Электрон. текстовые дан. (63,5 МБ). - М. : Издательская группа "ГЭОТАР-Медиа", 2011. - 880 с. эл. опт. диск (CD-ROM).

2. Консультант врача. Клиническая фармакология. Версия 1.1 [Электронный ресурс] : руководство. - Электрон. текстовые дан. (132 МБ). - М. : Издательская группа "ГЭОТАР-Медиа", 2010. - эл. опт. диск (CD-ROM).

3. Асқорыту ағзалары ауруларының фармакотерапиясы [Электронный ресурс] : оқулық / З. А. Керимбаева [т.б.]. - Электрон. текстовые дан. (37,7 МБ). - Шымкент : ОҚМА, 2018. - 234 бет. эл. опт. диск (CD-ROM).

4. Калиева Ш. С., Минакова Н. А. Клиническая фармакология и рациональная фармакотерапия. Том 1 – Учебник. – Эверо, 2020. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/835/.

5. Калиева Ш. С. Клиническая фармакология и рациональная фармакотерапия том 2 / Калиева Ш. С., Симохина Н. А., 2020. - 289 с. <https://www.elib.kz/ru>

6. Калиева Ш. С. Клиническая фармакология и рациональная фармакотерапия в гастроэнтерологии / Калиева Ш. С., 2020. - 401 с. <https://www.elib.kz/ru>

1. Кафедра: фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология

2. Дайындық деңгейі: магистратура

3. Білім беру бағдарламасы: «Фармация», ғылыми-педагогикалық бағыт

4. Курс: 1

5. Элективті пәннің атауы: Дербестендірілген фармакотерапия.

6. Кредиттер саны: 5

7. Мақсаты: Өртүрлі ауруларға тиімді фармакотерапия жүргізу, ағзаның жеке қасиеттерін анықтау арқылы профилактика мен емдеудің оңтайландырылуы мен даралығын ескере отырып, жанама әсерлердің алдын алу.

8. Пәннің мазмұны: жеке фармакотерапияға кіріспе. Фармакологиялық жауапқа әсер ететін жеке факторлар. Адам геномы. Фармакогенетика және фармакогеномика саласындағы зерттеулер. Optics технологиясы. Әр түрлі органдар мен жүйелердің ауруларына арналған терапияның фармакогенетикалық аспектілері. Тераностика. Фармакогенетикалық тест жүйелері. Фармакогенетикалық зерттеулердің мәліметтер базасы. Жеке фармакотерапиядағы цифрлық технологиялар.

9. Тапсырмалар:

- пациенттің жеке ерекшеліктерін ескере отырып, дәрілік заттарды ұтымды тағайындау әдіснамасын үйрету;
- пациенттің жеке ерекшеліктерін ескере отырып, дәрілік заттардың жанама әсерлерін болжауға және бағалауға үйрету;
- пациенттің жеке ерекшеліктерін ескере отырып, дәрілік заттардың өзара әрекеттесуін бағалауды үйрету.

10. Пәнді таңдаудың негіздемесі: «Дербестендірілген фармакотерапия» элективті пәні медицина факультетінде медициналық-биологиялық пәндерді оқу тізбегінің соңғы буыны болып табылады. Интегративті пән ретінде «дербестендірілген фармакотерапия» логикалық байланысты, үйлесімді толықтыратын бірқатар пәндерді біріктіреді: фармакология, Биохимия, фармакотерапия, дәлелді медицина, генетика, фармакогенетика, молекулалық биология және omics технологиялары.

11. Оқыту нәтижелері:

ОН1	ДНҚ талдау әдістерін қолдана отырып, биохимиялық, микробиологиялық, молекулалық биотехнологиялық зерттеулер саласындағы білімді көрсетеді.
ОН2	Жеке терапия әдістеріне негізделген ең тиімді және қауіпсіз дәрілерді таңдайды.
ОН3	Рационалды фармакотерапияны қамтамасыз ету үшін жеке терапия жүргізу үшін дәрігерлермен және басқа мамандармен өзара әрекеттеседі.
ОН4	Ақпараттық-анықтамалық, дерекқор, интернет-ресурстар көздерін пайдалана отырып, жеке фармакотерапия бойынша іздеуді жүргізеді.

12. Пререквизиттер: жекелеген топтар мен препараттардың клиникалық-фармакологиялық сипаттамасы және формулярлық жүйе.

13. Постреквизиты: кәсіби даму.

14. Әдебиеттер:

1. Калиева Ш. С. Клиническая фармакология и рациональная фармакотерапия. Том 1 [Текст]: учебник / Ш. С. Калиева., Н. А. Минакова. - Алматы : Эверо, 2016. - 460 с.
2. Калиева, Ш. С. Клиническая фармакология и рациональная фармакотерапия. Том 2: учебник / Ш. С. Калиева, Н. А. Симохина. - Алматы: Эверо, 2016. - 288 с.
3. Құлмағамбетов И. Р. Клиникалық фармакология. 1-бөлім : оқу құралы / И. Р. Құлмағамбетов. - Алматы : New book, 2022. - 320 бет. с. (Шифр 615.03/Қ 74-913249).
4. Құлмағамбетов И. Р. Клиникалық фармакология. 2-бөлім : оқу құралы / И. Р. Құлмағамбетов. - Алматы : New book, 2022. - 376 бет. с. (Шифр 615.03/Қ 74-858117)
5. Рахимов, Қ. Д. Клиникалық фармакология: оқу құралы. - Алматы : ЖШС "Жания-Полиграф", 2013. – 406 бет.с
6. Орманов, Н. Ж. Фармакотерапия болезней органов пищеварения [Текст] : Н. Ж. Орманов, Т. Н. Орманов, Г. Ж. Садырханова; Учеб. пособие утв. на ЦМС ЮКГФА. - Шымкент : ЮКГФА, 2013. - 200 с.
7. Рахимов Қ.Д. Фармакология: оқу құралы. -Алматы:ЖШС"Жания-Полиграф", 2014. - 554бет.с.
8. Кардиологиялық фармакотерапия [Мәтін] : оқулық / Н. Ж. Орманов [ж/б] ; ҚР денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрлігі. ОҚМФА. - Шымкент : ОҚМФА, 2015. - 216 бет с
9. Орманов , Н. Ж. Ревматологиялық фармакотерапия [Мәтін] : оқу құралы / Н. Ж. Орманов . - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 180 бет.
10. Рациональная фармакотерапия в онкологии [Текст] : рук. для практикующих врачей / под ред. М. И. Давыдова., В. А. Горбунова. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 844 с. - (Серия руководств для практикующих врачей).
11. Клинико-фармак. подходы к периоперационной анти тромботической терапии Дюсембаева н.к. , 2016 <https://www.aknurpress.kz/reader/web/1560>

Ағылшын тілінде

1. Katzung , Bertram G.Basic and Clinical Pharmacology [Text] : textbook / Katzung Bertram G. - 14 nd ed. - [S. l.] : McGrawHilleducation, 2018.-1250 p.
2. Goodman end Gilman'sA.ThePharmacologicalBasisofTherapeutics[Text]: textbook/ Goodman&Gilman'sA.;editorL.

L. Brunton . -13 nd ed. -New York:McGraw-HillEducation,2018.-1419 p.

Қосымша әдебиеттер

1.Фармакология: нұсқаулық = Фармакология : руководство / Г. М. Пичхадзе [т.б.]. - М. : "Литтерра", 2017. - 640 бет

2.МашковскийМ.Д. Лекарственные средства.16.- издание.перераб.,доп.ииспр.М.Новаяволна.2017. –1216с.

3. Микробқа қарсы дәрілердің фармакологиясы: оқу құралы /Т. А. Муминов [ж/б.]; қаз. тіл. ауд. Н. М. Малдыбаева.- Алматы: Литер Принт. Казахстан, 2016.-552 бет. с.

4. Фармакология антимикробных средств : учеб.пособие / Т. А. Муминов. - Алматы : Литер Принт. Казахстан, 2016. - 784с.

5.Жаугашева, С. К. Фармакологический глоссарий/ С. К. Жаугашева, Н. Т. Дилдабекова, Рашид. Саджид =Фармакологиялық глоссарий / сөздік = PHARMACOLOGIC GLOSSARY: соварь. - 2-е изд ; Утв. и рек. к изд. Ученымсоветом КГМУ. -Алматы:Эверо, 2013.-132 с.

6. Орманов Н. Ж. Фармакологический справочник лекарственных препаратов (классификация, номенклатура, механизм действия и показания к применению): учеб.-методическое пособие/ ЮКГФА. - ; Утв. на ученом СоветеЮКГФА. - Алматы:Эверо,2013. -138 с.

Электронные издания:

1. Петров, В. И. Клиническая фармакология и фармакотерапия в реальной врачебной практике мастер- класс [Электронный ресурс]: учебник / В. И. Петров. - Электрон. текстовые дан. (63,5 МБ). - М. : Издательская группа "ГЭОТАР- Медиа", 2011. - 880 с. эл. опт. диск (CD-ROM).

2.. Консультант врача. Клиническая фармакология. Версия 1.1 [Электронный ресурс] : руководство. - Электрон. текстовые дан. (132 Мб). - М. : Издательская группа "ГЭОТАР- Медиа", 2010. - эл. опт. диск (CD-ROM).

3. Асқорыту ағзалары ауруларының фармакотерапиясы [Электронный ресурс] : оқулық / З. А. Керимбаева [т.б.]. - Электрон. текстовые дан.(37,7 МБ). - Шымкент : ОҚМА, 2018. - 234 бет. эл. опт. диск (CD-ROM).

4. Калиева Ш.С., Минакова Н.А.. Клиническая фармакология и рациональная фармакотерапия. Том 1 – Учебник. – Эверо, 2020. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/835/.

5. Калиева Ш. С. Клиническая фармакология и рациональная фармакотерапия том 2 / Калиева Ш. С., Симохина Н. А., 2020. - 289 с. <https://www.elib.kz/ru>

6. Калиева Ш. С. Клиническая фармакология и рациональная фармакотерапия в гастроэнтерологии / Калиева Ш. С., 2020. - 401 с. <https://www.elib.kz/ru>

1. Кафедра: фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология

2. Дайындық деңгейі: магистратура

3. Білім беру бағдарламасы: "Фармация", ғылыми-педагогикалық бағыт

4. Курс: 1

5. Элективті пәннің атауы: Дәрі-дәрмектерді таңдау және алмастыру: дженериктер және биосимилярлар.

6. Кредит саны: 5

7. Мақсаты: Дәрілік терапияда жалпы мақсаттағы препараттар мен биосимилярларды ұтымды пайдалану дағдыларын қалыптастыру

8. Пәннің мазмұны: Дәрі-дәрмекпен қамтамасыз етудің заманауи ұйымы. Денсаулық сақтау жүйесіндегі дәрілік препараттардың алмастырылуын зерттеу: клиникалық тиімділігі, қауіпсіздігі, экономикалық орындылығы. Медициналық қолдануға арналған дәрілік препараттардың алмастырылуын анықтау тәртібі. Терапевтік тәжірибеде түпнұсқа және жалпы дәрілік заттар. Жалпы ауыстыру мәселелері: оң және теріс жақтары.

9. Міндеттер:

- пациенттің жеке ерекшеліктерін ескере отырып дженериктер мен биосимилярлардың тағайындалуын бағалауды үйрету;
- фармакотерапияның ұтымдылығын арттыру мақсатында қажет болған жағдайда дәрілік препаратты оңтайлы таңдау мен ауыстыруды жүргізуге үйрету.

10. Пәнді таңдаудың негіздемесі: жоғары технологиялық препараттар мен биосимилярларды әзірлеу мен өндіруді дамыту. Генерикалық препараттардың маңызды номенклатурасы. Биоэквивалентті препараттарды ауыстыру мүмкіндіктері. Фармацевтикалық нарықта және медициналық ұйымдарды дәрі-дәрмекпен қамтамасыз етуде дженериктердің экономикалық қолжетімділігі. Биосимилярларды онкологиялық тәжірибеде, аутоиммунды ауруларды емдеуде және т. б. кеңінен қолдану.

11. Оқыту нәтижелері:

ОН1	Медициналық мекемелердегі дәрі-дәрмекпен қамтамасыз етудің заманауи ұйымының білімін көрсетеді.
ОН2	Медициналық қолдану үшін дженериктер мен түпнұсқа препараттарды ауыстыру тәртібін анықтайды және қолданады
ОН3	Дәрілік препараттарды клиникалық тиімділігін, қауіпсіздігін, экономикалық орындылығын ескере отырып алмастыра алады
ОН4	Түпнұсқа құралдарды дженериктермен және биосимилярлармен ауыстыру, таңдау бойынша ұсыныстар мен негіздемелер ұсынады
ОН5	Препараттарды ауыстыру мәселелерін талқылау кезінде тиімді коммуникацияларды көрсете алады
ОН6	Ғылыми әдебиеттер, ғылыми жарияланымдар деректері, ұлттық дәрілік формуляр деректері, халықаралық дәрілік формулярлар және т. б. негізінде дәрілік заттарды іріктеу және ауыстыру дағдыларын өз бетінше дамытуға қабілетті

12. Пререквизиттер: Жеке топтар мен препараттардың клиникалық-фармакологиялық сипаттамасы және формулярлық жүйе.

13. Постреквизиттер: кәсіби даму.

14. Әдебиет:

1. Калиева Ш. С. Клиническая фармакология и рациональная фармакотерапия. Том 1 [Текст]: учебник / Ш. С. Калиева., Н. А. Минакова. - Алматы : Эверо, 2016. - 460 с.
2. Калиева, Ш. С. Клиническая фармакология и рациональная фармакотерапия. Том 2: учебник / Ш. С. Калиева, Н. А. Симохина. - Алматы: Эверо, 2016. - 288 с.
3. Құлмағамбетов И. Р. Клиникалық фармакология. 1-бөлім : оқу құралы / И. Р. Құлмағамбетов. - Алматы : New book, 2022. - 320 бет. с. (Шифр 615.03/Қ 74-913249).
4. Құлмағамбетов И. Р. Клиникалық фармакология. 2-бөлім : оқу құралы / И. Р. Құлмағамбетов. - Алматы : New book, 2022. - 376 бет. с. (Шифр 615.03/Қ 74-858117)
5. Рахимов, Қ. Д. Клиникалық фармакология: оқу құралы. - Алматы : ЖШС "Жания-Полиграф", 2013. – 406 бет.с
6. Орманов, Н. Ж. Фармакотерапия болезней органов пищеварения [Текст] : Н. Ж. Орманов, Т. Н. Орманов, Г. Ж. Садырханова; Учеб. пособие утв. на ЦМС ЮКГФА. - Шымкент : ЮКГФА, 2013. - 200 с.
7. Рахимов Қ.Д. Фармакология: оқу құралы. -Алматы:ЖШС"Жания-Полиграф", 2014. - 554бет.с.
8. Кардиологиялық фармакотерапия [Мәтін] : оқулық / Н. Ж. Орманов [ж/б] ; ҚР денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрлігі. ОҚМФА. - Шымкент : ОҚМФА, 2015. - 216 бет с
9. Орманов , Н. Ж. Ревматологиялық фармакотерапия [Мәтін] : оқу құралы / Н. Ж. Орманов . - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 180 бет.
10. Рациональная фармакотерапия в онкологии [Текст] : рук. для практикующих врачей / под ред. М. И. Давыдова., В. А. Горбунова. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 844 с. - (Серия руководств для практикующих врачей).
11. Клинико-фармак. подходы к периоперационной анти тромботической терапии Дюсембаева н.к. , 2016 <https://www.aknurpress.kz/reader/web/1560>

Ағылшын тілінде

1. Katzung, Bertram G. Basic and Clinical Pharmacology [Text] : textbook / Katzung Bertram G. - 14 nd ed. - [S. l.] : McGrawHillEducation, 2018. - 1250 p.
2. Goodman and Gilman's A. The Pharmacological Basis of Therapeutics [Text]: textbook / Goodman & Gilman's A.; editor L. Brunton. - 13 nd ed. - New York: McGraw-Hill Education, 2018. - 1419 p.

Қосымша әдебиеттер

1. Фармакология: нұсқаулық = Фармакология : руководство / Г. М. Пичхадзе [т.б.]. - М. : "Литтерра", 2017. - 640 бет
2. Машковский М. Д. Лекарственные средства. 16-е издание. перераб., доп. и испр. М. Новая волна. 2017. - 1216 с.
3. Микробқа қарсы дәрілердің фармакологиясы: оқу құралы / Т. А. Муминов [ж/б.]; қаз. тіл. ауд. Н. М. Малдыбаева. - Алматы: Литер Принт. Қазақстан, 2016. - 552 бет. с.
4. Фармакология антимикробных средств : учеб. пособие / Т. А. Муминов. - Алматы : Литер Принт. Қазақстан, 2016. - 784 с.
5. Жаугашева, С. К. Фармакологический глоссарий / С. К. Жаугашева, Н. Т. Дилдабекова, Рашид. Саджид = Фармакологиялық глоссарий / сөздік = PHARMACOLOGIC GLOSSARY: соварь. - 2-е изд ; Утв. и рек. к изд. Ученым советом КГМУ. - Алматы: Эверо, 2013. - 132 с.
6. Орманов Н. Ж. Фармакологический справочник лекарственных препаратов (классификация, номенклатура, механизм действия и показания к применению): учеб.-методическое пособие / ЮКГФА. - ; Утв. на ученом Совете ЮКГФА. - Алматы: Эверо, 2013. - 138 с.

Электронные издания:

1. Петров, В. И. Клиническая фармакология и фармакотерапия в реальной врачебной практике мастер-класс [Электронный ресурс]: учебник / В. И. Петров. - Электрон. текстовые дан. (63,5 МБ). - М. : Издательская группа "ГЭОТАР- Медиа", 2011. - 880 с. эл. опт. диск (CD-ROM).
2. Консультант врача. Клиническая фармакология. Версия 1.1 [Электронный ресурс] : руководство. - Электрон. текстовые дан. (132 МБ). - М. : Издательская группа "ГЭОТАР- Медиа", 2010. - эл. опт. диск (CD-ROM).
3. Аскорыту ағзалары ауруларының фармакотерапиясы [Электронный ресурс] : оқулық / З. А. Керимбаева [т.б.]. - Электрон. текстовые дан. (37,7 МБ). - Шымкент : ОҚМА, 2018. - 234 бет. эл. опт. диск (CD-ROM).
4. Калиева Ш. С., Минакова Н. А. Клиническая фармакология и рациональная фармакотерапия. Том 1 – Учебник. – Эверо, 2020. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/835/.
5. Калиева Ш. С. Клиническая фармакология и рациональная фармакотерапия том 2 / Калиева Ш. С., Симохина Н. А., 2020. - 289 с. <https://www.elib.kz/ru>
6. Калиева Ш. С. Клиническая фармакология и рациональная фармакотерапия в гастроэнтерологии / Калиева Ш. С., 2020. - 401 с. <https://www.elib.kz/ru>

1. Кафедра: фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология

2. Дайындық деңгейі: магистратура

3. Білім беру бағдарламасы: "Фармация", ғылыми-педагогикалық бағыт

4. Курс: 1

5. Элективті пәннің атауы: Микробқа қарсы ұтымды терапия және антибиотиктермен емдеу профилактикасы.

6. Кредит саны: 5

7. Мақсаты: Антибиотикке төзімділіктің дамуын тежеу мақсатында микробқа қарсы препараттарды қолдану дағдыларын қалыптастыру және дамыту.

8. Пәннің мазмұны: Фармакодинамика, фармакокинетика, микробқа қарсы белсенділік спектрі. Таңдау принциптері (эмпирикалық және этиотропты), инфекцияның орналасуына және жағдайдың ауырлығына, бүйрек пен бауыр функциясына байланысты дозалау

режимін анықтау. Дәлелді медицина принциптеріне негізделген микробқа қарсы препараттардың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау әдістері. Микробқа қарсы препараттардың комбинациясы және басқа топтардың препараттарымен бірге тағайындау кезіндегі өзара әрекеттесу. Микробқа қарсы препараттарды тағайындау кезіндегі фармакологиялық төзімсіздік.

9. Міндеттер:

- әр түрлі жұқпалы аурулардың микробқа қарсы препараттарын тиімді пайдалану дағдыларын үйрету;
- микробқа қарсы препараттарын тиімді қолдануды бағалау дағдыларын қалыптастыру.

10. Пәнді таңдаудың негіздемесі: Антибиотикке төзімділік мәселесі ДДҰ-ның алдағы 10 жылдағы басты мәселелерінің бірі болып табылады. Медициналық көмек көрсетудің барлық деңгейлерінде және дәрілік заттарды өткізу деңгейінде микробқа қарсы препараттарды тиімді тағайындау білімі мен дағдыларын қалыптастыру қажет.

11. Оқыту нәтижелері:

ОН1	Микробқа қарсы препараттарды тиімді және қауіпсіз қолдану туралы білімді көрсетеді.
ОН2	Микробқа қарсы препараттарды тиімді пайдалану бойынша пациент үшін ең жақсы нәтижелерге қол жеткізу мақсатында Денсаулық сақтау мамандарымен өнімді өзара жұмыс жасауға қабілетті.
ОН3	Ықтималдықтарды бағалауға және микробқа қарсы препараттарды тағайындау қауіпсіздігінің жоғары деңгейін қамтамасыз ету үшін ең тиімді әдістерді қолдануға қабілетті.
ОН4	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау жүйесінің құқықтық және ұйымдастырушылық өрісі шеңберінде әрекет етуге, дәрілік заттарды тиімді пайдалану саясатын жүзеге асыру үшін кәсіпқойаралық командалардың құрамында жұмыс істеуге қабілетті.
ОН5	Арнайы әдебиеттерді сыни тұрғыдан бағалауға, өзінің күнделікті қызметінде Халықаралық дерекқорларды тиімді пайдалануға, зерттеу жұмысына қатысуға қабілетті
ОН6	Микробқа қарсы препараттарды тиімді пайдалану мәселелері бойынша өз бетінше білім алуға және кәсіби команданың басқа мүшелерін оқытуға, пікірталастарға, конференцияларға және үздіксіз кәсіби дамудың басқа түрлеріне белсенді қатысуға қабілетті

12. Пререквизиттер: Жеке топтар мен препараттардың клиникалық-фармакологиялық сипаттамасы және формулярлық жүйе.

13. Постреквизиттер: кәсіби даму.

14. Әдебиет:

1. Калиева Ш. С. Клиническая фармакология и рациональная фармакотерапия. Том 1 [Текст]: учебник / Ш. С. Калиева., Н. А. Минакова . - Алматы : Эверо, 2016. - 460 с.
2. Калиева, Ш. С. Клиническая фармакология и рациональная фармакотерапия. Том 2: учебник / Ш. С. Калиева, Н. А. Симохина. - Алматы: Эверо, 2016. - 288 с.
3. Құлмағамбетов И. Р. Клиникалық фармакология. 1-бөлім : оқу құралы / И. Р. Құлмағамбетов. - Алматы : New book, 2022. - 320 бет. с. (Шифр 615.03/Қ 74-913249).
4. Құлмағамбетов И. Р. Клиникалық фармакология. 2-бөлім : оқу құралы / И. Р. Құлмағамбетов. - Алматы : New book, 2022. - 376 бет. с. (Шифр 615.03/Қ 74-858117)
5. Рахимов, Қ. Д. Клиникалық фармакология: оқу құралы. - Алматы : ЖШС "Жания-Полиграф", 2013. – 406 бет.с
6. Орманов, Н. Ж. Фармакотерапия болезней органов пищеварения [Текст] : Н. Ж. Орманов, Т. Н. Орманов, Г. Ж. Садырханова; Учеб. пособие утв. на ЦМС ЮКГФА. - Шымкент : ЮКГФА, 2013. - 200 с.
7. Рахимов Қ.Д. Фармакология: оқу құралы. -Алматы:ЖШС"Жания-Полиграф", 2014. - 554бет.с.

8. Кардиологиялық фармакотерапия [Мәтін] : оқулық / Н. Ж. Орманов [ж/б] ; ҚР денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрлігі. ОҚМФА. - Шымкент : ОҚМФА, 2015. - 216 бет с
9. Орманов , Н. Ж. Ревматологиялық фармакотерапия [Мәтін] : оқу құралы / Н. Ж. Орманов . - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 180 бет.
10. Рациональная фармакотерапия в онкологии [Текст] : рук. для практикующих врачей / под ред. М. И. Давыдова., В. А. Горбунова. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 844 с. - (Серия руководств для практикующих врачей).
11. Клинико-фармак. подходы к периоперационной антитромботической терапии Дюсембаева н.к. , 2016 <https://www.aknurpress.kz/reader/web/1560>

Ағылшын тілінде

1. Katzung , Bertram G. Basic and Clinical Pharmacology [Text] : textbook / Katzung Bertram G. - 14 nd ed. - [S. l.] : McGrawHillEducation, 2018.-1250 p.
2. Goodman and Gilman's A. The Pharmacological Basis of Therapeutics [Text] : textbook / Goodman & Gilman's A.; editor L. L. Brunton . - 13 nd ed. - New York: McGraw-Hill Education, 2018.-1419 p.

Қосымша әдебиеттер

1. Фармакология: нұсқаулық = Фармакология : руководство / Г. М. Пичхадзе [т.б.]. - М. : "Литтерра", 2017. - 640 бет
2. Машковский М.Д. Лекарственные средства. 16-е издание. перераб., доп. и испр. М. Новая волна. 2017. - 1216 с.
3. Микробқа қарсы дәрілердің фармакологиясы: оқу құралы / Т. А. Муминов [ж/б.]; қаз. тіл. ауд. Н. М. Малдыбаева. - Алматы: Литер Принт. Казахстан, 2016. - 552 бет. с.
4. Фармакология антимикробных средств : учеб. пособие / Т. А. Муминов. - Алматы : Литер Принт. Казахстан, 2016. - 784 с.
5. Жаугашева, С. К. Фармакологический глоссарий / С. К. Жаугашева, Н. Т. Дилдабекова, Рашид. Саджид = Фармакологиялық глоссарий / сөздік = PHARMACOLOGIC GLOSSARY: соварь. - 2-е изд ; Утв. и рек. к изд. Ученым советом КГМУ. - Алматы: Эверо, 2013. - 132 с.
6. Орманов Н. Ж. Фармакологический справочник лекарственных препаратов (классификация, номенклатура, механизм действия и показания к применению): учеб.-методическое пособие / ЮКГФА. - ; Утв. на ученом Совете ЮКГФА. - Алматы: Эверо, 2013. - 138 с.

Электрондық басылымдар:

1. Петров, В. И. Клиническая фармакология и фармакотерапия в реальной врачебной практике мастер-класс [Электронный ресурс]: учебник / В. И. Петров. - Электрон. текстовые дан. (63,5 МБ). - М. : Издательская группа "ГЭОТАР- Медиа", 2011. - 880 с. эл. опт. диск (CD-ROM).
2. Консультант врача. Клиническая фармакология. Версия 1.1 [Электронный ресурс] : руководство. - Электрон. текстовые дан. (132 Мб). - М. : Издательская группа "ГЭОТАР- Медиа", 2010. - эл. опт. диск (CD-ROM).
3. Асқорыту ағзалары ауруларының фармакотерапиясы [Электронный ресурс] : оқулық / З. А. Керимбаева [т.б.]. - Электрон. текстовые дан. (37,7 МБ). - Шымкент : ОҚМА, 2018. - 234 бет. эл. опт. диск (CD-ROM).
4. Калиева Ш.С., Минакова Н.А.. Клиническая фармакология и рациональная фармакотерапия. Том 1 – Учебник. – Эверо, 2020. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/835/.
5. Калиева Ш. С. Клиническая фармакология и рациональная фармакотерапия том 2 / Калиева Ш. С., Симохина Н. А., 2020. - 289 с. <https://www.elib.kz/ru>
6. Калиева Ш. С. Клиническая фармакология и рациональная фармакотерапия в гастроэнтерологии / Калиева Ш. С., 2020. - 401 с. <https://www.elib.kz/ru>

1. Кафедра: фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология
2. Дайындық деңгейі: магистратура
3. Білім беру бағдарламасы: "Фармация", ғылыми-педагогикалық бағыт
4. Курс: 1

5. Элективті пәннің атауы: **Дәрілік заттарды пайдалануды бағалау және клиникалық-фармакологиялық сараптама.**

6. Кредит саны: 5

7. Мақсаты: Педиатриялық тәжірибеде, пациенттердің ерекше топтарында және полиморбидтілікте клиникалық және экономикалық тиімділікті ескере отырып, дәрілік заттарды қолдану дағдыларын қалыптастыру және дамыту.

8. Пәннің мазмұны: Балалар мен жаңа туған нәрестелердегі фармакодинамика мен фармакокинетиканың ерекшеліктері. Балалардағы дозаның, дәрілік формалардың және жеткізу құралдарының ерекшеліктері. Дәлелді медицина принциптеріне негізделген балалардағы аурулардың тиімді терапиясы. Фармакокинетика мен фармакодинамиканың жеке ерекшеліктерін ескере отырып, неонатологияда таңдау мен тиімді қолдануға арналған клиникалық және фармакологиялық тәсілдер.

9. Міндеттер:

- әр түрлі жас топтарында (балалар жасы, геронтология) дәрілік заттарды тиімді пайдалану дағдыларын үйрету;
- дәрілік заттарды тиімді пайдалану бойынша балалар медициналық ұйымдарының жағдайында жұмыс істеу дағдыларын қалыптастыру.

10. Пәнді таңдаудың негіздемесі: фармакотерапияда организмнің анатомиялық-физиологиялық ерекшеліктерін ескере отырып, балалар жасындағы ерекшеліктерге назар аударылады

11. Оқыту нәтижелері:

ОН1	Балалар тәжірибесінде және ерекше пациенттерде дәрілік заттарды тиімді және қауіпсіз пайдалану туралы білімдерін көрсетеді
ОН2	Пациент үшін ең жақсы нәтижелерге қол жеткізу, жасын ескере отырып, пациенттерге арналған препараттарды ұтымды таңдау принциптері мақсатында Денсаулық сақтау мамандарымен тиімді әрекеттесе алады
ОН3	Медициналық көмектің қауіпсіздігі мен сапасының жоғары деңгейін қамтамасыз ету үшін ықтималдарды бағалауға және ең тиімді әдістерді қолдануға қабілетті
ОН4	Медициналық көмек көрсету кезінде Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау жүйесінің құқықтық және ұйымдастырушылық өрісі шеңберінде әрекет етуге, төтенше жағдайларда базалық және кеңейтілген көмек көрсетуге, ұлт денсаулығын нығайту саясатын жүзеге асыру үшін кәсіпқойаралық командалардың құрамында жұмыс істеуге қабілетті
ОН5	Қолайлы (адекват) зерттеу мақсаттары мен міндеттерін тұжырымдай алады, арнайы әдебиеттерді сыни тұрғыдан бағалай алады, өзінің күнделікті қызметінде Халықаралық дерекқорларды тиімді пайдалана алады, зерттеу жұмысына қатыса алады
ОН6	Өз бетінше білім алуға және кәсіби команданың басқа мүшелерін оқытуға, пікірталастарға, конференцияларға және үздіксіз кәсіби дамудың басқа түрлеріне белсенді қатысуға қабілетті

12. Пререквизиттер: Жеке топтар мен препараттардың клиникалық-фармакологиялық сипаттамасы және формулярлық жүйе.

13. Постреквизиттер: кәсіби даму.

14. Әдебиет:

1. Калиева Ш. С. Клиническая фармакология и рациональная фармакотерапия. Том 1 [Текст]: учебник / Ш. С. Калиева., Н. А. Минакова. - Алматы : Эверо, 2016. - 460 с.
2. Калиева, Ш. С. Клиническая фармакология и рациональная фармакотерапия. Том 2: учебник / Ш. С. Калиева, Н. А. Симохина. - Алматы: Эверо, 2016. - 288 с.
3. Құлмағамбетов И. Р. Клиникалық фармакология. 1-бөлім : оқу құралы / И. Р. Құлмағамбетов. - Алматы : New book, 2022. - 320 бет. с. (Шифр 615.03/Қ 74-913249).
4. Құлмағамбетов И. Р. Клиникалық фармакология. 2-бөлім : оқу құралы / И. Р. Құлмағамбетов. - Алматы : New book, 2022. - 376 бет. с. (Шифр 615.03/Қ 74-858117)

5. Рахимов, Қ. Д. Клиникалық фармакология: оқу құралы. - Алматы : ЖШС "Жания-Полиграф", 2013. – 406 бет.с
6. Орманов, Н. Ж. Фармакотерапия болезней органов пищеварения [Текст] : Н. Ж. Орманов, Т. Н. Орманов, Г. Ж. Садырханова; Учеб. пособие утв. на ЦМС ЮКГФА. - Шымкент : ЮКГФА, 2013. - 200 с.
7. Рахимов Қ.Д. Фармакология: оқу құралы. -Алматы:ЖШС"Жания-Полиграф", 2014. - 554бет.с.
8. Кардиологиялық фармакотерапия [Мәтін] : оқулық / Н. Ж. Орманов [ж/б] ; ҚР денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрлігі. ОҚМФА. - Шымкент : ОҚМФА, 2015. - 216 бет с
9. Орманов , Н. Ж. Ревматологиялық фармакотерапия [Мәтін] : оқу құралы / Н. Ж. Орманов . - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 180 бет.
10. Рациональная фармакотерапия в онкологии [Текст] : рук. для практикующих врачей / под ред. М. И. Давыдова., В. А. Горбунова. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 844 с. - (Серия руководств для практикующих врачей).
11. Клинико-фармак. подходы к периоперационной анти тромботической терапии Дюсембаева н.к. , 2016 <https://www.aknurpress.kz/reader/web/1560>

Ағылшын тілінде

1. Katzung , Bertram G.Basic and Clinical Pharmacology [Text] : textbook / Katzung Bertram G. - 14 nd ed. - [S. l.] : McGrawHilleducation, 2018.-1250 p.
2. Goodman end Gilman'sA.ThePharmacologicalBasisofTherapeutics[Text]: textbook/ Goodman&Gilman'sA.;editorL. L. Brunton . -13 nd ed. -New York:McGraw-HillEducation,2018.-1419 p.

Қосымша әдебиеттер

- 1.Фармакология: нұсқаулық = Фармакология : руководство / Г. М. Пичхадзе [т.б.]. - М. : "Литтерра", 2017. - 640 бет
- 2.МашковскийМ.Д. Лекарственные средства.16.-здание.перераб.,доп.ииспр.М.Новаяволна.2017. –1216с.
3. Микробқа қарсы дәрілердің фармакологиясы: оқу құралы /Т. А. Муминов [ж/б.]; қаз. тіл. ауд. Н. М. Малдыбаева.- Алматы: Литер Принт. Казахстан, 2016.-552 бет. с.
4. Фармакология антимикробных средств : учеб.пособие / Т. А. Муминов. - Алматы : Литер Принт. Казахстан, 2016. - 784с.
- 5.Жаугашева, С. К. Фармакологический глоссарий/ С. К. Жаугашева, Н. Т. Дилдабекова, Рашид. Саджид =Фармакологиялық глоссарий / сөздік = PHARMACOLOGIC GLOSSARY: соварь. - 2-е изд ; Утв. и рек. к изд. Ученымсоветом КГМУ. -Алматы:Эверо, 2013.-132 с.
6. Орманов Н. Ж. Фармакологический справочник лекарственных препаратов (классификация, номенклатура, механизм действия и показания к применению): учеб.- методическое пособие/ ЮКГФА. - ; Утв. на ученом СоветеЮКГФА. - Алматы:Эверо,2013. -138 с.

Электрондық басылымдар:

1. Петров, В. И. Клиническая фармакология и фармакотерапия в реальной врачебной практике мастер- класс [Электронный ресурс]: учебник / В. И. Петров. - Электрон. текстовые дан. (63,5 МБ). - М. : Издательская группа "ГЭОТАР- Медиа", 2011. - 880 с. эл. опт. диск (CD-ROM).
- 2.. Консультант врача. Клиническая фармакология. Версия 1.1 [Электронный ресурс] : руководство. - Электрон. текстовые дан. (132 Мб). - М. : Издательская группа "ГЭОТАР- Медиа", 2010. - эл. опт. диск (CD-ROM).
3. Аскорыту ағзалары ауруларының фармакотерапиясы [Электронный ресурс] : оқулық / З. А. Керимбаева [т.б.]. - Электрон. текстовые дан.(37,7 МБ). - Шымкент : ОҚМА, 2018. - 234 бет. эл. опт. диск (CD-ROM).
4. Калиева Ш.С., Минакова Н.А.. Клиническая фармакология и рациональная фармакотерапия. Том 1 – Учебник. – Эверо, 2020. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/835/.
5. Калиева Ш. С. Клиническая фармакология и рациональная фармакотерапия том 2 / Калиева Ш. С., Симохина Н. А., 2020. - 289 с. <https://www.elib.kz/ru>

6. Калиева Ш. С. Клиническая фармакология и рациональная фармакотерапия в гастроэнтерологии / Калиева Ш. С., 2020. - 401 с. <https://www.elib.kz/ru>

1. Кафедра: фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология

2. Дайындық деңгейі: магистратура

3. Білім беру бағдарламасы: «Фармация», ғылыми-педагогикалық бағыт

4. Курс: 1

5. Элективті пәннің атауы: Фармакологиялық қадағалау және жағымсыз дәрілік реакциялардың мониторингі.

6. Кредиттер саны: 5

7. Мақсаты: ҚР ДСМ негізгі хаттамалары мен бұйрықтарына, дәрілік заттарды ұтымды қолдану үшін Формулярлық жүйенің негіздеріне сәйкес полиморбидтілікті ескере отырып, нақты клиникалық жағдайларда дәрілік заттардың клиникалық және экономикалық тиімділігін ескере отырып, терапияда дағдыларды қалыптастыру.

8. Пәннің мазмұны: фармакологиялық қадағалау. Фармакологиялық қадағалаудың жақсы тәжірибесінің принциптері. Фармакологиялық қадағалау-дәрілік препараттардың айналымы процестерін реттеу құралы. Фармакологиялық қадағалау жүйесі жұмысының негізгі бағыттары. Фармакологиялық қадағалау есеп беру жүйесі. Фармакологиялық қадағалау жүйесіндегі тәуекелдерді басқару жоспары және оларды азайту жөніндегі шаралар, фармакологиялық қадағалау жүйесіне қатысушылардың рөлі мен міндеттері сенімді фармакологиялық қадағалау жүйелерінің сипаттамалары.

9. Тапсырмалар:

- фармакотерапияның ұтымдылығын арттыру мақсатында жағымсыз дәрілік реакциялардың дамуын анықтауға және болжауға үйрету;
- ҚР фармакологиялық қадағалау жүйесінде жұмыс істеуге үйрету.

10. Пәнді таңдаудың негіздемесі: Тиісті фармацевтикалық практиканы бекіту туралы Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2021 жылғы 4 ақпандағы № ҚР ДСМ-15 бұйрығы негізінде Медициналық және фармацевтикалық ұйымдарда фармакологиялық қадағалау жүйесінің жұмыс істеуі.

11. Оқыту нәтижелері:

ОН1	Дәрілік препаратты қолданудың теріс салдары туралы хабарламаларды анықтау, талдау және бағалау білімі мен дағдыларын көрсетеді.
ОН2	Дәрілік препараттарды қолданудың жағымсыз салдарының даму қаупін болдырмайды.
ОН3	Препараттың елеулі күтпеген жағымсыз реакцияларының жағдайлары туралы есептер жасауға қабілетті.
ОН4	Дәрілік заттардың жанама әсерлерін анықтау, тіркеу мәселелері бойынша денсаулық сақтау саласындағы мамандармен байланысады және ынтымақтастықты жүзеге асырады.
ОН5	Фармакологиялық қадағалау жүйесінде жұмыс істеу дағдыларын дербес дамытуға қабілетті

12. Пререквизиттер: жекелеген топтар мен препараттардың клиникалық-фармакологиялық сипаттамасы және формулярлық жүйе.

13. Постреквизиты: кәсіби даму.

14. Әдебиеттер:

1. Калиева Ш. С. Клиническая фармакология и рациональная фармакотерапия. Том 1 [Текст]: учебник / Ш. С. Калиева., Н. А. Минакова . - Алматы : Эверо, 2016. - 460 с.

2. Калиева, Ш. С. Клиническая фармакология и рациональная фармакотерапия. Том 2: учебник / Ш. С. Калиева, Н. А. Симохина. - Алматы: Эверо, 2016. - 288 с.

3. Құлмағамбетов И. Р. Клиникалық фармакология. 1-бөлім : оқу құралы / И. Р. Құлмағамбетов. - Алматы : New book, 2022. - 320 бет. с. (Шифр 615.03/Қ 74-913249).

4. Құлмағамбетов И. Р. Клиникалық фармакология. 2-бөлім : оқу құралы / И. Р. Құлмағамбетов. - Алматы : New book, 2022. - 376 бет. с. (Шифр 615.03/Қ 74-858117)

5. Рахимов, Қ. Д. Клиникалық фармакология: оқу құралы. - Алматы : ЖШС "Жания-Полиграф", 2013. – 406 бет.с
 6. Орманов, Н. Ж. Фармакотерапия болезней органов пищеварения [Текст] : Н. Ж. Орманов, Т. Н. Орманов, Г. Ж. Садырханова; Учеб. пособие утв. на ЦМС ЮКГФА. - Шымкент : ЮКГФА, 2013. - 200 с.
 7. Рахимов Қ.Д. Фармакология: оқу құралы. -Алматы:ЖШС"Жания-Полиграф", 2014. - 554бет.с.
 8. Кардиологиялық фармакотерапия [Мәтін] : оқулық / Н. Ж. Орманов [ж/б] ; ҚР денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрлігі. ОҚМФА. - Шымкент : ОҚМФА, 2015. - 216 бет с
 9. Орманов , Н. Ж. Ревматологиялық фармакотерапия [Мәтін] : оқу құралы / Н. Ж. Орманов . - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 180 бет.
 10. Рациональная фармакотерапия в онкологии [Текст] : рук. для практикующих врачей / под ред. М. И. Давыдова., В. А. Горбунова. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 844 с. - (Серия руководств для практикующих врачей).
 11. Клинико-фармак. подходы к периоперационной анти тромботической терапии Дюсембаева н.к. , 2016 <https://www.aknurpress.kz/reader/web/1560>
- Ағылшын тілінде
1. Katzung , Bertram G. Basic and Clinical Pharmacology [Text] : textbook / Katzung Bertram G. - 14 nd ed. - [S. l.] : McGrawHilleducation, 2018.-1250 p.
 2. Goodman and Gilman's A. The Pharmacological Basis of Therapeutics [Text]: textbook / Goodman & Gilman's A.; editor L. L. Brunton . - 13 nd ed. - New York: McGraw-Hill Education, 2018.-1419 p.
- Қосымша әдебиеттер
1. Фармакология: нұсқаулық = Фармакология : руководство / Г. М. Пичхадзе [т.б.]. - М. : "Литтерра", 2017. - 640 бет
 2. Машковский М.Д. Лекарственные средства. 16-е издание. перераб., доп. и испр. М. Новая волна. 2017. –1216с.
 3. Микробқа қарсы дәрілердің фармакологиясы: оқу құралы /Т. А. Муминов [ж/б.]; қаз. тіл. ауд. Н. М. Малдыбаева.- Алматы: Литер Принт. Казахстан, 2016.-552 бет. с.
 4. Фармакология антимикробных средств : учеб. пособие / Т. А. Муминов. - Алматы : Литер Принт. Казахстан, 2016. - 784с.
 5. Жаугашева, С. К. Фармакологический глоссарий/ С. К. Жаугашева, Н. Т. Дилдабекова, Рашид. Саджид = Фармакологиялық глоссарий / сөздік = PHARMACOLOGIC GLOSSARY: соварь. - 2-е изд ; Утв. и рек. к изд. Ученым советом КГМУ. - Алматы: Эверо, 2013.-132 с.
 6. Орманов Н. Ж. Фармакологический справочник лекарственных препаратов (классификация, номенклатура, механизм действия и показания к применению): учеб.- методическое пособие/ ЮКГФА. - ; Утв. на ученом Совете ЮКГФА. - Алматы: Эверо, 2013. -138 с.
- Электронные издания:
1. Петров, В. И. Клиническая фармакология и фармакотерапия в реальной врачебной практике мастер- класс [Электронный ресурс]: учебник / В. И. Петров. - Электрон. текстовые дан. (63,5 МБ). - М. : Издательская группа "ГЭОТАР- Медиа", 2011. - 880 с. эл. опт. диск (CD-ROM).
 - 2.. Консультант врача. Клиническая фармакология. Версия 1.1 [Электронный ресурс] : руководство. - Электрон. текстовые дан. (132 Мб). - М. : Издательская группа "ГЭОТАР- Медиа", 2010. - эл. опт. диск (CD-ROM).
 3. Аскорыту ағзалары ауруларының фармакотерапиясы [Электронный ресурс] : оқулық / З. А. Керимбаева [т.б.]. - Электрон. текстовые дан.(37,7 МБ). - Шымкент : ОҚМА, 2018. - 234 бет. эл. опт. диск (CD-ROM).
 4. Калиева Ш.С., Минакова Н.А.. Клиническая фармакология и рациональная фармакотерапия. Том 1 – Учебник. – Эверо, 2020. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/835/.
 5. Калиева Ш. С. Клиническая фармакология и рациональная фармакотерапия том 2 / Калиева Ш. С., Симохина Н. А., 2020. - 289 с. <https://www.elib.kz/ru>

1. Кафедра: фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология

2. Дайындық деңгейі: магистратура

3. Білім беру бағдарламасы: «Фармация», ғылыми-педагогикалық бағыт

4. Курс: 1

5. Элективті пәннің атауы: Жекелеген топтар мен препараттардың клиникалық-фармакологиялық сипаттамасы және формулярлық жүйе.

6. Кредиттер саны: 10

7. Мақсаты: ҚР ДСМ негізгі хаттамалары мен бұйрықтарына, дәрілік заттарды ұтымды қолдану үшін Формулярлық жүйенің негіздеріне сәйкес полиморбидтілікті ескере отырып, нақты клиникалық жағдайларда дәрілік заттардың клиникалық және экономикалық тиімділігін ескере отырып, терапияда дағдыларды қалыптастыру.

8. Пәннің мазмұны: жекелеген аурулардың фармакотерапия принциптері. Тиімділігі мен қауіпсіздігін ескере отырып, дәрілік заттарды ұтымды таңдау. Медициналық ұйымдарды дәрілік заттармен қамтамасыз ету қағидалары. Формулярлық жүйе. Дәрілік формулярды әзірлеу. Қажеттілікті талдау.

9. Тапсырмалар:

- пациенттің клиникалық-фармакологиялық сипаттамасы мен жеке ерекшеліктерін ескере отырып, дәрілік заттардың тағайындалуын бағалауды үйрету;
- фармакотерапияның ұтымдылығын арттыру мақсатында қажет болған жағдайда дәрілік препаратты оңтайлы таңдау мен ауыстыруды жүргізуге үйрету.

10. Пәнді таңдаудың негіздемесі: клиникалық фармация қызметін дамыту. Дәрілік заттарды ұтымды пайдалану, медициналық ұйымдарда дәрілік формулаларды әзірлеу мәселелері бойынша терең даярлау қажеттілігі.

11. Оқыту нәтижелері:

ОН1	Жекелеген топтардағы дәрілік заттарды ұтымды пайдалану білімі мен дағдыларын көрсетеді (фармакокинетикалық, фармакодинамикалық көрсеткіштер, қолдануға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер, жағымсыз дәрілік реакциялар, дозалау режимі, наукастың жағдайы мен жасына байланысты қолдану ерекшеліктері)
ОН2	Консультациялық көмек, сараптамалық функция, ұйымдастыру қызметін көрсете отырып, дәрілік заттарды ұтымды пайдалану және дәрілік формулярды (пациенттер, дәрігерлер, зертханалық қызмет, эпидемиология қызметі, қоғамдық денсаулық сақтау, бақылаушы органдар және т. б.) әзірлеу бойынша барлық мүдделі тұлғалармен тиімді өзара іс-қимыл жасауға қабілетті
ОН3	Медициналық көмектің қауіпсіздігі мен сапасының жоғары деңгейін қамтамасыз ету үшін дәлелді тәжірибеге сәйкес тәуекелдерді бағалауға және ең тиімді дәрілік заттарды қолдануға қабілетті
ОН4	Дәрілік формулярды әзірлеу, бекіту және ілгерілету кезінде Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау жүйесінің құқықтық және ұйымдастырушылық өрісі шеңберінде әрекет етуге қабілетті
ОН5	Дәрілік заттарды тұтынуды талдауға, фармакотерапияның тиімділігі мен қауіпсіздігін талдауға, дәрі-дәрмекпен қамтамасыз ету, дәрілік терапияда жаңа технологияларды ілгерілету мәселелері бойынша шешімдер ұсынуға және қабылдауға қабілетті.
ОН6	Өз бетінше білім алуға және кәсіби команданың басқа мүшелерін оқытуға, пікірталастарға, конференцияларға және үздіксіз кәсіби дамудың басқа түрлеріне белсенді қатысуға қабілетті.

12. Пререквизиттер: жоқ

13. Постреквизиты: кәсіби даму.

14. Әдебиеттер:

1. Калиева Ш. С. Клиническая фармакология и рациональная фармакотерапия. Том 1 [Текст]: учебник / Ш. С. Калиева., Н. А. Минакова. - Алматы : Эверо, 2016. - 460 с.
2. Калиева, Ш. С. Клиническая фармакология и рациональная фармакотерапия. Том 2: учебник / Ш. С. Калиева, Н. А. Симохина. - Алматы: Эверо, 2016. - 288 с.
3. Құлмағамбетов И. Р. Клиникалық фармакология. 1-бөлім : оқу құралы / И. Р. Құлмағамбетов. - Алматы : New book, 2022. - 320 бет. с. (Шифр 615.03/Қ 74-913249).
4. Құлмағамбетов И. Р. Клиникалық фармакология. 2-бөлім : оқу құралы / И. Р. Құлмағамбетов. - Алматы : New book, 2022. - 376 бет. с. (Шифр 615.03/Қ 74-858117)
5. Рахимов, Қ. Д. Клиникалық фармакология: оқу құралы. - Алматы : ЖШС "Жания-Полиграф", 2013. – 406 бет.с
6. Орманов, Н. Ж. Фармакотерапия болезней органов пищеварения [Текст] : Н. Ж. Орманов, Т. Н. Орманов, Г. Ж. Садырханова; Учеб. пособие утв. на ЦМС ЮКГФА. - Шымкент : ЮКГФА, 2013. - 200 с.
7. Рахимов Қ.Д. Фармакология: оқу құралы. -Алматы:ЖШС"Жания-Полиграф", 2014. - 554бет.с.
8. Кардиологиялық фармакотерапия [Мәтін] : оқулық / Н. Ж. Орманов [ж/б] ; ҚР денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрлігі. ОҚМФА. - Шымкент : ОҚМФА, 2015. - 216 бет с
9. Орманов , Н. Ж. Ревматологиялық фармакотерапия [Мәтін] : оқу құралы / Н. Ж. Орманов . - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 180 бет.
10. Рациональная фармакотерапия в онкологии [Текст] : рук. для практикующих врачей / под ред. М. И. Давыдова., В. А. Горбунова. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 844 с. - (Серия руководств для практикующих врачей).
11. Клинико-фармак. подходы к периоперационной анти тромботической терапии Дюсембаева н.к. , 2016 <https://www.aknurpress.kz/reader/web/1560>

Ағылшын тілінде

1. Katzung , Bertram G.Basic and Clinical Pharmacology [Text] : textbook / Katzung Bertram G. - 14 nd ed. - [S. l.] : McGrawHilleducation, 2018.-1250 p.
2. Goodman end Gilman'sA.ThePharmacologicalBasisofTherapeutics[Text]: textbook/ Goodman&Gilman'sA.;editorL. L. Brunton . -13 nd ed. -New York:McGraw-HillEducation,2018.-1419 p.

Қосымша әдебиеттер

- 1.Фармакология: нұсқаулық = Фармакология : руководство / Г. М. Пичхадзе [т.б.]. - М. : "Литтерра", 2017. - 640 бет
- 2.МашковскийМ.Д. Лекарственные средства.16.- издание.перераб.,доп.ииспр.М.Новаяволна.2017. –1216с.
3. Микробқа қарсы дәрілердің фармакологиясы: оқу құралы /Т. А. Муминов [ж/б.]; қаз. тіл. ауд. Н. М. Малдыбаева.- Алматы: Литер Принт. Казахстан, 2016.-552 бет. с.
4. Фармакология антимикробных средств : учеб.пособие / Т. А. Муминов. - Алматы : Литер Принт. Казахстан, 2016. - 784с.
- 5.Жаугашева, С. К. Фармакологический глоссарий/ С. К. Жаугашева, Н. Т. Дилдабекова, Рашид. Саджид =Фармакологиялық глоссарий / сөздік = PHARMACOLOGIC GLOSSARY: соварь. - 2-е изд ; Утв. и рек. к изд. Ученымсоветом КГМУ. -Алматы:Эверо, 2013.-132 с.
6. Орманов Н. Ж. Фармакологический справочник лекарственных препаратов (классификация, номенклатура,механизм действия и показания к применению): учеб.-методическое пособие/ ЮКГФА. - ; Утв. на ученом СоветеЮКГФА. - Алматы:Эверо,2013. -138 с.

Электронные издания:

1. Петров, В. И. Клиническая фармакология и фармакотерапия в реальной врачебной практике мастер- класс [Электронный ресурс]: учебник / В. И. Петров. - Электрон. текстовые дан. (63,5 МБ). - М. : Издательская группа "ГЭОТАР- Медиа", 2011. - 880 с. эл. опт. диск (CD-ROM).
- 2.. Консультант врача. Клиническая фармакология. Версия 1.1 [Электронный ресурс] : руководство. - Электрон. текстовые дан. (132 Мб). - М. : Издательская группа "ГЭОТАР- Медиа", 2010. - эл. опт. диск (CD-ROM).

3. Асқорыту ағзалары ауруларының фармакотерапиясы [Электронный ресурс] : оқулық / З. А. Керимбаева [т.б.]. - Электрон. текстовые дан.(37,7 МБ). - Шымкент : ОҚМА, 2018. - 234 бет. эл. опт. диск (CD-ROM).
4. Калиева Ш.С., Минакова Н.А.. Клиническая фармакология и рациональная фармакотерапия. Том 1 – Учебник. – Эверо, 2020. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/835/.
5. Калиева Ш. С. Клиническая фармакология и рациональная фармакотерапия том 2 / Калиева Ш. С., Симохина Н. А., 2020. - 289 с. <https://www.elib.kz/ru>
6. Калиева Ш. С. Клиническая фармакология и рациональная фармакотерапия в гастроэнтерологии / Калиева Ш. С., 2020. - 401 с. <https://www.elib.kz/ru>

1. Кафедра: Фармацевтикалық және токсикологиялық химия

2. Білім деңгейі: магистратура (ғылыми-педагогикалық бағыт)

3. Мамандығы: 7М10142 Фармация

4. Курс: 1

5. Электив пән атауы: «Дәрілік заттардың құрылымдық талдауы»

6. Кредит саны: 5 кр/150 сағ

7. Мақсаты: магистранттарда кәсіптік, ғылыми-зерттеу құзыреттіліктерін қалыптастыру мақсатында негізгі заманауи физика-химиялық талдау әдістері көмегімен дәрілік заттардың құрылысы мен идентификациясын анықтау, жаңа дәрілік заттар жасау саласындағы негізгі мәселелерді шешу.

8. Міндеттері:

1. Ғылыми-зерттеу жұмысқа дайындық барысында биологиялық белсенді қосылыстардың құрылысын зерттеу саласында базалық білімдері мен дағдыларын күрделендіру мен жүйелендіру;
2. Биологиялық белсенді қосылыстардың құрылысын анықтау мақсатында физика-химиялық талдаудың негізгі тәжірибелік заңдылықтарын меңгеру;
3. Биологиялық белсенді қосылыстардың құрылысын анықтау дағдыларын меңгеру мен алынған эксперимент нәтижелері жөнінде есеп беру;
4. Магистрантты өзіндік білім алуға, үнемі кәсіби өзін-өзі жетілдіруге және ғылыми қызметке дайындау.

9. Пәнді таңдауды негіздері:

Осы пән бағдарламасы магистранттардың биологиялық белсенді қосылыстардың құрылысы мен қасиетін заманауи физико-химиялық әдістер көмегімен зерттеу үшін кәсіби ғылыми-зерттеу дағдыларын қалыптастыруға көмектеседі. Осы курс аясында негізгі, кеңінен таралған және қол жетімді физико-химиялық зерттеу әдістері қарастырылады: ИК-, ЯМР-спектроскопия, масс-спектрометрия және т.б.

Физика-химиялық зерттеу әдістерінің мүмкіндіктері туралы жүйеленген білім және магистранттардың талдау үшін алынған үлгілерді талдау, спектрі бойынша әртүрлі функционалды топтарды және молекулаларды зерттейді және дәрілік заттардың құрылысын жоғары дәлдікпен анықтауға мүмкіндік береді.

10. Оқыту нәтижелері (құзыреттіліктер):

Білімі (когнитивтік сала)	Біліктілігі дағдылары (психомоторлық сала)	мен	Жеке тұлғалық және кәсіби құзыреттіліктері(қатынастар)
------------------------------	--	-----	---

<ul style="list-style-type: none"> • биологиялық белесенді затты сандық және сапалық анықтаудың заманауи құрылымдық зерттеу әдістерін білу керек; • қолданыстағы құрылымдық зерттеу әдістерінің теориялық негізі мен қолдану салалары, қолданып жүрген әдістердің дәлдігін білу керек; • нақты заттың құрылымын анықтау үшін тәжірибе жүргізудің негізгі қағидаларын білу керек. 	<ul style="list-style-type: none"> • органикалық заттар спектрлер сипаттамасының заманауи базасымен қолдана білу керек; • жалпы қағидалараға сай тәжірибе нәтижелерін безендіруді білу керек; • электронды спектроскопия көмегімен биологиялық белесенді заттардың сандық мөлшерін анықтау дағдыларын меңгеру керек; • эксперимент нәтижелерін интерпретациялауды меңгеру керек: ИК-спектрлер, ^1H, ^{13}C-ЯМР спектрлері,, масс-спектрлер, хромато-масс-спектрлер; • нақты заттың құрылымын анықтау үшін талдау әдісін таңдау дағдыларын меңгеру керек. 	<ul style="list-style-type: none"> • өзіндік жұмысқа әрдайым дайын болу мен өз қызметін қоғамда бекітілген қағидалар мен хұқықтық нормаларға сай жүргізе алуға, құпия ақпаратпен жұмыс жасағанда заңдар мен нормативты хұқықтық акттарды сақтауға дайын болу керек; • өзіндік білім алу траекториясын құрастыру мен оны жүзеге асыруды өмірлік қағидаларға айналдыра отырып бәсекеге сай және табысты болу; • басқа адамдармен жақсы қарым-қатынаста болу: тиімді коммуникациялар құрастыру, қызметтестермен жақсы қарым-қатынаста болу және серіктестерімен жоғары деңгейде сенімді қатынаста болу керек.
---	---	---

11. Әдебиеттер тізімі: негізгі:

1. Э. Преч, Ф. Бюльманн, К. Афвольтер. Определение строения органических соединений. М.: Мир, 2020.
2. Альманах компании Bruker. 2020.
3. Никольский А. Б., Баличева Т. Г., Белорукова Л. П. Физические методы исследования неорганических веществ. М.: «Академия/Academia», 2020 г. - 400 с.
4. Шмидт В. Оптическая спектроскопия для химиков и биологов. М.: Техносфера, 2022. - 367 с.
5. Беккер Ю. Спектроскопия М.: Техносфера, 2022. - 527 с.

қосымша:

1. Вилков Л.В., Пентин Ю.А. Физические методы исследования в химии. Структурные методы и оптическая спектроскопия: Учеб. М.: Высш. шк., 1997. 366 с.
2. Вилков Л.В., Пентин Ю.А. Физические методы исследования в химии. Резонансные и электрооптические методы. М.: Высш. шк., 2009. 288 с.
3. Драго Р. Физические методы в химии: В 2 т. М.: Мир, 2001. Т. 1, 2.
4. Калинин В.Т., Ракитин Ю.В. Введение в магнетохимию. М.: Наука, 2000.
5. Лакович Дж. Основы флуоресцентной спектроскопии. М.: Мир, 2006., 496 с.
6. Сергеев Н.М. Спектроскопия ЯМР: Учеб.пособие. М.: Изд-во Моск. ун-та, 2001. -279с.
7. Бучаченко А.Л. Химическая поляризация электронов и ядер. М.: Наука, 2004. -246 с.
8. Гюнтер Х. Введение в курс спектроскопии ЯМР. М.: Мир, 2004. -478 с.

1.Кафедра:Фармацевтикалық және токсикологиялық химия

2. Дайындау деңгейі: магистратура (**ғылыми-педагогикалық бағыт**)

3. Мамандығы:7M10142- «Фармация»

4 .Курс: 2

5.Электив пән атауы: «Дәрілік заттардың өндірістік жағдайы мен сапасын бақылау»

6. Кредит саны: 4 кредит

7. Мақсаты: Магистранттарда халықаралық стандарттарға, шетелдік және отандық нормативті құжаттардың талабына сай мамандықты тиімді меңгеруге қажетті дәрілік заттардың сапасын бақылау бойынша талап етілетін күзиреттілікті қалыптастыру.

8. Міндеттері:

1.Шетелдік және отандық дәрілік заттарды стандарттауға қажетті нормативті құжаттарды білу.

2.Шетелдік және отандық дәрілік заттарды стандарттауды жүйелі түрде орындауды үйрету.

9. Пәнді таңдау негіздері:

Қазақстан Республикасының Фармацевтикалық секторы еліміздің Денсаулық сақтау жүйесінің ажыратылмас бөлігі. Денсаулық сақтау жүйесіндегі мемлекеттік саясаттың маңызды міндеті Қазақстан Республикасының айналымында жүретін дәрілік заттардың сапалығына, белсенділігіне, қауіпсіздігіне кепілдігін қамтамасыз ету болып табылады. (Кодекс РК № 193-ІҮ ЗРК, 2009ж. «О здоровье народа и системе здравоохранения», Концепция лекарственной политики РК на 2012-2016гг).

Қазақстанның фармацевтикалық нарығында халықаралық стандарттың GMP талабына сай дайындалған дәрілік заттар және ұлттық стандарт бойынша жұмыс істейтін елдерден келетін дәрілік заттар қолданылады. Жақын шетел елдерінен шығатын препараттар GMP талабына жауап бермейтін өндірістерде шығарылады. ЕО және АҚШ елдерінде GMP талаптары міндетті түрде дәрілік заттар өндірісінде қолданылады. 2004/27/ЕО Евроодақ директивасы бойынша қосымша заттар өндірісінде міндетті түрде GMP талаптары енгізілуі тиіс. USP фармакопеясына Good Manufacturing Practices for Pharmaceutical Excipients жалпы монографиясы , FDA фармакопеясы қосымша заттарға GMP талабына жауап беретін талаптарды IPEG-PQG (International Pharmaceutical Excipients Council-Pharmaceutical Quality Council) енгізілген.

Қазақстан нарығында фармацевтикалық өнімдерге қатысты бірыңғай мемлекеттік саясатты елдің қауіпсіздігін қамтамасыз етуге Қазақстан Республикасының Үкіметі қабылдаған шешімдерді іске асыру мақсатында, сапасын бақылау, тиімділігі мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету, дәрі-дәрмек стандарттау үшін қазіргі заманғы талаптарға сәйкес құқықтық негіз құру қажет.

Бұл сөзсіз өндірісі мен айналымына байланысты, барлық фармацевтикалық компаниялар мен мекемелердің жұмыс істейтін мамандардың, кәсіби дағдыларын тиісті деңгейде жақсарту үшін шақырады.

Бұл проблеманы шешу ең маңызды жолдарының бірі магистратурада оқытылған фармацевтикалық кадрларды дайындау болып табылады.

Бұл элективті курс USP және Ұлыбритания, Халықаралық фармакопея, оның ішінде ұлттық мемлекеттік фармакопеясына сәйкес сапасын бақылау қазіргі заманғы әдістердің ұлттық және халықаралық стандарттарға сәйкес дәрілік заттардың сапасын көрсеткіштерін қалыптап, қазіргі заманғы құжаттарды терең зерттеу бағытталған, сондай-ақ халықаралық стандарттарды зерттеу кіреді GLP, GMP, ЖІӨ-нің, GCP, GPP және т.б. талаптары негізінде фармацевтикалық қызметті ұйымдастыру.

10. Оқыту нәтижелері (күзиреттіліктер):

Білімі (когнитивті аймағы)	Біліктілігі мен дағдылары (психомоторлы аймағы)	Жеке тұлғалық және кәсіби күзиреттіліктері (қатынастар)
-------------------------------	--	---

<ul style="list-style-type: none"> • Дәрілік заттардың сапасын бақылау жөніндегі мемлекеттік жүйесін; • Дәрілік заттарды сапасын бақылау мемлекеттік жүйесінің құқықтық негіздерін; • Ағымдағы жай-күйі мен дәрілік заттар және фармакопаялық мақалалар стандарттары- мәліметінше жетілдіру; • Халықаралық стандарттар талаптарына сәйкес дәрілік заттардың аналитикалық сапасын қамтамасыз етуді білу қажет. 	<ul style="list-style-type: none"> • Парентералды қолдануға арналған ағымдағы дәрілік заттар, ректалды қолдануға арналған, жұмсақ дәрілік заттар жергілікті қолдануға арналған және т.б., субстанция, таблетка, капсула сапасын бағалаудың қазіргі заманғы талаптары. • Қосымша заттардың стандартизациясы және анализге заманауи тәсілдеме; • Мемлекеттік мақала үшін жалпы фармакопаялық мақаланы өңдеудегі әдіснаманың зерттелуі; 	<ul style="list-style-type: none"> • Әлеуметтік қабылданған моральдық және құқықтық нормаларды ескере отырып кәсіби қызметті жүзеге асырады, кәсіби құпияны қорғалатын құпия ақпаратты өңдеу бойынша фарма-цевтикалық этика, заңдар мен нормативтік актілердің ереже-лерін сақтауға; • Олардың зияткерлік және мәдени деңгейін арттыру және дамыту қабілетін көрсететін бәсекеге қабілетті болуға; • қоғамда жұмыс істеу үшін қажетті құндылықтарды меңгерген, қарқынды ынтымақ-тасу сенімді серіктестік қатынастарды түзе алады.
---	---	--

10. Әдебиеттер:

негізгі:

1. Кодекс Республики Казахстан от 18 сентября 2009 года № 193-IVЗРК «О здоровье народа и системе здравоохранения».
2. [Закон Республики Казахстан "О лекарственных средствах"](#) от 13 января 2004 года № 522.
3. Гармонов С. Ю. Контроль качества и безопасность лекарственных препаратов: учебное пособие / С. Ю. Гармонов, Н. С. Шитова, Л. М. Юсупова; под ред. С. Ю. Гармонова. - Казань: Изд-во Казан, 2020. - 80 с.
4. Краснов Е.А., Т.В.Кадырова Стандартизация лекарственных средств: Учебное пособие. – Томск, 2020. – 125 с.
5. Государственная фармакопея Республики Казахстан.-Алматы: Издательский дом «Жибек жолы».-2008.-Том 1.-592 с.
6. Государственная фармакопея Республики Казахстан.- Алматы: Издательский дом «Жибек жолы».-2009.-Том 2.-804 с.

қосымша:

1. CPMP/QWP/054/98. – Decision Trees for the Selection of Sterilisation Methods. Annex to Note for Guidance on Development Pharmaceuticals (CPMP/QWP/155/98), 2000.
2. Фармацевтический сектор: Общий технический документ для лицензирования лекарственных средств в ЕС / Подред. Стефанова А. В. и др.; Авт.-сост.: Усенко В. А., Ляпунов Н. А., Безуглая Е. П. и др. – К.: Морион, 2002. – 256 с.
3. CPMP/BWP/328/97. – Development Pharmaceuticals for Biotechnological and Biological Products – Annex to Note for
4. Guidance on Development Pharmaceuticals (CPMP/QWP/155/96).
5. EMEA/CHMP/QWP/396951/2006. - Guideline on Excipients in the Dossier for Application for Marketing
6. Authorisation of a Medicinal Product, 2007.
7. B: Transdermal Dosage Forms. Section 1 (Quality).

8. EMEA/CHMP/QWP/49313/2005 corr. - Guideline on the Pharmaceutical Quality of Inhalation and Nasal Products.
9. CPMP/QWP/2819/00 (EMEA/CVMP/814/00). -Guideline on Quality of Herbal Medicinal Products / Traditional Herbal Medicinal Products.
10. CPMP/ICH/367/96 (ICH Topic Q6A). - Note for Guidance Specifications: Test Procedures and Acceptance Criteria for New Drug Substances and New Drug Products: Chemical Substances.

1. Кафедра: Фармацевтикалық және токсикологиялық химия

2. Білім беру деңгейі: магистратура (**ғылыми –педагогикалық бағыт**)

3. Мамандығы: 7M10142 «Фармация»

4. Курс: 2

5. Элективті пән атауы: «Жаңа дәрілік заттарды жасау кезеңіндегі GLP ережелері»

4. Мақсаты: жаңа дәрілік заттарды жасау кезеңіндегі тиісті зертханалық тәжірибе аясында, кәсіби қызмет түрлерін тиімді және сәтті орындауға қажетті, магистранттың құзыреттілігін қалыптастыру.

5. Міндеттері:

1. GLP талаптарын талдауға қабілеттілігін қалыптастыру – шикізатты өндеуден бастап дайын өнімді алуға дейінгі, дәрілік заттарды жасау кезеңіндегі ұйымдастыру талаптарының бірыңғай жүйесі (терминология, сапасын, қызметкерлерін, ғимараты мен бөлмесін, құрал – жабдықтарын, өндіру үрдісін, техникалық бақылау бөлімін, валидация, стерильді жаңа дәрілік заттар жасау кезеңіндегі талаптарын қамтамасыз ету).
2. Шығармашылық ойлау қабілетін қалыптастыру, GLP басшылығының талаптарына сәйкес дәрілік заттарды талдауда алған негізгі білімдері мен әдістердің дағдыларын зертхана және өнеркәсіпте қалыптастыру.

6. Пәнді таңдауды негіздеу:

Соңғы жылдары бүкіл әлемдегі денсаулық сақтаудың өзекті мәселелерінің бірі - дәрілік заттардың (ДЗ) қауіпсіздігі, тиімділігі мен сапасы болып табылады. Бұл фармацевтикалық нарықта дәрілік препараттардың (ДП) сауда атауларының көптеп кездесуі, қайта өндірілген ДЗ санының өсуі мен азаматтық айналым сферасына жалған дәрілердің енуіне байланысты болып келеді.

Қазіргі кезге дейін көптеген отандық фармацевтикалық кәсіпорындар, өндірістік қуаттылығының тозуынан және мемлекет тарапынан қаржы қолдауының жеткіліксіздігінен, тиісті зертханалық және өндірістік тәжірибе (GLP, GMP) стандарттарына сәйкес өнімді шығаруға мүмкіндігі жоқ.

Осының бәрі ДЗ айналым аймағын тәуекелділігі жоғары аймаққа жатқызады және халықаралық тәжірибе мен заңдылықтарға сәйкес қауіпсіздігі, тиімділігі мен сапасын бақылау шектеулерін мемлекеттік деңгейде бекітуін талап етеді.

Қазақстанның фармацевтикалық секторында Еуропа Кеңесінің шектеулері мен мағлұматтарына сәйкес нормативті және заң шығаратын базаларының үйлесімділігі жүзеге асырылады. Бұл үйлесімділік фармацевтикалық зерттеулерге және дәрілік заттардың эквиваленттілігінің дәлелдігі, олардың тіркелуі мен өндірілуіне жатады.

Өнеркәсіптік масштабта өндірілген дәрілік заттардың сапасын бақылау (мемлекеттік алдын ала бақылау) бекітілген тәртіп бойынша аккредитацияланған сынақтық зертханаларда және алдын ала мемлекеттік бақылау шеңберінде, дәрілік заттардың сапасына сараптама жүргізуге өкілетті өндірістермен жүргізіледі.

GLP басты міндеті зерттеу барысын қалыптастыру мен толық бақылау мүмкіндігін қамтамасыз ету. Сапасын бақылауды жүзеге асыруға GLP нормативтерін сақтауын қадағалайтын, мерзімді түрде зертханаларды тексеретін арнайы өндірістер тағайындалған.

EN 45000 сериясының еуропалық стандарттарының талаптарынан қарағанда GLP құжаттарды жүргізу мен сақтауға өте қатаң талаптар қарастырылған.

GLP нормаларын қолдану сферасы заңды түрде бекітіледі. Бірінші кезекте, GLP жаңа химиялық зерттеулерге, улы заттарды алу мен қолдану және денсаулық сақтауға

қатысты, сонымен қатар өндіріске тағайындалған химиялық заттар, тағамдық және азықтық қоспалар, ветеринарлы препараттар, косметикалық өнім, пестицидтар мен дәрілік заттар құрамындағы заттарға клиникалық емес зерттеулер жүргізу кезінде қолдануға қажетті тиісті зертханалық тәжірибе GLP принциптерін бекітеді.

7. Оқыту нәтижелері (күзiреттiлiгi):

Бiлiмдер (когнитивтi аймақ)	Бiлiктiлiктермен дағдылар (психомоторлы аймақ)	Жеке тұлғалық және кәсiби күзiреттiлiктер (қатынастар)
<p>ДЗ сапасын бақылауда GLP ережелерiн; шикiзатты өңдеу кезеңiнен бастап дайын өнiм алуға дейiнгi ДЗ сапасын бақылау үрдiсiн. тәжiрибеге жаңа ДЗ енгiзу жолдарын; Европалық Одақ мемлекеттерде ДЗ айналу аймағындағы жаңа реттiк аспектiлерiн; клиникаға дейiнгi аймақта ғылыми зерттеудiң әдiстемесiн; Ұлттық және халықаралық GLP стандарттарға сәйкес клиникаға дейiнгi жүргiзу принциптерiн;</p>	<p>оригинальды және дженериктi дәрiлiк заттар арасындағы рандомизацияланған салыстыруды жүргiзуiн; зерттелiнбеген дәрiлiк заттарды тәжiрибеге енгiзу мақсатында заманауи физико-химиялық (инструментальды) әдiстердi қолдануын;</p>	<p>дәрiлiк заттардың сапасын бақылау кезiнде жаңа зертханалық әдiстердi тәжiрибеге енгiзу бойынша бұйрықпен қағидаларға енгiзiлген өзгерiстермен қосымшалар туралы мамандарға ақпарат беруге дайын; нормативтi - құқыттық құжаттан алынған барлық химиялық заттардың берiлген аймақта қауiпсiз қолдануын реттейтiн ақпаратты хабарлауға дайын.</p>

8.Әдебиеттер:

негiзгi:

- 1.Нифантьев О.Е. Основные принципы инспектирования систем качества на фармацевтических предприятиях. // Фарматека. - 2020. - №1 (37).
- 2.Концепция развития системы государственного контроля качества, эффективности и безопасности лекарственных средств (система качества фармацевтических продуктов (редакционный материал)// Аптечный бизнес, 2020, №7.
3. Food and Drug Administration // <http://www.fda.gov>.
United States Pharmacopeia // <http://www.usp.org>.
Homoeopathic Pharmacopoeia Convention of the United States // <http://www.hpus.com>.
- 4.Homoeopathic Pharmacopoeia Convention of the United States (HPCUS). Procedure Manual, April 2010 Revision 4.2HPCUS Procedure Manual, 2010 (Rev 4.2)
- 5.European Medicines Agency, EMA // <http://www.ema.europa.eu>.
Directive 2001/83/EC of the European Parliament and of the council of 6 November 2001 on the Community code relating to medicinal products for humanuse.
6. European Directorate for the Quality of Medicines & HealthCare// <http://www.edqm.eu>.
7. Морозова Т.Е., Хосева Е.Н. Актуальные вопросы контроля качества, эффективности и безопасности лекарственных средств отечественного производства // Клиническая фармакология и терапия. - 2012. - №2. - С. 54 -58.
- 8.ICH Topic Q8. - Part II. - Annex Pharmaceutical Development (EMA/CHMP/167068/2004 Annex to Note for

- Guidance on Pharmaceutical Development).
9. ICH Topic Q9. - Quality Risk Management.
10. ICH Topic Q10. - Pharmaceutical Quality System.

қосымша:

1. Настанова 42-3.0:2011. - Лікарські засоби. Фармацевтична розробка (ICH Q8) / М. Ляпунов, О. Безугла,
Ю. Підпрудников та ін. - Київ, МОЗ України, 2011. – 42 с.
2. Настанова СТ-Н МОЗУ 42-4.2:2011. - Лікарські засоби. Управління ризиками для якості (ICH Q9) / М. Ляпунов,
О. Безугла, О. Соловйов та ін. - Київ, МОЗ України, 2011. – 30 с.
3. Настанова СТ-Н МОЗУ 42-4.3:2011. – Лікарські засоби. Фармацевтична система якості (ICH Q10) / М. Ляпунов,
О. Безугла, О. Соловйов та ін. - Київ, МОЗ України, 2011. – 30 с.
4. ICH Topic Q8 (R2). - Part I. - Pharmaceutical Development (ЕМЕА/СНМР/167068/2004 Note for Guidance on Pharmaceutical Development).
7. Надлежащая производственная практика лекарственных средств / Под ред. Ляпунова Н. А., Загория В. А., Георгиевского В. П., Безуглой Е. П. – К.: Морион, 1999. – 896 с.
8. Надлежащая производственная практика лекарственных средств. Активные фармацевтические ингредиенты. Готовые лекарственные средства. Руководства по качеству. Рекомендации PIC/S / Под ред. Ляпунова Н. А., Загория В. А., Георгиевского В. П., Безуглой Е. П. – К.: Морион, 2001. – 472
9. CPMP/QWP/054/98. – Decision Trees for the Selection of Sterilisation Methods. Annex to Note for Guidance on Development Pharmaceuticals (CPMP/QWP/155/98), 2000.
10. Фармацевтический сектор:
Общий технический документ для лицензирования лекарственных средств ВЕС / Под ред. Стефанова А. В. и др.; Авт.-сост.: Усенко В. А., Ляпунов Н. А., Безуглая Е. П. и др. – К.: Морион, 2002. – 256 с.
11. CPMP/BWP/328/97. – Development Pharmaceuticals for Biotechnological and Biological Products – Annex to Note for Guidance on Development Pharmaceuticals (CPMP/QWP/155/96).
12. ЕМЕА/СНМР/QWP/396951/2006. - Guideline on Excipients in the Dossier for Application for Marketing Authorisation of a Medicinal Product, 2007.
13. Настанова 42-3.1:2004. - Настанови з якості. Лікарські засоби. Фармацевтична розробка / М. Ляпунов,
В. Георгіївський, О. Безугла та ін. – Київ, МОЗ України, 2004. -16 с.
14. Настанова 42-3.6:2004. - Настанови з якості. Лікарські засоби. Допоміжні речовини / М. Ляпунов,
В. Георгіївський, О. Безугла та ін. - Київ, МОЗ України, 2004. -12 с.
15. CPMP/QWP/604/96. – Note for Guidance on Quality of Modified Release Products: A: Oral Dosage Forms.
B: Transdermal Dosage Forms. Section 1 (Quality).
16. ЕМЕА/СНМР/QWP/49313/2005 corr. - Guideline on the Pharmaceutical Quality of Inhalation and Nasal Products.
17. CPMP/QWP/2819/00 (ЕМЕА/СНМР/814/00). - Guideline on Quality of Herbal Medicinal Products / Traditional Herbal Medicinal Products.
18. CPMP/ICH/367/96 (ICH Topic Q6A). - Note for Guidance Specifications: Test Procedures and Acceptance Criteria for New Drug Substances and New Drug Products: Chemical Substances.

- 1. Кафедра:** Дәрілер технологиясы.
- 2. Білім беру деңгейі:** Магистратура (ғылыми-педагогикалық бағыты).
- 3. Білім бағдарламалары:** Фармация
- 4. Курс:** 2

5. Элективті пән атауы: Фармациядағы нанотехнология және биотехнология.

6. Кредит саны: 4

7. Мақсаты: Нанотехнология және биотехнологияның қазіргі заманғы аспектілерімен, нанотехнологияның, наноматериалдардың, нанодиагностиканың және фармациядағы нанокұрылғылардың мүмкіндіктері мен болашақта қолданылуымен танысу.

8. Міндеттері: «Фармациядағы нанотехнология және биотехнология» пәнін оқып білген соң магистранттар келесідей типтік есептерді шешуге дайын болуы тиіс:

- ғылыми-техникалық мәселе жағдайын сараптау, техникалық тапсырманы тұжырымдау, әдебиеттерден алынған ақпараттарды іріктеу және зерттеу арқылы зерттеудің мақсаты мен міндеттерін құру;
- зерттеу тақырыбы бойынша ғылыми-техникалық ақпаратты сараптау, жүйелеу, жалпылау;
- қазіргі заманғы технологияны пайдалану арқылы библиографиялық ізденіс жүргізу;
- қолайлы жағдай мен аппаратура бар болған жағдайда модернизациялау немесе жаңа материал, компонент, үдеріс және тәсілдерді құру үшін теориялық және эксперименттік зерттеулер жүргізу;
- жүргізілетін зерттеулердің ғылыми және тәжірибелік маңызын сараптау, сонымен қатар, зерттеменің технико-экономикалық эффективтілігін бағалау;
- зерттеу нәтижелерін ғылыми баспаға шығаруға дайындау, сонымен қатар, шолу, реферат, есеп және баяндама құру.

9. Пән мазмұны: Нанотехнология ғылым ретінде. Нанотехнология пәнінің негізгі ұғымдары, міндеттері, терминдері және маңызы. Наноматериалдар. Биомедициналық нанотехнологиялар нанодиагностика әдістері. Наномедицина Нанотехнология және фармация. Қазіргі заманғы дәрілік түрдің нанотехнологиялық аспектілері. Дәрілердің молекулалары мен фармакологиялық препараттардың нақты белгілі бір түрінің өнеркәсіптік синтезі (бис-пептидтер және т.б.). Нанотехнологиялар және жаңа дәрілер. Микро және нанобөлшектер негізінде дәрі-дәрмектерді жеткізудің заманауи жүйелері.

10. Пәнді таңдау негіздері: Нанотехнология – теориялық негіздердің, зерттеудің тәжірибелік тәсілдерінің, анализ және синтез, сонымен қатар жеке молекулалардың бақыламалы айла-шарғысы арқылы белгілі атомды құрылымды өнімдерді өндіру және қолдану жиынтығымен байланысты іргелі және қолданбалы ғылым мен техниканың пәнаралық бөлігі.

Наномедицина – наномолекулярлық деңгейде адам биологиялық жүйесін іздестіруге, құрастыруға, өзгеріске ұшырауына наноматериалдар мен нанообъектілердің бірегей қасиетін қолдануға негізделген қазіргі заманғы медицина бағыты. ДНҚ-нанотехнологиялар – белгілі бір құрылым құру үшін олардың негізінде арнайы ДНҚ молекуласының негізі және нуклеин қышқылдарын қолданады. Бұл курсты фармация саласының фармацевтикалық факультет магистрлары қолданады.

«Фармациядағы нанотехнология және биотехнология» пәні бірінші рет ұсынылған және ары қарай білім жетілдіруге және дипломнан кейінгі білім беру деңгейінде мамандарды аттестациялауда басты қажеттілікке негізделген.

Мазмұны бойынша курс инновациялы болып табылады және осы білім саласында ғылымның соңғы жетістіктерін қамтыған.

11. Оқыту нәтижелері:

1ОН	нанотехнология, нанотехника, наноғылым және биотехнология туралы түсінік туралы білімін; нанотехнологияны және биотехнологияны қолдана отырып, дәрілік құралдарды бағытталған құрамын жасау бойынша білімін; нанотехнологияны және биотехнологияны медицинада, фармацияда, экологияда, электроника және адам қызметінің басқа да салаларында қолдануды; медициналық және микробиологиялық нанодиагностикасының заманауи әдістерін көрсетеді.
2ОН	нанотехнологияны және биотехнологияны қолдана отырып, дәрілік құралдарды бағытталған құрам бойынша жасай алу; кәсіби қызметінде ғылыми әдістерін қолдану.
3ОН	ақпаратты жүйелейді және оны нақты кәсіби міндеттерді шешу үшін қолданады; кәсіби қызметте қарым-қатынас дағдыларын жетілдіру бойынша ұсыныстар түрінде өз тұжырымдарын жүргізеді.

4ОН	кәсіби қызмет саласында ақпараттық және компьютерлік технологияларды пайдалануға қабілетті; ақпаратпен (анықтамалық, ғылыми) жұмыс істеу бойынша өзінің білімі мен іскерлігін беруге қабілетті; өз пікірін, зерттелетін саладағы ғылыми нәтижелерді талдауды ұсынады; презентация, жоба түрінде ресімдейді, ғылыми конференциялардағы ғылыми зерттеулердің нәтижелерін ұсынады және т. б.
5ОН	өз ойларын, ақпаратты талдау және синтездеу арқылы көпшілік алдында сөйлеу дағдыларын меңгерген; Денсаулық сақтау қызметкерлерімен және әріптестерімен серіктестік, сенімді қарым-қатынас жасайды; жұмыста мультимәдениеттілік пен ашықтықты көрсетеді.
6ОН	кәсіби өсумен айналысады, өзін-өзі талдау дағдыларын, жоғары білім деңгейінде оқыту тәжірибесін көрсетеді; деректер базасында ақпарат іздеуді жүргізеді, ақпаратты жүйелейді және оны нақты кәсіби міндеттерді шешу үшін пайдаланады; ғылыми зерттеулер әдістерін қолданады, ғылыми жұмыстарды жазу кезінде идеяларды әзірлейді және сыни ойлау мен дағдыларды дамытады.

12. Әдебиет

Негізгі:

1. Биофармация және дәрілік препараттарды биофармацевтік зерттеу: оқу құралы / Б. А. Сағындықова, Р. М. Анарбаева. - Электрон. текстовые дан. (2,211 КБ). - Қарағанды : Medet Group, 2021. - 172 б. эл. опт. диск (CD-ROM)
2. Жакирова, Н. К. Фармацевтическая биотехнология: учебное пособие . - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 272 бет
3. Нанотехнология негіздері: оқулық - Алматы: ҚР жоғары оқу орындарының қауымдастығы, 2014. - 248 бет.
4. Орехов С.Н. Фармацевтическая биотехнология. Руководство к практическим занятиям учебное пособие /. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 432 с.
5. Молчанов Г.И. Фармацевтические технологии: современные электро-физические биотехнологии в фармации: учеб.пособие для студентов фармацевтических вузов 4 и 5 курсов. - М.: Альфа-М: ИНФРА-М, 2009.

Қосымша:

1. Орехов, С. Н. Фармацевтическая биотехнология: рук. к практическим занятиям: учеб. пособие / С. Н. Орехов; под ред. В. А. Быкова, А. В. Катлинского; М-во образования и науки РФ. - Рек. ГОУ ВПО Первый Московский гос. мед. ун-т им. И. М. Сеченова. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 384 с.
2. Фармацевтическая технология. Высокомолекулярные соединения в фармации и медицине [: учебное пособие / под ред. И. И. Краснюка. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 560 с.

Интернет ресурсы:

1. Омарова Р.А., Сакипова, Кожанова К. Фармацевтическая нанотехнология. Учебник. 2020<https://aknurpress.kz/login>
2. Жакирова Н.К. Фармацевтическая биотехнология: Учебное пособие /Н.К. Жакирова — Алматы: Эверо, 2020. — 272 с. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/318/
3. Омарова Р.А. Химиялық және фармацевтикалық өндіріс процестері мен құрылғылары Оқулық. 2020<https://aknurpress.kz/login>

1. **Кафедра:** фармакогнозия
2. **Білім беру деңгейі:** магистратура
3. **Білім беру бағдарламасының атауы:** 7М10142- « Фармация»
4. **Курс:** 2 (ғылыми-педагогикалық)
5. **Элективті пән атауы:** «Дәрілік өсімдік шикізатын фармакопоялық талдаудың ерекшеліктері»
6. **Кредит саны:** 4
7. **Мақсаты:** Магистранттарды дәрілік өсімдік шикізатын фармакопоялық талдаудың ерекшеліктерімен, қоршаған ортаны ұтымды басқару негіздерімен, дәрілік өсімдік шикізатын дайындау процесінің әдістемелерімен және оны стандарттаумен, сондай-ақ

дәрілік өсімдіктерді зерттеу саласындағы ғылыми зерттеулердің негізгі бағыттарымен таныстыру.

8. Міндеттері:

- өсімдік тектес дәрілік заттардың сапасын бақылауды реттейтін НҚ-ны зерттеп білу;
- дәрілік өсімдік шикізаттарына фитохимиялық және тауарлық талдау жүргізу.

9. Пәнді таңдаудың негіздері:

Фармацевтикалық білімі бар мамандарды даярлау жүйесінде дәрілік өсімдік материалдарын фармакопоялық талдаудың ерекшеліктері ерекше орын алады. Бұл препараттардың кейбіреулері клиникаларда сынақтан өткізілгеннен кейін қазіргі заманғы медицинада қолдануды тапты және дәрілік өсімдіктерден алынғандар маңызды орын алады.

Практикалық фармацевтика мен медицинаның дәрілік шикізатты пайдалануға қойылатын жоғарылаған талаптарын ескере отырып, «Дәрілік өсімдік шикізатын фармакопоялық талдаудың ерекшеліктері» пәні дәрілік өсімдік шикізатын дайындаумен байланысты мәселелер кешенін қарастырады, ұтымды және мұқият. дәрілік өсімдік ресурстарына, минералды және жануарлардан алынатын шикізат көздеріне, өсімдік шикізатын өңдеуге және оларды медицинада пайдалануына қатынасы сұрақтарын қарастырады.

Оқыту нәтижелері (құзыреттіліктер):

Білімі (когнитивтік сала)	Біліктілігі мен дағдылар (психомоторлық сала)	Жеке тұлғалық және кәсіби құзыреттіліктері (қатынастар)
<p>- Фармация мамандығының тәжірибесіндегі қызметі үшін ұсақталған дәрілік өсімдік шикізаты мен өлшенген өнім сапасын бақылау мен стандартизациялау негізгі түсініктерді, пәнді және оның маңызын білу;</p> <p>- сапалы фитоөнімдер және ДӨШ алу мақсатында сұраныстың жоғарылауы бойынша ДӨ-дің химиялық құрамын жетік білу;</p> <p>- Химиялық сынақ зертханаларында жұмыс жасаудың қауіпсіздік техникасы, стандартизация, стандарттар, стандартизация кезінде қолданатын заңдар, дәрілік өсімдіктер, дәрілік өсімдік шикізаты, биологиялық белсенді заттар туралы түсінік, ҚР ГФ, Қазақстан республикасының</p>	<p>- Сапалы фитоөнімдер және ДӨШ алу мақсатында сұраныстың жоғарылауы бойынша ДӨ-дің химиялық құрамын анықтай білуі тиіс;</p> <p>- табиғи өнім шикізаты фитохимиялық және тауарлық талдау жүргізуге тиіс;</p> <p>- АНҚ-да қарастырылған тиісті әдістермен шикізаттағы ББЗ-дың сандық құрамын, ылғалдылығын, күлін, экстрактивті заттарды анықтауы тиіс;</p> <p>- Өсімдік текті дәрілік шикізаттарды дайындау, сақтау және оны алғашқы өңдеу және сақтау жұмыстарын жүргізуі тиіс;</p> <p>- НТҚ-ға сәйкес ДӨШ қабылдау және талдауға іріктеу жүргізеді, тауарлық талдау нәтижелерін безендіреді және статистикалық өңдеу жүргізуі тиіс;</p> <p>- Дәрілік өсімдік шикізаттарының сапасын бақылау, сертификаттау, стандарттау, қолданыстағы талдау әдістерін жетілдіруді қолданады, бизнес-жоспарды құрастырады, дәрілік</p>	<p>- стандарттау үшін қолданатын дәрілік өсімдіктер мен дәрілік өсімдік шикізатымен химиялық зертханада жұмыс жасаудың қауіпсіздік техникасымен жұмыс жүргізу;</p> <p>- Дәрілік өсімдік шикізатының сапасын бақылау мен стандартизация жүргізу;</p> <p>- Стандартизация, стандарттар, тіркеу түсінігі, ДӨШ фармацевтикалық өнімді ҚР тіркеу мен сертификаттау түсінігі мен жалпы көрінісі. Дайын фармацевтикалық өнім талап ететін көрсеткіштерге сәйкес жүргізу;</p> <p>- Кейбір дәрілік препараттарды стандартизациялау: «Кофеин - ұнтақ», «Ново - Пассит» таблеткалары, «Сенна» таблеткалары және басқа фитотерапияда қолданатын алколоидтар туындылары. ҚР ГФ бойынша дайын дәрі түрлері мен таблеткалар сапасының</p>

<p>Реестрімен танысу туралы жалпы түсінік;</p> <p>- Заманауи фитотерапияда стандартизациялау кезінде қолданатын, биологиялық белсенді қоспалар көзі ретінде, дәрілік өсімдік және дәрілік қсімдік шикізатының жалпы мағынасы;</p> <p>- Қазақстан республикасының сынақ зертханаларында сапасын бақылау мен стандартизациялау кезінде қолданатын, дәрілік өсімдік пен дәрілік өсімдік шикізатының жалпы номенклатурасымен танысу;</p> <p>- Құрамында дәрілік өсімдік шикізаты бар, әртүрлі дайын дәрі түрлерін (тұнбалар, таблеткалар, экстракттар, жақпалар және т.б.) стандартизациясы кезінде қолданатын, қажетті сапа көрсеткіштерін зерттеу, танысу және меңгеру.</p> <p>- Стандартизацияда қолдануы, негізгі химиялық құрамы, ДӨШ тұқымдасының сипаттамасы, негізгі белгілері, сыртқы жалпы белгілері бойынша дәрілік өсімдік және дәрілік өсімдік шикізатының медициналық препаратына жалпы сипаттаманы дұрыс беру;</p> <p>- Фитотерапияда қолданатын, дәрілік өсімдіктермен жұмыс барысында қажетті, келешек маман үшін қажетті ғылыми, оқу</p>	<p>өсімдіктерді фармакогностикалық және фитохимиялық зерттеу саласында ғылыми-зерттеу жұмыстарын жүргізеді</p> <p>- Химиялық сынақ зертханаларында жұмыс жасаудың қауіпсіздік техникасы, стандартизация, стандарттар, стандартизация кезінде қолданатын заңдар, дәрілік өсімдіктер, дәрілік өсімдік шикізаты, биологиялық белсенді заттар туралы түсінік, ҚР ГФ , Қазақстан республикасының Реестрімен жұмыс істей білуі тиіс;</p> <p>-Фитотерапияда қолданатын, дәрілік өсімдіктермен жұмыс барысында қажетті, келешек маман үшін қажетті ғылыми, оқу және кәсіби әдебиетті қолдана білуі тиіс .</p>	<p>көрсеткіштерін зерттеу жүргізу;</p> <p>- Дәрілік өсімдік шикізатының сапасына антропогенді факторлардың әсерін анықтау;</p> <p>- Фитотерапияда қолданатын антрацен туындылары болатын «Сенадиксен», «Кафиола», «Регулакс» таблеткалары дәрілік препараттарын талдау жүргізу;</p> <p>- Фитотерапияда қолданатын антрацен туындылары болатын сенна жапырағынан, жостер жемісінен, рауғаш тамырынан жасалған дәрілік препараттарды стандартизация жүргізу;</p> <p>- Қазақстан Республикасында дәрілік шикізатты стандартизациялау мәселелері дәрілік өсімдік шикізатының импорты мен экспортын анықтау;</p>
--	---	---

және кәсіби әдебиетті қолдана білу.		
-------------------------------------	--	--

10. Пререквизиттер бакалавриат

11. Постреквизиттер доктарантура

12. Әдебиет:

Негізгі:

5. Контроль качества и стандартизация лекарственных средств [Текст] : учебное пособие / под ред. Г. В. Раменской. - ; М-во образования и науки РФ. Рек. ФГАУ "Фед. ин-т развития образования". - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2018. - 352 с
6. Қазақстан Республикасының Мемлекеттік фармакопеясы. Т. 3. – Алматы: «Жібек жолы» баспа үйі, 2014. – 864 бет
7. Государственная Фармакопея Республики Казахстан. Т.3. – Алматы: Издательский дом «Жибек жолы», 2014. – 872 с. –
8. Гаврилов, А. С. Фармацевтическая технология. Изготовление лекарственных препаратов: учебник. - 2-е изд., перераб. ; Мин-во образования и науки РФ. Рек. ГБОУ ВПО "Первый Мос. гос. мед. ун-т им. И. М. Сеченова". - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 760 с.

Қосымша:

4. Кузьменко, А. Н. Стандартизация лекарственного растительного сырья и растительных сборов методами ионо- эксклюзионной и газо- жидкостной хроматографии [Текст] : монография / А. Н. Кузьменко, В. Ю. Решетняк. - Алматы : Эверо, 2017. - 120 с
5. Кейтлин , И. М. Проблемы высокоэффективной жидкостной хроматографии, валидации и трансфера аналитических методик в вопросах и ответах [Текст] : монография / И. М. Кейтлин . - 1-е изд. - М. : ВИАЛЕК, 2019. - 224 с.
6. Келімханова, С. Е. Дәрілік өсімдік шикізатының фитохимиялық және тауарлық талдауы [Мәтін] : мед. жоғары оқу орнының фарм. фак. мен фарм. колледждерінің студенттеріне арналған оқу құралы / ҚР денсаулық сақтау министрлігі; С. Ж. Асфендияров атындағы ҚазҰМУ. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2014. - 186 бет.

Электронды ресурстар:

4. Сағындықова, Б. А. Дәрілердің дәріханалық технологиясы [Электронный ресурс] : оқулық / Б. А. Сағындықова, Р. М. Анарбаева. - Электрон. текстовые дан.(6,01МБ). - Шымкент : ОҚМА, 2018. - 512 бет. эл. опт. диск (CD-ROM). - 00. Тг.
5. Контроль качества и стандартизация лекарственных средств [Электронный ресурс] : методическое пособие / под ред. Раменской Г. В., Ордабаевой С. К. - ; ГБОУ ВПО "Первый МГМУ им И. М. Сеченова". РГП на ПХВ "ЮКГФА". - Электрон. текстовые дан. (4.91Мб). - Шымкент : ЮКГФА, 2015. - 285 о+эл. опт. диск (CD-ROM).
6. Медициналық-биологиялық зерттеулердегі таңдап алу әдісі.Чудиновских В.Р., Абдикадыр Ж.Н., Еділбайқызы М. , 2016 ЦБ Aknurpress [://aknurpress.kz/reader/web/1345](http://aknurpress.kz/reader/web/1345)

1. Кафедра фармакогнозия

2. Білім беру деңгейі: магистратура

3. ББ атауы: 7М10142- «Фармация»

4. Курс: 1 (ғылыми-педагогикалық)

5. Элективті пән атауы: «Өсімдік және жануар текті дәрілік шикізатты фитохимиялық талдау»

6. Кредит саны: 4

7. Мақсаты: биологиялық белсенді заттардың жеке топтары, оның ішінде олардың анықтамасы, жіктелуі, физика-химиялық қасиеттері, алу, тазарту әдістері туралы теориялық ақпаратқа негізделген дәрілік өсімдік шикізатының фитохимиялық талдауы және стандарттау мәселелері бойынша магистранттардың дағдылары мен практикалық

дағдыларын қалыптастыру және бөлу, анықтау әдістері, сапалық және сандық анықтау, ұтымды және заманауи зерттеу әдістерін қолдану.

8. : Міндеттері:

- дәрілік өсімдік ресурстарын ұтымды пайдалануды ескере отырып, дәрілік өсімдік шикізатын дайындауды ұйымдастыру;
- химиялық, биологиялық, физика-химиялық және басқа әдістерді қолдана отырып, дәрілік заттардың фитохимиялық талдауларын жүргізу.

9. Пәнді таңдауды негіздеу:

Жоғары білімнен кейін фармацевтикалық білімі бар мамандарды даярлау жүйесінде өсімдік және жануар текті дәрілік шикізатты фитохимиялық талдау бірінші орынға ие. Фитохимиялық талдау химиялық және фитохимиялық әдістерді қолдану арқылы белсенді заттардың болуын сапалық және сандық анықтау үшін қолданылады.

10. Оқыту нәтижелері «құзыреттіліктер»

Білімі (когнитивтік сала)	Біліктілігі мен дағдылар (психомоторлық сала)	Жеке тұлғалық және кәсіби құзыреттіліктері (қатынастар)
<p>- Фармация мамандығының тәжірибесіндегі қызметі үшін халық медицинасындағы дәрілік өсімдіктер негізгі түсініктерді, пәнді және оның маңызын білетіндігін демонстрация жасайды;</p> <p>- сапалы фитоөнімдер және ДӨШ алу мақсатында сұраныстың жоғарылауы бойынша ДӨ-дің химиялық құрамын жетік білу;</p> <p>- кең қолданысқа енген заманауи фармакотерапиялық препараттарды қолдану мақсатында жануар тектес өнімдер мен минералды өнімдердің химиялық құрамын жетік білу; табиғи өнім шикізаты фитохимиялық және тауарлық талдау жүргізу;</p> <p>- магистранттардың ғылыми зерттеу жұмыстарын жүргізу қағидалары мен ережелерін регламенттейтін нормативті құжат талаптарына сәйкес ғылыми зерттеу жұмыстарына үйрету және дағдылау.</p> <p>-АНҚ-да қарастырылған тиісті әдістермен шикізаттағы ББЗ-дың сандық құрамын, ылғалдылығын, күлін, экстрактивті заттарды анықтайды</p> <p>Өсімдік текті дәрілік шикізаттарды дайындау, сақтау және оны алғашқы өңдеу және сақтау жұмыстарын жүргізеді</p>	<p>- ҚР денсаулық сақтау саласындағы заңдарын, халықаралық стандарттарды, оның құрылымын және басқа дәрілік өсімдік шикізаттарының сапасын, дайындау, қабылдау ережесін, сақтау жағдайы мен мерзімін реттейтін нормативтік-техникалық құжаттарды, Қазақстанның құқықтық жүйе негіздерін және т.б. білуі тиіс;</p> <p>- Фармацевттерге және халыққа дәрілік өсімдік шикізаттарын дайындау, сақтау, қолдану жөнінде кеңес беру үшін интернет ресурсына іздеу жүргізеді және деректерді өңдей білуі тиіс;</p> <p>-Халық медицинасындағы дәрілік өсімдіктер саласында өзінің білімдерін жетілдіруі тиіс;</p> <p>- Халық медицинасында қолданылатын дәрілік өсімдіктердің қолдану тәсілі мен мөлшеріне білуі тиіс;</p> <p>- Бауыр және ұйқы безі ауруларында қолданылатын дәрілік өсімдіктерді білуі тиіс;</p> <p>- Халық медицинасында зәр шығару жолдары ауруларында қолданылатын дәрілік өсімдіктерді білуі тиіс;</p> <p>- Халық медицинасында тыныс алу мүшелері</p>	<p>- ҚР денсаулық сақтау саласындағы заңдарын, халықаралық стандарттарды, оның құрылымын және басқа дәрілік өсімдік шикізаттарының сапасын, дайындау, қабылдау ережесін, сақтау жағдайы мен мерзімін реттейтін нормативтік-техникалық құжаттарды, Қазақстанның құқықтық жүйе негіздерін және т.б. жұмыс жүргізу;</p> <p>- Фармацевттерге және халыққа дәрілік өсімдік шикізаттарын дайындау, сақтау, қолдану жөнінде кеңес беру үшін интернет ресурсына іздеу жүргізеді;</p> <p>-Халық медицинасындағы дәрілік өсімдіктер саласында өзінің білімдерімен жұмыс жүргізу;</p> <p>- Халық медицинасында қолданылатын дәрілік өсімдіктердің қолдану тәсілі мен мөлшеріне анықтауы тиіс;</p> <p>- Бауыр және ұйқы безі ауруларында</p>

<p>- НТҚ-ға сәйкес ДӨШ қабылдау және талдауға іріктеу жүргізеді, тауарлық талдау нәтижелерін безендіреді және статистикалық өңдеу жүргізеді</p> <p>- ҚР денсаулық сақтау саласындағы заңдарын, халықаралық стандарттарды, оның құрылымын және басқа дәрілік өсімдік шикізаттарының сапасын, дайындау, қабылдау ережесін, сақтау жағдайы мен мерзімін реттейтін нормативтік-техникалық құжаттарды, Қазақстанның құқықтық жүйе негіздеріне және т.б. сай жүргізеді.</p>	<p>ауруларында қолданылатын дәрілік өсімдіктерді білуі тиіс;</p> <p>- Емдік мақсатта халық медицинасында қолданылатын улы дәрілік өсімдіктерді білуі тиіс.</p>	<p>қолданылатын дәрілік өсімдіктермен жұмыс жүргізу;</p> <p>- Халық медицинасында зәр шығару жолдары ауруларында қолданылатын дәрілік өсімдіктермен жұмыс жүргізу;</p> <p>- Халық медицинасында тыныс алу мүшелері ауруларында қолданылатын дәрілік өсімдіктермен жұмыс жүргізу;</p> <p>- Емдік мақсатта халық медицинасында қолданылатын улы дәрілік өсімдіктермен жұмыс жүргізу.</p>
---	--	--

14. **Пререквизиттер** бакалавриат

15. **Постреквизиттер** докторантура

16. **Әдебиет**

Негізгі:

8. Айдарбаева, Д. К. Растительные ресурсы Казахстана и их рациональное использование: учебное пособие / Д. К. Айдарбаева. - 2-е изд. - Караганда : АҚНҰР, 2019. - 194 с.
9. Қазақстан Республикасының Мемлекеттік фармакопеясы. Т. 1. – Алматы: «Жібек жолы» баспа үйі, 2015. – 720 бет
10. Қазақстан Республикасының Мемлекеттік фармакопеясы. Т. 2. – Алматы: «Жібек жолы» баспа үйі, 2009. – 792 бет.
11. Қазақстан Республикасының Мемлекеттік фармакопеясы. Т. 3. – Алматы: «Жібек жолы» баспа үйі, 2014. – 864 бет
12. Государственная Фармакопея Республики Казахстан. Т.1. – Алматы: Издательский дом «Жибек жолы», 2015. – 720 с. –
13. Государственная Фармакопея Республики Казахстан. Т.2. – Алматы: Издательский дом «Жибек жолы», 2009 – 804 с. –
14. Государственная Фармакопея Республики Казахстан. Т.3. – Алматы: Издательский дом «Жибек жолы», 2014. – 872 с.

Қосымша:

5. Келімханова, С. Е. Фармакогнозия: практикум / С. Е. Келімханова ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі; С. Ж. Асфендияров атындағы ҚазҰМУ. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2014. - 180 бет. с.
6. Горянов, В. И. Лекарственные растения Южно-Казахстанской области [Текст] : справочник / В. И. Горянов. - Шымкент : Алем, 2017. - 152 с.
7. Болдыш, С. К. Летопись истории фармации Казахстана: моно-графия- Утв. Учен. Советом КГМУ. -Алматы:Эверо, 2014. - 168
8. Тулебаев, Р. К. Лекарственные травы при заболеваниях органов дыхания: практическое руководство. - 2-е изд., испр. и доп. - Караганда : Medet Group, 2021. - 364 с.

Электронды ресурстар:

7. Мырзағали-ұлы Ә., Дүйсембаева Б. Фармакогнозия: оқу құралы. 2018 Мырзағали-ұлы Ә., Дүйсембаева Б. Фармакогнозия: оқу құралы. 2018 <https://aknurpress.kz/reader/web/1858>
8. Қазақстанның пайдалы өсімдіктері Айдарбаева Д.Қ., 2019 <https://www.aknurpress.kz/reader/web/1046>

9. Токсанбаева, Ж. С. Фармакогнозия [Электронный ресурс] : оқулық / Ж. С. Токсанбаева, Т. С. Серікбаева, К. К. Патсаева. - Электрон. текстовые дан. (13 465 КБ). - Шымкент : ОҚМА, 2021. - 207 б. эл. опт. диск (CD-ROM).
10. Джангозина Д.М., Лосева И.В., Ивлева Л.П., Дербуш С.Н. Лекарственные растения, лекарственное растительное сырье и некоторые продукты переработки сырья животного происхождения. Учебное пособие по фармакогнозии. Издание второе, доп. Часть II: Лекарственные растения и лекарственное растительное сырье, содержащие сердечные гликозиды, сапонины, алкалоиды. – Алматы: издательство «Эверо», 2020/ https://www.elib.kz/ru/search/read_book/746
11. Джангозина Д.М., Лосева И.В., Ивлева Л.П., Дербуш С.Н. Лекарственные растения, лекарственное растительное сырье и некоторые продукты переработки сырья животного происхождения. Учебное пособие по фармакогнозии. Издание второе, доп. Часть I: Лекарственные растения и лекарственное растительное сырье, содержащие углеводы, жиры и жироподобные вещества, витамины, терпеноиды. – Алматы: издательство «Эверо», 2018. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/744/
12. Джангозина Д.М., Лосева И.В., Ивлева Л.П., Дербуш С.Н. Лекарственные растения, лекарственное растительное сырье и некоторые продукты переработки сырья животного происхождения. Учебное пособие по фармакогнозии. Издание второе, доп. Часть III: Лекарственные растения и лекарственное растительное сырье, содержащие фенольные соединения и их гликозиды; кумарины, хромоны, лигнаны, антраценпроиз-водные, флавоноиды, дубильные вещества, биологически активные вещества малоизученного состава и лекарственное сырье животного происхождения. – Алматы: издательство «Эверо», 2020. – https://www.elib.kz/ru/search/read_book/748/

1. **Кафедра:** фармакогнозия

2. **Білім беру деңгейі:** магистратура

3. **ББ атауы:** 7М10142 - «Фармация»

4. **Курс:** 2 (ғылыми-педагогикалық)

5. **Элективті пәннің атауы:** «ЕАЭО техникалық регламенті бойынша биологиялық белсенді қоспаларды фармацевтикалық зерттеу»

6. **Кредит саны:** 4

7. **Мақсаты:**

- Теориялық білімді қалыптастыру (танымдық компонент)

- Фитотерапияда қолданылатын биологиялық белсенді қоспаларды талдаудың практикалық дағдыларын меңгеру

- Студенттердің кәсіби дәлелді мәлімдемелерінде коммуникативтік дағдыларды қалыптастыру, өз көзқарасын қорғау, логикалық ойлауын дамыту, пікірталасқа қатысу қабілетін және т.б.

- ДЗ және дәрілік заттардың (ҚР МФ және т.б.) сапасын, тиімділігін және қауіпсіздігін реттейтін нормативтік құжаттамамен танысу арқылы құқықтық құзыреттілігін меңгеру.

8. **Міндеттері:**

- Магистранттарға Қазақстан Республикасының Реестріне енгізілген және фитотерапияның стандартизациясында қолданылатын дәрілік препараттар туралы жалпы түсінік беру.

- Қазақстан Республикасының стандартизациясында қолданылатын ДӨШ-тегі өсімдік препараттары туралы толық білімді қалыптастыру.

- Қазақстан Республикасының стандартизациясында қолданылатын ДӨШ-ғы дәрілік препараттар туралы біртұтас түсінік қалыптастыру.

9. **Пәнді таңдауды негіздеу:**

Тиісті дәрілік өсімдік шикізатының сапалылығын қамтамасыз ету үшін оның дұрыс ұйымдастырылуын, әсерін және эффективтілігін, нормативтік құжаттар (МФ, АНҚ)

бойынша қадағалау. Дәрілік өсімдік шикізаттарының және олардың өнімдерінің сапасын бақылау жүйесін, сынау әдістерін және т.б., оқыту өндірушілер мен тұтынушылар үшін Қазақстан Республикасында актуальды проблемаға айналып отыр.

10. Оқыту нәтижелері (құзыреттіліктер) :

Білімі (когнитивтік сала)	Біліктілігі мен дағдылар (психомоторлық сала)	Жеке тұлғалық және кәсіби құзыреттіліктері (қатынастар)
<p>- Химиялық зертханадағы, стандартизациядағы техника қауіпсіздік жұмыстары және дәрілік өсімдіктері, дәрілік өсімдік шикізаттарының биологиялық активті заттары туралы жалпы түсінік. Қазақстан Республикасының Реестрі, ҚР МФ танысу;</p> <p>- Заманауи фитотерапияның стандартизациясында қолданылатын дәрілік өсімдіктермен дәрілік өсімдік шикізаттарының биологиялық активті қосылыстар ретінде жалпы түсінік;</p> <p>- Қазақстан Республикасының сынақ зертханаларындағы стандартизациясымен сапасын бақылауда қолданылатын дәрілік өсімдіктер, дәрілік өсімдік шикізаттар және дайын түрдегі фитопрепараттардың номенклатурасымен танысу;</p> <p>- Дәрілік өсімдік шикізатынан алынатын әртүрлі дайын дәрілік түрлердің (тұндырмалар, таблеткалар, экстракттар, жағар майлар және т.б.) стандартизациясында қолданылатын қажетті бақылау көрсеткіштерімен танысу;</p> <p>- Фитотерапияның стандартизациясында қолданылатын дәрілік өсімдіктермен дәрілік өсімдік шикізаттарын танып білу;</p> <p>- Стандартизацияда қолданылатын дәрілік өсімдіктермен дәрілік өсімдік шикізаттарының анализін және сапасын бақылау көрсеткіштерін жүргізу.</p>	<p>- Фитотерапиядағы дәрілік өсімдіктермен дәрілік өсімдік шикізаттарының жалпы сыртқы белгілерін білуі тиіс;</p> <p>- негізгі белгілері ДӨШ туысына тән негізгі химиялық құрамымен қолданылуына байланысты медициналық препараттарға жалпы мінездемелерді дұрыс беруі тиіс;</p> <p>- Фитотерапияда қолданылатын дәрілік өсімдіктердің стандартизация тақырыбын ашу үшін материалдарды таңдау және ізденуі тиіс;</p> <p>- Фитотерапияда қолданылатын дәрілік өсімдіктермен жұмыс жасауға болатын қажетті ғылыми, профессионалды әдебиеттерін қолдана білуі тиіс;</p> <p>- Фитотерапияда қолданылатын дайын дәрілік түрлердің стандартизация сұрақтары туралы нормативті құжаттарды (дәрілік туралы заң, ҚР МФ, ҚР Реестрі, стандартизациялар туралы қаулы, кодекстер және т.б.) қолдана алуы тиіс;</p> <p>- Өсімдік және жануар тектес дәрілік шикізаттарды мемлекеттік тіркеу және қайта тіркеу. Қазақстан Республикасындағы жануар және өсімдік тектес шикізаттан алынған фармацевтикалық өнімдерді тіркеу, қайта тіркеу және сертификациясы туралы білуі тиіс;</p>	<p>- Фитотерапияда қолданылатын дәрілік өсімдік шикізаттарын және дәрілік өсімдіктерді қолдану кезіндегі химиялық зертханадағы техника қауіпсіздік ережесімен жұмыс жүргізу;</p> <p>- Дәрілік өсімдік шикізатын мемлекеттік тіркеу, қайта тіркеу және сапасын бақылауды жүргізу;</p> <p>- Фитотерапияда қолданылатын кейбір дайын дәрілік түрлерді: «Долананың тұндырмасы», «Сасықшөп тұндырмасы», «Меруертгүл тұндырмасы» Мемлекеттік тіркеу және қайта тіркеу. Тұндырмаларда қолданылатын дәрілік өсімдік шикізаттары туралы жалпы үйрену. Қазақстан Республикасының МФ-ғы жалпы мақалалармен жұмыс жасауды жүргізу;</p> <p>- Фитотерапияда қолданылатын эфир майларының туындылары: «Сыртқа қолданылатын</p>

		Сальвин ерітіндісі», «Хлорофиллипт – 1%-тік спирттік ерітіндісі», «Қайыңның бүйрек тұндырмасы және тұнбасы», «Мелисса шөбінің тұнбасы» дәрілік препараттарын Мемлекеттік тіркеу және қайта тіркеу. Дайын дәрілік түрлердің сапалық көрсеткіштерін анықтауды үйрену.
--	--	---

11. Пререквизиттер бакалавриат

12. Постреквизиттер доктарантура

13. Әдебиет:

Негізгі:

11. Орынбасарова, К. К. Дәрілік өсімдік шикізаттарын фармакогнос-тикалық талдау: оқу құралы. - Шымкент : Кітап ЖШС, 2016. – 320б.
12. Контроль качества и стандартизация лекарственных средств [Текст] : учебное пособие / под ред. Г. В. Раменской. - ; М-во образования и науки РФ. Рек. ФГАУ "Фед. ин-т развития образования". - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2018. - 352 с
13. Мырзағали-ұлы, Ө. Фармакогнозия [Мәтін] / Ө. Мырзағали-ұлы, Б. Дүйсембаева. - 2-ші бас. - Қарағанды : Medet Group, 2018. - 278 б. с.
14. Қазақстан Республикасының Мемлекеттік фармакопеясы. Т. 1. – Алматы: «Жібек жолы» баспа үйі, 2015. – 720 бет
15. Қазақстан Республикасының Мемлекеттік фармакопеясы. Т. 2. – Алматы: «Жібек жолы» баспа үйі, 2009. – 792 бет.
16. Қазақстан Республикасының Мемлекеттік фармакопеясы. Т. 3. – Алматы: «Жібек жолы» баспа үйі, 2014. – 864 бет
17. Государственная Фармакопея Республики Казахстан. Т.1. – Алматы: Издательский дом «Жибек жолы», 2015. – 720 с. –
18. Государственная Фармакопея Республики Казахстан. Т.2. – Алматы: Издательский дом «Жибек жолы», 2009 – 804 с. –
19. Государственная Фармакопея Республики Казахстан. Т.3. – Алматы: Издательский дом «Жибек жолы», 2014. – 872 с. –
20. Фармакопея США. Национальный формуляр: избранные обновления и все новые материалы с USP 29 - NF 24 по USP 33 - NF28 включительно: пер. с англ. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2012. - 888 с

Қосымша:

6. Токсанбаева, Ж. С. Лекарственное ресурсведение [Текст] : учебное пособие / Ж. С. Токсанбаева, А. К. Патсаев, С. К. Сейдалиева. - Алматы : Эверо, 2018. - 116 с.
7. Горянов, В. И. Лекарственные растения Южно-Казахстанской области: справочник . - Шымкент : Алем, 2017. - 152 с
8. Фармакогнозия тестовые задания и ситуационные задачи [Текст] : учеб. пособие / под ред. И. А. Самылиной. - ; Мин-во образования и науки РФ. Рек. ГОУ ВПО "Мос. мед. акад. им. И. М. Сеченова". - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 288
9. Фармакогнозия пәнінің зертханалық-тәжірибелік сабақтарына арналған қолданба [Мәтін] : оқу құралы / Ө. Қ. Патсаев. - Алматы : Эверо, 2018. - 392 бет

10. Келімханова, С. Е. Фармакогнозия [Мәтін] : практикум / С. Е. Келімханова ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі; С. Ж. Асфендияров атындағы ҚазҰМУ. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2014. - 180 бет.

Электронды ресурстар:

4. Джангозина Д.М., Лосева И.В., Ивлева Л.П., Дербуш С.Н. Лекарственные растения, лекарственное растительное сырье и некоторые продукты переработки сырья животного происхождения. Учебное пособие по фармакогнозии. Издание второе, доп. Часть II: Лекарственные растения и лекарственное растительное сырье, содержащие сердечные гликозиды, сапонины, алкалоиды. – Алматы: издательство «Эверо», 2020/ https://www.elib.kz/ru/search/read_book/746
5. Джангозина Д.М., Лосева И.В., Ивлева Л.П., Дербуш С.Н. Лекарственные растения, лекарственное растительное сырье и некоторые продукты переработки сырья животного происхождения. Учебное пособие по фармакогнозии. Издание второе, доп. Часть I: Лекарственные растения и лекарственное растительное сырье, содержащие углеводы, жиры и жироподобные вещества, витамины, терпеноиды. – Алматы: издательство «Эверо», 2018. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/744/
6. Джангозина Д.М., Лосева И.В., Ивлева Л.П., Дербуш С.Н. Лекарственные растения, лекарственное растительное сырье и некоторые продукты переработки сырья животного происхождения. Учебное пособие по фармакогнозии. Издание второе, доп. Часть III: Лекарственные растения и лекарственное растительное сырье, содержащие фенольные соединения и их гликозиды; кумарины, хромоны, лигнаны, антраценпроиз-водные, флавоноиды, дубильные вещества, биологически активные вещества малоизученного состава и лекарственное сырье животного происхождения. –Алматы: издательство «Эверо», 2020. –https://www.elib.kz/ru/search/read_book/748/

1. Кафедра: фармакогнозия

2. Білім беру деңгейі: магистратура

3. ББ атауы: 7М10142- « Фармация»

4. Курс: 1 (ғылыми-педагогикалық)

5. Элективті пәннің атауы: «Дәрілік өсімдік шикізатын стандарттау»

6. Кредит саны: 4

7. Мақсаты:

-Теориялық білімді қалыптастыру (танымдық компонент)

- Дәрілік өсімдік материалдарына фармакогностикалық талдау жүргізудің практикалық дағдыларын меңгеру

- Магистранттарды дәрілік өсімдік шикізаты бойынша материалдарды өз бетінше шығармашылықпен игеру және дәрілік өсімдік материалдарын стандарттау қабілеттерін үздіксіз жетілдіру және дамыту үшін уәждемеленген оқыту.

8. Міндеттері:

- магистранттарға Қазақстан Республикасы Реестріне енген фитопрепараттарды стандарттауда қолданылатын дәрілік құралдар туралды жалпы түсінік беру;

- магистранттарға дәрілік өсімдік шикізаты және дәрілік өсімдік соның ішінде Қазақстан Республикасында дайын дәрілік түр ретінде қолданылатын дәрілік құралдарды стандарттауда негізгі тәжірибелік, коммуникативтік және құқықтық дағдыларды меңгерту;

- заманауи фитотерапияда қолданылатын дәрілік өсімдіктер және дәрілік өсімдік шикізатының заманауи перспективті өндірістік жағдайда дайындалатын дайын дәрілік түрлермен таныстыру;

9. Пәнді таңдауды негіздеу:

Қазіргі уақытта Дүниежүзілік денсаулық сақтау ұйымының жетекшілігімен дәрілік заттардың сапа стандарттарын үйлестіру процесі жалғасуда, соған сәйкес дүниежүзілік қауымдастықтың барлық елдерінде заттар мен препараттардың сапасын тіркеу және кейіннен бақылау жүргізіледі. Осыған байланысты бұл бағытта жүргізілген зерттеулер өте

өзекті. Дәрілік өсімдік шикізатының тиісті сапасын қамтамасыз ету көбінесе бақылауды дұрыс ұйымдастыруға, оның тиімділігі мен тиімділігіне, сондай-ақ РД-да белгіленген талаптар деңгейіне және қолданылатын аналитикалық әдістерге байланысты. Бұл пәнді оқу стандарттау мен фармацевтикалық өнімдердің сапасын бақылаудың басқа стандарттау және сапаны бақылау салаларымен салыстырғандағы ерекшелік белгілерін түсінуге мүмкіндік береді.

10. Оқыту нәтижелері (құзыреттіліктер):

Білімі (когнитивтік сала)	Біліктілігі мен дағдылар (психомоторлық сала)	Жеке тұлғалық және кәсіби құзыреттіліктері (қатынастар)
<p>- Фармация мамандығының тәжірибесіндегі қызметі үшін ұсақталған дәрілік өсімдік шикізаты мен өлшенген өнім сапасын бақылау мен стандартизациялау негізгі түсініктерді, пәнді және оның маңызын білу;</p> <p>- сапалы фитоөнімдер және ДӨШ алу мақсатында сұраныстың жоғарылауы бойынша ДӨ-дің химиялық құрамын жетік білу;</p> <p>- Химиялық сынақ зертханаларында жұмыс жасаудың қауіпсіздік техникасы, стандартизация, стандарттар, стандартизация кезінде қолданатын заңдар, дәрілік өсімдіктер, дәрілік өсімдік шикізаты, биологиялық белсенді заттар туралы түсінік, ҚР ГФ , Қазақстан республикасының Реестрімен танысу туралы жалпы түсінік;</p> <p>- Заманауи фитотерапияда стандартизациялау кезінде қолданатын, биологиялық белсенді қоспалар көзі ретінде, дәрілік өсімдік және дәрілік қсімдік шикізатының жалпы мағынасы;</p> <p>- Қазақстан республикасының сынақ зертханаларында сапасын бақылау мен стандартизациялау кезінде қолданатын, дәрілік өсімдік пен дәрілік өсімдік шикізатының жалпы номенклатурасымен танысу;</p> <p>- Құрамында дәрілік өсімдік шикізаты бар, әртүрлі дайын дәрі түрлерін (тұнбалар, таблеткалар, экстракттар, жақпалар және т.б.) стандартизациясы кезінде қолданатын, қажетті сапа көрсеткіштерін зерттеу, танысу және меңгеру.</p>	<p>- Сапалы фитоөнімдер және ДӨШ алу мақсатында сұраныстың жоғарылауы бойынша ДӨ-дің химиялық құрамын анықтай білуі тиіс;</p> <p>- табиғи өнім шикізаты фитохимиялық және тауарлық талдау жүргізуге тиіс;</p> <p>- АНҚ-да қарастырылған тиісті әдістермен шикізаттағы ББЗ-дың сандық құрамын, ылғалдылығын, күлін, экстрактивті заттарды анықтауы тиіс;</p> <p>- Өсімдік текті дәрілік шикізаттарды дайындау, сақтау және оны алғашқы өңдеу және сақтау жұмыстарын жүргізуі тиіс;</p> <p>- НТҚ-ға сәйкес ДӨШ қабылдау және талдауға іріктеу жүргізеді, тауарлық талдау нәтижелерін безендіреді және статистикалық өңдеу жүргізуі тиіс;</p> <p>- Дәрілік өсімдік шикізаттарының сапасын бақылау, сертификаттау, стандарттау, қолданыстағы талдау әдістерін жетілдіруді қолданады, бизнес-жоспарды құрастырады, дәрілік өсімдіктерді фармакогностикалық және фитохимиялық зерттеу саласында ғылыми-зерттеу жұмыстарын жүргізеді</p> <p>- Химиялық сынақ зертханаларында жұмыс жасаудың қауіпсіздік техникасы, стандартизация, стандарттар, стандартизация</p>	<p>- стандарттау үшін қолданатын дәрілік өсімдіктер мен дәрілік өсімдік шикізатымен химиялық зертханада жұмыс жасаудың қауіпсіздік техникасымен жұмыс жүргізу;</p> <p>- Дәрілік өсімдік шикізатының сапасын бақылау мен стандартизация жүргізу;</p> <p>- Стандартизация, стандарттар, тіркеу түсінігі, ДӨШ фармацевтикалық өнімді ҚР тіркеу мен сертификаттау түсінігі мен жалпы көрінісі. Дайын фармацевтикалық өнім талап ететін көрсеткіштерге сәйкес жүргізу;</p> <p>- Фитотерапияда қолданылатын флавоноид туындылары болып табылатын « Новомаин-сыртқа қолданылатын спиртті ерітінді» дәрілік құралдарын талдау жүргізу;</p> <p>- Дәрілік өсімдік шикізатының сапасына антропогенді</p>

<p>- Стандартизацияда қолдануы, негізгі химиялық құрамы, ДӨШ тұқымдасының сипаттамасы, негізгі белгілері, сыртқы жалпы белгілері бойынша дәрілік өсімдік және дәрілік өсімдік шикізатының медициналық препаратына жалпы сипаттаманы дұрыс беру;</p> <p>- Фитотерапияда қолданатын, дәрілік өсімдіктермен жұмыс барысында қажетті, келешек маман үшін қажетті ғылыми, оқу және кәсіби әдебиетті қолдана білу.</p>	<p>кезінде қолданатын заңдар, дәрілік өсімдіктер, дәрілік өсімдік шикізаты, биологиялық белсенді заттар туралы түсінік, ҚР ГФ , Қазақстан республикасының Реестрімен жұмыс істей білуі тиіс;</p> <p>-Фитотерапияда қолданатын, дәрілік өсімдіктермен жұмыс барысында қажетті, келешек маман үшін қажетті ғылыми, оқу және кәсіби әдебиетті қолдана білуі тиіс .</p>	<p>факторлардың әсерін анықтау;</p> <p>- Фитотерапияда қолданатын антрацен туындылары болатын «Сенадиксен», «Кафиола», «Регулакс» таблеткалары дәрілік препараттарын талдау жүргізу;</p> <p>- Фитотерапияда қолданатын антрацен туындылары болатын сенна жапырағынан, жостер жемісінен, рауғаш тамырынан жасалған дәрілік препараттарды стандартизация жүргізу;</p> <p>- Қазақстан Республикасында дәрілік шикізатты стандартизациялау мәселелері дәрілік өсімдік шикізатының импорты мен экспортын анықтау;</p>
--	---	--

11. Пререквизиттер бакалавриат

12. Постреквизиттер доктарантура

13. Әдебиет:

Негізгі:

10. Рахимов, Қ. Д. Фитофармакология. Фармакология - Тезаурус. [Мәтін] : оқу құралы = Фитофармакология. Фармакология -Тезаурус : учеб. пособие / Қ. Д. Рахимов ; ҚР ұлттық ғылым акад. Фармакология ин-ты; ҚР денсаулық сақтау және әлеуметтік даму Министрлігі; Қазақ мед. үздіксіз білім беру ун-ті АҚ. - 2-бас. толықт., өңд. және түзет. ; Алматы мемл. дәрігерлер білімін жетіл. ин-ты ғыл. кеңесі бас. ұсынған. - Алматы : ЖШС "Жания-Полиграф", 2015. - 528 с.
11. Токсанбаева, Ж. С. Дәрілік ресурстану: оқу құралы / Ж. С. Токсанбаева, Ә. Қ. Патсаев, Т. С. Серікбаева. - Алматы : Эверо, 2015. - 112 бет с.
12. Токсанбаева, Ж. С. Лекарственное ресурсоведение: учеб. пособие / Ж. С. Токсанбаева, А. К. Патсаев, С. К. Сейдалиева ; М-во здравоохранения РК; ЮКГФА. - Шымкент : "RISO", 2014. - 104 с.
13. Қазақстан Республикасының Мемлекеттік фармакопееясы. Т. 1. – Алматы: «Жібек жолы» баспа үйі, 2015. – 720 бет

14. Қазақстан Республикасының Мемлекеттік фармакопеясы. Т. 2. – Алматы: «Жібек жолы» баспа үйі, 2009. – 792 бет.
15. Қазақстан Республикасының Мемлекеттік фармакопеясы. Т. 3. – Алматы: «Жібек жолы» баспа үйі, 2014. – 864 бет
16. Государственная Фармакопея Республики Казахстан. Т.1. – Алматы: Издательский дом «Жибек жолы», 2015. – 720 с. –
17. Государственная Фармакопея Республики Казахстан. Т.2. – Алматы: Издательский дом «Жибек жолы», 2009 – 804 с. –
18. Государственная Фармакопея Республики Казахстан. Т.3. – Алматы: Издательский дом «Жибек жолы», 2014. – 872 с. –

Қосымша:

5. Фармакопея США. Национальный формуляр: избранные обновления и все новые материалы с USP 29 - NF 24 по USP 33 - NF28 включительно: пер. с англ. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2012. - 888 с
6. Фармакогнозия тестовые задания и ситуационные задачи: учеб. пособие / под ред. И. А. Самылиной. - ; Мин-во образования и науки РФ. Рек. ГОУ ВПО "Мос. мед. акад. им. И. М. Сеченова". - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 288
7. Фармакогнозия пәнінің зертханалық-тәжірибелік сабақтарына арналған қолданба [Мәтін] : оқу құралы / Ә. Қ. Патсаев. - Алматы : Эверо, 2018. - 392 бет
8. Келімханова, С. Е. Фармакогнозия [Мәтін] : практикум / С. Е. Келімханова ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі; С. Ж. Асфендияров атындағы ҚазҰМУ. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2014. - 180 бет.

Электронды ресурстар:

6. Сағындықова, Б. А. Дәрілердің дәріханалық технологиясы [Электронный ресурс] : оқулық / Б. А. Сағындықова, Р. М. Анарбаева. - Электрон. текстовые дан.(6,01МБ). - Шымкент : ОҚМА, 2018. - 512 бет. эл. опт. диск (CD-ROM). - 00. Тг.
7. Контроль качества и стандартизация лекарственных средств [Электронный ресурс] : методическое пособие / под ред. Раменской Г. В., Ордабаевой С. К. - ; ГБОУ ВПО "Первый МГМУ им И. М. Сеченова". РГП на ПХВ "ЮКГФА". - Электрон. текстовые дан. (4.91Мб). - Шымкент : ЮКГФА, 2015. - 285 о+эл. опт. диск (CD-ROM).
8. Медициналық-биологиялық зерттеулердегі таңдап алу әдісі.Чудиновских В.Р., Абдикадыр Ж.Н., Еділбайқызы М. , 2016 ЦБ Aknurpress /<https://aknurpress.kz/reader/web/1345>
9. Тоқсанбаева Ж.С., Патсаев А.К., Сейдалиева С.К. Лекарственное ресурсование. – Учебное пособие. –Алматы: Эверо, 2020. – с. 116.https://www.elib.kz/ru/search/read_book/800/
10. Тоқсанбаева Ж.С., Патсаев Ә.Қ., Серікбаева Т.С. Дәрілік ресурстану – Оқу құралы – Алматы: Эверо,2020. – 112б https://www.elib.kz/ru/search/read_book/801/

1. Кафедра: фармакогнозия

2. Білім беру деңгейі: магистратура

3. ББ атауы: 7М10142- « Фармация»

4. Курс: 1 (ғылыми-педагогикалық)

Элективті пәннің атауы: «Отандық дәрілік өсімдіктердің қолдану болашағы»

5. Кредит саны: 3

6. Мақсаты:

Магистранттарды фармакогнозияның өзекті мәселелерімен таныстыру, дәрілік өсімдік шикізатын дайындауды ұйымдастыру, дәрілік өсімдіктердің химиялық құрамы мен жіктелуі, негізгі табиғи рациональді қолдану, дәрілік өсімдік шикізатын стандарттауды, сапасын бақылауды және де дәрілік өсімдіктерді зерттеудегі негізгі бағыт-бағдар беру.

7. Міндеттері:

- дәрілік өсімдік шикізатының ылғалдылығын, күлін, сандық көрсеткіштерін анықтай білуі тиіс;
- дәрілік өсімдік шикізаты мен жануар тектес өнімдердің әсер етуші затының сапалық және сандық анықтауын меңгеру;
- дәрілік өсімдік шикізаты мен жануар тектес өнімдерге фитохимиялық талдау жүргізу;
- магистранттарға Қазақстан Республикасы Реестріне енген фитопрепараттарды стандарттауда қолданылатын дәрілік құралдар туралды жалпы түсінік беру;
- магистранттарға дәрілік өсімдік шикізаты және дәрілік өсімдік соның ішінде Қазақстан Республикасында дайын дәрілік түр ретінде қолданылатын дәрілік құралдарды стандарттауда негізгі тәжірибелік, коммуникативтік және құқықтық дағдыларды меңгерту;
- заманауи фитотерапияда қолданылатын дәрілік өсімдіктер және дәрілік өсімдік шикізатының заманауи перспективті өндірістік жағдайда дайындалатын дайын дәрілік түрлермен таныстыру;

8. Пәнді таңдауды негіздеу:

«Отандық дәрілік өсімдіктерді пайдалану перспективалары» – Қазақстан Республикасының аумағында жабайы және мәдени жағдайда өсетін дәрілік өсімдіктерді, дәрілік өсімдік шикізатын және өсімдіктер мен жануарлардан алынатын бастапқы өндеудің өнімдерін зерттейді.

9. Оқыту нәтижелері (құзыреттіліктер):

Білімі (когнитивтік сала)	Біліктілігі мен дағдылар (психомоторлық сала)	Жеке тұлғалық және кәсіби құзыреттіліктері (қатынастар)
<p>- Фармация мамандығының тәжірибесіндегі қызметі үшін ұсақталған дәрілік өсімдік шикізаты мен өлшенген өнім сапасын бақылау мен стандартизациялау негізгі түсініктерді, пәнді және оның маңызын білу;</p> <p>- сапалы фитоөнімдер және ДӨШ алу мақсатында сұраныстың жоғарылауы бойынша ДӨ-дің химиялық құрамын жетік білу;</p> <p>- Химиялық сынақ зертханаларында жұмыс жасаудың қауіпсіздік техникасы, стандартизация, стандарттар, стандартизация кезінде қолданатын заңдар, дәрілік өсімдіктер, дәрілік өсімдік шикізаты, биологиялық белсенді заттар туралы түсінік, ҚР ГФ, Қазақстан республикасының Реестрімен танысу туралы жалпы түсінік;</p> <p>- Заманауи фитотерапияда стандартизациялау кезінде қолданатын, биологиялық белсенді қоспалар көзі</p>	<p>- дәрілік өсімдік шикізатының ылғалдылығын, күлін, сандық көрсеткіштерін анықтай білуі тиіс;</p> <p>- дәрілік өсімдік шикізаты мен жануар тектес өнімдердің әсер етуші затының сапалық және сандық анықтауын меңгеру;</p> <p>- дәрілік өсімдік шикізаты мен жануар тектес өнімдерге фитохимиялық талдау жүргізу;</p> <p>- Май тәріздес заттар. Балауыз: ара балауызы, спермацевт, ланолин білуі тиіс;</p> <p>- Жануар шикізатын және табиғи препараттарды қолдану перспективалары. Сапасына қойылатын талаптарды білуі тиіс;</p> <p>- Жылан уы. Бал арасының өмірсүршендігі. Медициналық сүліктерді білуі тиіс;</p> <p>- Сапалы фитоөнімдер және ДӨШ алу мақсатында сұраныстың жоғарылауы бойынша ДӨ-дің химиялық құрамын анықтай білуі тиіс;</p>	<p>- дәрілік өсімдік шикізатының ылғалдылығын, күлін, сандық көрсеткіштерін анықтау жүргізу;</p> <p>- дәрілік өсімдік шикізаты мен жануар тектес өнімдердің әсер етуші затының сапалық және сандық анықтауын жүргізу;</p> <p>- дәрілік өсімдік шикізаты мен жануар тектес өнімдерге фитохимиялық талдау жүргізу; шикізатына фитохимиялық талдау жүргізу;</p> <p>- жануар тектес өнімдер шикізатына фитохимиялық талдау жүргізу;</p> <p>- жылан уы</p> <p>- стандарттау үшін қолданатын дәрілік өсімдіктер мен дәрілік өсімдік шикізатымен химиялық зертханада жұмыс жасаудың қауіпсіздік техникасымен жұмыс жүргізу;</p> <p>- Дәрілік өсімдік шикізатының сапасын бақылау мен фитохимиялық зерттеу жүргізу;</p> <p>- Стандартизация, стандарттар, тіркеу түсінігі, ДӨШ фармацевтикалық өнімді ҚР тіркеу мен сертификаттау түсінігі мен жалпы көрінісі. Дайын фармацевтикалық өнім</p>

<p>ретінде, дәрілік өсімдік және дәрілік қсімдік шикізатының жалпы мағынасы;</p> <p>- Қазақстан республикасының сынақ зертханаларында сапасын бақылау мен стандартизациялау кезінде қолданатын, дәрілік өсімдік пен дәрілік өсімдік шикізатының жалпы номенклатурасымен танысу;</p> <p>- Құрамында дәрілік өсімдік шикізаты бар, әртүрлі дайын дәрі түрлерін (тұнбалар, таблеткалар, экстракттар, жақпалар және т.б.) стандартизациясы кезінде қолданатын, қажетті сапа көрсеткіштерін зерттеу, танысу және меңгеру.</p> <p>- Стандартизацияда қолдануы, негізгі химиялық құрамы, ДӨШ тұқымдасының сипаттамасы, негізгі белгілері, сыртқы жалпы белгілері бойынша дәрілік өсімдік және дәрілік өсімдік шикізатының медициналық препаратына жалпы сипаттаманы дұрыс беру;</p> <p>- Фитотерапияда қолданатын, дәрілік өсімдіктермен жұмыс барысында қажетті, келешек маман үшін қажетті ғылыми, оқу және кәсіби әдебиетті қолдана білу.</p>	<p>- табиғи өнім шикізаты фитохимиялық және тауарлық талдау жүргізуге тиіс;</p> <p>- АНҚ-да қарастырылған тиісті әдістермен шикізаттағы ББЗ-дың сандық құрамын, ылғалдылығын, күлін, экстрактивті заттарды анықтауы тиіс;</p> <p>- Өсімдік текті дәрілік шикізаттарды дайындау, сақтау және оны алғашқы өңдеу және сақтау жұмыстарын жүргізуі тиіс;</p> <p>- НТҚ-ға сәйкес ДӨШ қабылдау және талдауға іріктеу жүргізеді, тауарлық талдау нәтижелерін безендіреді және статистикалық өңдеу жүргізуі тиіс;</p> <p>- Дәрілік өсімдік шикізаттарының сапасын бақылау, сертификаттау, стандарттау, қолданыстағы талдау әдістерін жетілдіруді қолданады, бизнес-жоспарды құрастырады, дәрілік өсімдіктерді фармакогностикалық және фитохимиялық зерттеу саласында ғылыми-зерттеу жұмыстарын жүргізеді</p> <p>-</p>	<p>талап ететін көрсеткіштерге сәйкес жүргізу;</p> <p>- медицинада қолданылатын флавоноид туындылары болып табылатын дәрілік құралдарына фитохимиялық талдау жүргізу;</p> <p>- Дәрілік өсімдік шикізатының сапасына антропогенді факторлардың әсерін анықтау;</p> <p>- медицинада қолданатын антрацен туындылары болатын сенна жапырағынан, жостер жемісінен, рауғаш тамырынан жасалған дәрілік препараттарына фитохимиялық талдау жүргізу;</p> <p>- Қазақстан Республикасында дәрілік шикізатты стандартизациялау мәселелері дәрілік өсімдік шикізатының импорты мен экспортын анықтау;</p>
---	--	--

10. Пререквизиттер бакалавриат

11. Постреквизиттер докторантура

12. Әдебиет:

Негізгі:

13. Рахимов, Қ. Д. Фитофармакология. Фармакология - Тезаурус. [Мәтін] : оқу құралы = Фитофармакология. Фармакология -Тезаурус : учеб. пособие / Қ. Д. Рахимов. - 2-бас. толықт., өңд.. - Алматы : ЖШС "Жания-Полиграф", 2015. - 528 с.
14. Токсанбаева, Ж. С. Лекарственное ресурсосведение [Текст] : учеб. пособие / Ж. С. Токсанбаева, А. К. Патсаев, С. К. Сейдалиева ; М-во здравоохранения РК; ЮКГФА. - ; Утв. и разрешено в печать Методич. Совета ЮКГФА. - Шымкент : "RISO", 2014. - 104 с.
15. Рахимов, Қ. Д. Фитохимия, фитофармакология, фитотерапия [Мәтін] : оқу құралы / ҚР Ұлттық ғыл. акад.; "Фитохимия" халықаралық ғыл.-өндірістік холдингі.; Фармакология ин-ты. - Алматы ; Караганда : ЖШС "Жания-Полиграф", 2015. - 538 бет

16. Қазақстан Республикасының Мемлекеттік фармакопеясы. Т. 1. – Алматы: «Жібек жолы» баспа үйі, 2015. – 720 бет
17. Қазақстан Республикасының Мемлекеттік фармакопеясы. Т. 2. – Алматы: «Жібек жолы» баспа үйі, 2009. – 792 бет.
18. Қазақстан Республикасының Мемлекеттік фармакопеясы. Т. 3. – Алматы: «Жібек жолы» баспа үйі, 2014. – 864 бет
19. Государственная Фармакопея Республики Казахстан. Т.1. – Алматы: Издательский дом «Жибек жолы», 2015. – 720 с. –
20. Государственная Фармакопея Республики Казахстан. Т.2. – Алматы: Издательский дом «Жибек жолы», 2009 – 804 с. –
21. Государственная Фармакопея Республики Казахстан. Т.3. – Алматы: Издательский дом «Жибек жолы», 2014. – 872 с. –
22. Фармакопея США: USP 29. Национальный формуляр: NF 24. В 2 т. Т. 1 [Текст] : сб. стандартов: пер. с англ. - ; С разрешения Фармакопейной Конвенции США. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2009. - 1720 +эл. опт. диск (CD-ROM)
23. Фармакопея США: USP 29. Национальный формуляр NF 24. В 2 т. Т. 2 [Текст] : сб. стандартов: пер. с англ. - ; С разрешения Фармакопейной Конвенции США. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2009. - 1800 +эл. опт. диск (CD-ROM)
24. Фармакопея США. Национальный формуляр: избранные обновления и все новые материалы с USP 29 - NF 24 по USP 33 - NF28 включительно: пер. с англ. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2012.-888с

Қосымша:

5. Лекарственные растения, растительное сырье и некоторые продукты переработки сырья животного происхождения. Ч. 1. Лекарственные растения и лекарственное растительное сырье содержащие углеводы, жиры и жироподобные вещества, витамины, терпеноиды [Текст] : учеб.-методическое пособие по фармакогнозии / Д. М. Джангозина [др.]. - 2-е изд., доп. - Алматы : Эверо, 2014. - 208 с.
6. Лекарственные растения, лекарственное растительное сырье и некоторые продукты переработки сырья животного происхождения. Ч. 2. Лекарственные растения и лекарственное растительное сырье, содержащие сердечные гликозиды, сапонины, алколоиды [Текст] : учеб. - методическое пособие по фармакогнозии / Д. М. Джангозина [и др.]. - 2-е изд., доп. - Алматы : Эверо, 2014. - 194 с.
7. Лекарственные растения, лекарственное растительное сырье и некоторые продукты переработки сырья животного происхождения. Часть 3. Лекарственные растения и лекарственное растительное сырье, содержащие фенольные соединения и их гликозиды, кумарины, хромоны, лигнаны, антраценпроизводные, флавоноиды, дубильные вещества, биологически активные вещества малоизученного состава и лекарственные сырье животного происхождения [Текст] : учеб.-методическое пособие по фармакогнозии / Д. М. Джангозина [и др.]. - 2-е изд., доп. - Алматы : Эверо, 2014. - 220 с.
8. Горянов, В. И. Лекарственные растения Южно-Казахстанской области [Текст] : справочник / В. И. Горянов. - Шымкент : Алем, 2017. - 152 с

Электронные ресурсы:

9. Медициналық-биологиялық деректерді статистикалық талдауда excel және spss statistics бағдарламаларын қолдану.
10. Чудиновских В.Р., Каипова А.Ш., Алтаева А.У., Абдикадыр Ж.Н. , 2016 ЦБ Акнурпресс <https://aknurpress.kz/reader/web/1341>
11. Абиев С.А.Фитопатология: оқу құралы/ І-ші бөлім. С.А. Абиев.- Алматы: Эверо, 2020.– 204 б https://www.elib.kz/ru/search/read_book/642/
12. Абиев С. Фитопатология. ІІ-ші бөлім. Алматы: Эверо. 2020. – 228 б https://www.elib.kz/ru/search/read_book/643
13. Өсімдіктердің алуан түрлілігі және оларды тиімді пайдалану
14. Айдарбаева Д.Қ., Шолпанқұлова Г.А. , 2019 <https://www.aknurpress.kz/reader/web/2241>

15. Контроль качества и стандартизация лекарственных средств [Электронный ресурс] : методическое пособие / под ред. Раменской Г. В., Ордабаевой С. К. - ; ГБОУ ВПО "Первый МГМУ им И. М. Сеченова". РГП на ПХВ "ЮКГФА". - Электрон. текстовые дан. (4.91Мб). - Шымкент : ЮКГФА, 2015. -эл. опт. диск (CD-ROM).
16. Джангозина Д.М., Лосева И.В., Ивлева Л.П., Дербуш С.Н. Лекарственные растения, лекарственное растительное сырье и некоторые продукты переработки сырья животного происхождения. Учебное пособие по фармакогнозии. Издание второе, доп. Часть III: Лекарственные растения и лекарственное растительное сырье, содержащие фенольные соединения и их гликозиды; кумарины, хромоны, лигнаны, антраценпроиз-водные, флавоноиды, дубильные вещества, биологически активные вещества малоизученного состава и лекарственное сырье животного происхождения. –Алматы: издательство «Эверо», 2020. –https://www.elib.kz/ru/search/read_book/748/

1. Кафедра: фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология

2. Дайындық деңгейі: магистратура

3. Білім беру бағдарламасы: «Фармация», ғылыми-педагогикалық бағыт

4. Курс: 1

5. Элективті пәннің атауы: Дәрілік заттарды пайдалануды бағалау және клиникалық-фармакологиялық сараптама.

6. Кредиттер саны: 5

7. Мақсаты: Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 3 қарашадағы № ҚР ДСМ-179/2020 бұйрығы негізінде дәрілік заттарды ұтымды пайдалануды бағалауда дағдыларды қалыптастыру. Дәрілік заттарды ұтымды пайдалануды бағалауды жүргізу қағидаларын бекіту туралы.

8. Пәннің мазмұны: клиникалық-экономикалық сараптама ұғымдары. Медициналық көмектің сапасын экономикалық бағалау. Медициналық технологиялардың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалаудағы дәлелді медицина әдістемесі. Медициналық көмектің сапасын басқару және клиникалық-Экономикалық талдаудың рөлі. Фармакоэкономикалық талдау әдістері VEN-ABC талдау, Талдау "аурудың құны", шығындарды азайту, "шығындар-тиімділік". Клиникалық-экономикалық сараптамада өмір сүру сапасын бағалау. Полипрагмазия. Фармакотерапияның тиімділігін бақылау.

9. Тапсырмалар:

- дәрілік заттарды ұтымды пайдалануды бағалауды жүргізу және фармакотерапияға фармакологиялық сараптама жүргізу дағдыларын үйрету;
- ҒДО әдістемелік ұсынымдары негізінде дәрілік заттарды ұтымды пайдалануды бағалау бойынша жұмыс дағдыларын дамыту.

10. Пәнді таңдаудың негіздемесі: тиісті фармацевтикалық практиканы бекіту туралы Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2021 жылғы 4 ақпандағы № ҚР ДСМ-15 бұйрығы негізінде Медициналық және фармацевтикалық ұйымдарда фармакологиялық қадағалау жүйесінің жұмыс істеуі.

11. Оқыту нәтижелері:

ОН1	Тиімді және қауіпсіз фармакотерапияға клиникалық-экономикалық зерттеулер жүргізу саласындағы негізгі білімдерін көрсетеді
ОН2	Клиникалық-экономикалық зерттеулердің нәтижелерін жүргізу және пайдалану тәсілдерін іздеу
ОН3	Тиімді және қауіпсіз фармакотерапия жүргізу мониторингін жүзеге асыруға қабілетті
ОН4	Медициналық ұйымдарды дәрі-дәрмекпен қамтамасыз ету саласында медициналық көмек көрсету сапасын бағалауды ұсынуға қабілетті

ОН5	Тиімді және қауіпсіз фармакотерапия мониторингі, өмір сүру сапасын бағалау мәселелері бойынша кәсіпқойаралық топта тиімді өзара іс-қимыл жасайды, бұл болашақта қажетті оқыту дағдылары игерілетін салада оқыту болып табылады.
ОН6	Дәрі-дәрмекпен қамтамасыз ету және дәрілік заттарды пайдалану саласында медициналық көмек көрсету сапасын қамтамасыз ету үшін дәрілік заттарды пайдалануды талдау, клиникалық-экономикалық зерттеулер саласындағы құзыреттер деңгейін дербес арттырады.

12. Пререквизиттер: жекелеген топтар мен препараттардың клиникалық-фармакологиялық сипаттамасы және формулярлық жүйе.

13. Постреквизиты: кәсіби даму.

14. Әдебиеттер:

1. Калиева Ш. С. Клиническая фармакология и рациональная фармакотерапия. Том 1 [Текст]: учебник / Ш. С. Калиева., Н. А. Минакова. - Алматы : Эверо, 2016. - 460 с.
2. Калиева, Ш. С. Клиническая фармакология и рациональная фармакотерапия. Том 2: учебник / Ш. С. Калиева, Н. А. Симохина. - Алматы: Эверо, 2016. - 288 с.
3. Құлмағамбетов И. Р. Клиникалық фармакология. 1-бөлім : оқу құралы / И. Р. Құлмағамбетов. - Алматы : New book, 2022. - 320 бет. с. (Шифр 615.03/Қ 74-913249).
4. Құлмағамбетов И. Р. Клиникалық фармакология. 2-бөлім : оқу құралы / И. Р. Құлмағамбетов. - Алматы : New book, 2022. - 376 бет. с. (Шифр 615.03/Қ 74-858117)
5. Рахимов, Қ. Д. Клиникалық фармакология: оқу құралы. - Алматы : ЖШС "Жания-Полиграф", 2013. – 406 бет.с
6. Орманов, Н. Ж. Фармакотерапия болезней органов пищеварения [Текст] : Н. Ж. Орманов, Т. Н. Орманов, Г. Ж. Садырханова; Учеб. пособие утв. на ЦМС ЮКГФА. - Шымкент : ЮКГФА, 2013. - 200 с.
7. Рахимов Қ.Д. Фармакология: оқу құралы. -Алматы:ЖШС"Жания-Полиграф", 2014. - 554бет.с.
8. Кардиологиялық фармакотерапия [Мәтін] : оқулық / Н. Ж. Орманов [ж/б] ; ҚР денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрлігі. ОҚМФА. - Шымкент : ОҚМФА, 2015. - 216 бет с
9. Орманов , Н. Ж. Ревматологиялық фармакотерапия [Мәтін] : оқу құралы / Н. Ж. Орманов . - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 180 бет.
10. Рациональная фармакотерапия в онкологии [Текст] : рук. для практикующих врачей / под ред. М. И. Давыдова., В. А. Горбунова. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 844 с. - (Серия руководств для практикующих врачей).
11. Клинико-фармак. подходы к периоперационной анти тромботической терапии Дюсембаева н.к. , 2016 <https://www.aknurpress.kz/reader/web/1560>

Ағылшын тілінде

1. Katzung , Bertram G. Basic and Clinical Pharmacology [Text] : textbook / Katzung Bertram G. - 14 nd ed. - [S. l.] : McGrawHilleducation, 2018.-1250 p.
2. Goodman end Gilman's A. The Pharmacological Basis of Therapeutics [Text]: textbook / Goodman & Gilman's A.; editor L. L. Brunton . - 13 nd ed. - New York: McGraw-Hill Education, 2018.-1419 p.

Қосымша әдебиеттер

1. Фармакология: нұсқаулық = Фармакология : руководство / Г. М. Пичхадзе [т.б.]. - М. : "Литтерра", 2017. - 640 бет
2. Машковский М. Д. Лекарственные средства. 16-е издание. перераб., доп. и испр. М. Новая волна. 2017. – 1216 с.
3. Микробқа қарсы дәрілердің фармакологиясы: оқу құралы / Т. А. Муминов [ж/б.]; қаз. тіл. ауд. Н. М. Малдыбаева. - Алматы: Литер Принт. Казахстан, 2016. - 552 бет. с.
4. Фармакология антимикробных средств : учеб. пособие / Т. А. Муминов. - Алматы : Литер Принт. Казахстан, 2016. - 784 с.
5. Жаугашева, С. К. Фармакологический глоссарий / С. К. Жаугашева, Н. Т. Дилдабекова, Рашид. Саджид = Фармакологиялық глоссарий / сөздік = PHARMACOLOGIC GLOSSARY: соварь. - 2-е изд ; Утв. и рек. к изд. Ученым советом КГМУ. - Алматы: Эверо, 2013. - 132 с.

6. Орманов Н. Ж. Фармакологический справочник лекарственных препаратов (классификация, номенклатура, механизм действия и показания к применению): учеб.-методическое пособие/ ЮКГФА. - ; Утв. на ученом Совете ЮКГФА. - Алматы: Эверо, 2013. - 138 с.

Электронные издания:

1. Петров, В. И. Клиническая фармакология и фармакотерапия в реальной врачебной практике мастер-класс [Электронный ресурс]: учебник / В. И. Петров. - Электрон. текстовые дан. (63,5 МБ). - М. : Издательская группа "ГЭОТАР-Медиа", 2011. - 880 с. эл. опт. диск (CD-ROM).

2.. Консультант врача. Клиническая фармакология. Версия 1.1 [Электронный ресурс] : руководство. - Электрон. текстовые дан. (132 Мб). - М. : Издательская группа "ГЭОТАР-Медиа", 2010. - эл. опт. диск (CD-ROM).

3. Аскорыту ағзалары ауруларының фармакотерапиясы [Электронный ресурс] : оқулық / З. А. Керимбаева [т.б.]. - Электрон. текстовые дан.(37,7 МБ). - Шымкент : ОҚМА, 2018. - 234 бет. эл. опт. диск (CD-ROM).

4. Калиева Ш.С., Минакова Н.А.. Клиническая фармакология и рациональная фармакотерапия. Том 1 – Учебник. – Эверо, 2020. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/835/.

5. Калиева Ш. С. Клиническая фармакология и рациональная фармакотерапия том 2 / Калиева Ш. С., Симохина Н. А., 2020. - 289 с. <https://www.elib.kz/ru>

6. Калиева Ш. С. Клиническая фармакология и рациональная фармакотерапия в гастроэнтерологии / Калиева Ш. С., 2020. - 401 с. <https://www.elib.kz/ru>